

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 25 / Sayı: 289 / Ocak 2006

BÊ SEROK JIYAN NABE

GÜNDEMİMİZ ÖNDERLİĞİN ÖZGÜRLÜĞÜDÜR

● Kürtler, halk önderleri etrafındaki her türlü tehlikeyi derin bir halk sezgisi ile hissetmelidirler. Kürtlerin teslimiyeti Önderliklerinin tasfiyesini getirecektir. Önderliklerinin aşılması ise Kürt toplumuna teslimiyet ve antidemokrasi dayatması getirecektir. Kürt toplumu ve Önderliği arasında doğrudan orantılı bir kader birliği oluşmuştur. Bu, son otuz yıllık yakın tarihin pratik örneklerinin kanıtlandığı bir gerçektir. Öcalan siyaseten aşılmalı isteniyor.

Bunun ucunun nereye varacağını da tahmin etmek Kürt toplumu açısından zor olmazsa gerek. Bu son eylemler o nedenle gelişti. Süreç aynı yönde işlerse daha da radikalleşmesi beklenebilir. Kürt toplumu Filistin halkının yaşadığı akıbeti yaşamak istemiyor.

8'de

HPG OLARAK ÖNDERLİĞE YAKLAŞIM SAVAŞ VE BARIŞ GEREKÇEMİZDİR

● Yedi yıl boyunca, en zor ve tahammülsüz koşullarda, barışçıl bir sürecin gelişmesi için her türlü olumlu çaba ve tavrı gösteren Önderliğimizdir. Buna rağmen, 1 Haziran kanunu ile Önderliğimizin tecridi aşan düzeyde imha sürecine tabi tutulması, halkımıza, hareketimize ve gerillaya karşı geliştirilen yaklaşımı ifade etmektedir. Bunun ABD ve AB ile bağlantısı vardır. Önderliğimizin psikolojik ve fiziki olarak imha edilmesi demek, halkımızı ezme, PKK ve HPG'yi imha etmektir.

● Önderliğimizin durumu, HPG açısından varolma ve yok olma durumudur. HPG olarak Önderliğe yaklaşım, savaş ve barış gerekçemizdir. Önderliğimizin özgürlüğünü içermeyen hiçbir çözüm biçimini kabul etmeyeceğiz. Eğer bir muhatap varsa o da Önder Apo'dur. Bir çözüm olacaksa, bu ancak Önderlikle olur. Aksi bir yaklaşımı kabul etmek çözümsüzlüktür, dolayısıyla imhaya yatmadır. 2006 yılında halkımıza ve Kürdistan gençliğine de tarihi görevler düşmektedir.

● Kader yılını karar yılına dönüştürmede halkımızın demokrasiyi radikalleştirme temelinde Avrupa'da, Kürdistan'da ve dünyanın her tarafında görkemli serhildanlara kalkarak Önderliğe sahiplenmesi, diriliş ruhu ile halk olmanın varlık onuruna sahip çıkması anlamına gelmektedir. Halkımızın 2006 yılında 2005 yılını aşacak düzeyde yeni bir serhildan dalgasını geliştireceğine inancımız büyüktür. Bu amaçla halkımızı en temel hakkı olan meşru direnişe geçmeye çağırıyoruz.

HPG KOMUTA KONSEYİ ÜYESİ BAHÖZ ERDAL'ın değerlendirmesi 2'de

ABDULLAH ÖCALAN

Türk özel savaş rejiminin vardığı aşama ve halkların özgürlük olasılığı

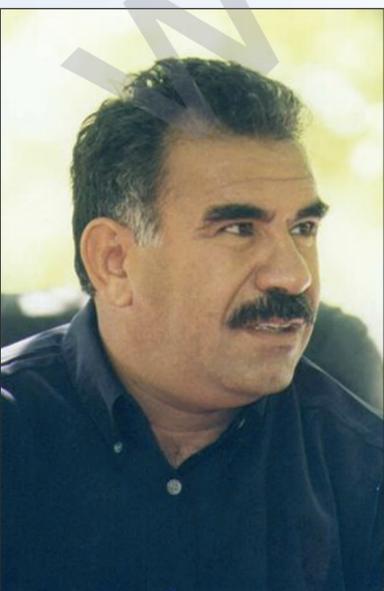
Tarihte, oldukça barbara ve özgünce geliştirilen Türk egemenlik sisteminin Orta Asya'dan Ortadoğu'ya ve oradan da Anadolu'ya geçişi, özellikle Ortadoğu'daki büyük uygarlıkların geriletilmesinde, dolayısıyla halkların çözülüşünde, uluslaşmamasında ve toplumsal olarak giderek tükenişinde en temel sebeptir. Bunun Türk halkı açısından da geçerliliği vardır. İkel toplumun barbarlık sürecinden, sadece talanı ve çapulculuğu esas alan bir ideolojiyle başlayan, islamin da yayılmacılığıyla bunu birleştirip, önce Selçuklular, daha sonra Osmanlılar ve günümüzde de kemalizm eliyle halkların soy kimliklerine karşı yürütülen bu büyük savaş, en son Kürtlerde yoğunlaşmıştır. Onu tarihten tümüyle silip, bir kez daha Ortadoğu'da kalan diğer halklar üzerinde de etkili olmaya çalışmaktadır.

Onun Ortadoğu'daki vurucu kırıcı gücü İsrail'le birleşerek, bir kez daha, bu sefer Batı'dan emperyalizmin ideolojik cephaneliğini ve günümüzde insanlık üzerindeki en büyük tehlikenin en büyük vurucu gücü gibi bir yayılmacılığı esas almakta, silahlanmakta ve oldukça saldırganlaşmaktadır. Belki de günümüz dünyasının en halk karşıtı bir baskı rejimi olarak birinci sırada rol oynamakta ve onun karşısında da en temelde Kürt sorunu durmaktadır. Kürt sorununun çözümüne yönelik attığımız adımı, PKK'yi, PKK'leşmeyi ve onun özgürlük savaşımını her tür yöntemle boğmak, bu temelde sosyalizmin en iddialı örgütünü tasfiye etmek kadar, onun şahsında halkların kalan özgürlük umutlarını da tüketmeyi büyük bir görev bilerek yüklenmektedir.

12'de

İçindekiler

AVRUPA'DA DOĞRU KADRO DURUŞU ÜZERİNE	3'te
IRAK'TA SEÇİM SONUÇLARI VE OLASI GELİŞMELER	6'da
KONFEDERAL KÜLTÜR	9'da
KKK sistemiyle yaratılmak istenen toplumsal örgütlenme modeli -II-	15'te
Şehit Muaz REŞİT , Nursan DEMİR	18-19'da
Yiğitlerin dergahı Ağrı	21'de

HPG OLARAK ÖNDERLİĞE YAKLAŞIM SAVAŞ VE BARIŞ GEREKÇEMİZDİR

HPG KOMUTA KONSEYİ ÜYESİ BAHÖZ ERDAL

Dünya savaşlarının en sonuncusu olan, kimileri tarafından III. Dünya Savaşı diye nitelendirilen süreç halen devam etmektedir. Bu çerçevede 21. yüzyıl konjoktüründe yaşanan kaotik ortam, kendisini en fazla Ortadoğu'da hissettirmektedir. Kapitalist sistem, içinde bulunduğu sistem krizini aşmak için ABD öncülüğünde Ortadoğu'ya yaptığı müdahalenin kapsamını genişletmektedir. Bununla birlikte ABD, stratejik anlamda bir değişikliğe gitmemektedir. Daha çok, BOP'un içinde bulunduğu çıkmazı aşmak ve küresel düzeyde etkin olmak amacıyla zengin yöntemler ve ittifak arayışlarına girmektedir. Buna rağmen varolan karmaşık durumu erkenden aşması biraz zor görünmektedir.

Özellikle Irak'taki çelişkili ve çatışmalı ortam ABD'yi zorlamakta, gerginlik ve kargaşa devam etmektedir. Hazırlanan anayasa, 15 Ekim'deki referandumla halk oyna sunulup kabul edilmiş ve yeni bir seçim gerçekleştirilmiş olsa da siyasal bir denge kurulmamıştır. ABD, Ortadoğu ve Irak konusunda AB'den aldığı kısmi destekle birlikte, kabul edilen anayasa ve yapılan seçimle müdahaleye meşruiyet kazandırarak pozisyonunu güçlendirmek ve kalıcı kılmak istemektedir.

AB, Rusya, Japonya, Hindistan ve Çin gibi ülkelerin Ortadoğu konusunda farklı politika belirlemeleri mümkün görünmemektedir. ABD karşısında güç olmaya çalışan AB, Rusya, Hindistan ve Çin gibi ülkeler inişli çıkışlı bir şekilde direnirken, ABD ile olan çelişkilerden de yararlanmak istemektedirler. Diğer taraftan Türkiye, İran ve Suriye'nin ABD'ye karşı farklı yöntem ve düzeylerdeki direnişleri de devam etmektedir.

ABD müdahalesinde Kürt toplumu ve Lübnan'ın pozisyonu öne çıkmaktadır

Irak'taki ABD karşıtı direniş gelişmesine paralel olarak ABD içerisinde belli bir muhalefet gelişmiş ve yapılan kamuyu yoklamalarına göre Bush yönetimine olan halk desteği yüzde 35 düşmüş olsa da mücadelede geri adım atmayacağı, bölgeye biçim verme stratejisinde ısrarlı olacağı görülmektedir. Bunun için, bazı güncel gelişme ve provokasyonlardan yararlanarak, bölge üzerinde etkili olabilecek güçleri de İngiltere ve İsrail ile oluşturduğu ittifaka çekerek, bu ittifakı genişletmeye çalışmaktadır. Bölge özgünlüğünde ise müdahaleyi tamamlamak için, Kürt toplumuna stratejik bir rol atfetmektedir. Aynı durum Lübnan için de söz konusudur. Bu anlamda Kürt toplumu ve Lübnan'ın pozisyonu ön plana çıkmaktadır. Pratikleşmeye çalıştığı bu projenin içeriği yansıtmaya çalıştığı gibi dolu olmamakla birlikte, bu projeyi değişik yöntemlerle diğer ülkelere de kaydırmayı öngörmektedir. Bu konuda daha çok Suriye ve İran'la bir gerginlik ve çatışma içerisinde olmaktadır.

Mevcut durumda daha çok Suriye'yi öncelikli hedef olarak gündemine almış durumdadır. Suriye üzerinde baskıyı artırıp denetime almadan, İran'a yönelmeyi göze alamayacağı açığa çıkmaktadır. Hariri suikastına ilişkin BM raporunu referans alarak Suriye'yi sorumlu tutmakta, BM Güvenlik Konseyi'nden çıkardığı kararlar, ekonomik, siyasi ve diplomatik yollarla bir izolasyonu gündeme sokmakta ve bununla Suriye'yi sıkıştırmayı hedeflemektedir. Esas olarak da Suriye'yi hem Lübnan hem de Filistin-İsrail sorunu üzerinden kuşatma

altına almaktadır. Söz konusu izolasyon ve kuşatma ile Suriye'yi içten kuşatarak merkezi yapıyı değiştirmeden kendine uygun hale getirmesi, bu olmazsa askeri yöntemi kullanması gündeme gelebilir. Suriye'ye destek vermemesi yönünde Türkiye'ye baskı geliştirmekte, Irak yönetimini de buna dahil ederek, bu iki gücü Suriye'ye karşı bir ittifak şeklinde harekete geçirmeye çalışmaktadır. Mevcut durumda Türkiye ve Suriye ilişkilerini sınırlamış durumdadır. Bu konuda AB ile de ittifaka girmiştir. Buna rağmen Suriye üzerindeki politikasında tam sonuç aldığı söylenemez. Bunun nedeni ise içteki destek zayıflığıdır.

ABD, İran ile tam bir çatışma pozisyonuna girmemekle birlikte, onun hazırlıklarını yürütmekten de geri durmamaktadır. Daha etkili mücadele zemini yaratmak amacıyla hazırlıklarını yoğunlaştırmakta ve Suriye'den sonra İran'a yönelmeyi planlamaktadır. Yani İran'a yönelik stratejik yaklaşımdan vazgeçmediği, fakat yöntem değişikliğine gittiği görünmektedir. Özellikle son süreçlerde İran konusunda, AB ve Türkiye ile yaptığı görüşmelerde destek alma girişimlerinde bulunurken, İsrail ile birlikte saldırı tehditleri geliştirmektedir. İran konusunda 2006 yılında sonuç almaya çalışmaktadır.

ABD, Türkiye ve Irak yönetimini sırayla Suriye ve İran'a karşı harekete geçirmeye çalışırken, hareketimize karşı da bu iki gücü ikna etme uğraşısı içinde olmaktadır. Son görüşme trafikleri bunun içinde ve pazarlıkların bu yönde geliştiğinin işaretleri alınmaktadır. Türkiye'nin, Türkmenler konusunda geri adım atması, anayasa referandumu ardından oluşan durumu kabul etmesi ve 14 yıldır Güney Kürdistan'da oluşan fiili durumu kabule yaklaşması, yapılan görüşmeler ve varılan anlaşmayla ilişkilidir. ABD, bunun karşılığında Türkiye'nin AB'ye girişini desteklemiş, 3 Ekim kararının alınmasında etkili olmuş, bölgesel ve işbirlikçi güçlerle özgürlük ve demokrasi hareketimize karşı Güney Kürdis-

tan ve Avrupa'da harekete geçmiştir. Verilen bu karşılıklı tavizler sonucunda geliştirilen yeni bir planla hareketimiz tasfiye edilmek istenmektedir. Fakat söz konusu planın zemini, 1990'lardaki ittifak kadar güçlü değildir, zayıftır. Fakat etkili mücadele ile ön alınmazsa, stratejik bir ittifaka vararak bizim için tehlikeli bir hal alabilir.

ABD hareketimizi sistem için büyük tehlike olarak görmektedir

AB Ortadoğu konusunda ABD'ye kısmen destek verirken, hareketimize karşı geliştirilen yeni plana da şimdiden onay vermektedir. Avrupa'nın son süreçte hareketimizi ekonomik ve siyasal anlamda daraltma çabası içine girmesi, mali ve ekonomik kaynaklardan yoksun bırakmaya çalışması, kurumlarımıza yönelmesi ve 3 Ekim kararlarında hiç Kürt sorununa değinmemesi, 9 Kasım'daki ilerleme raporunda, başlayan çatışmalı ortamı tek yanlı ele alması bunun bir ifadesidir.

ABD, karşılıklı tavizlerle Türkiye'yi Ortadoğu politikaları konusunda teşvik etmeye çalışırken, Güney'deki Kürt federasyonlaşmasını da bir tehdit aracı olarak el altında bulundurmaktadır. Dolayısıyla Ortadoğu'ya yaptığı müdahaleyi ilerletmek için en fazla dayanacağı stratejik güç, Kürt toplumdur. Lübnan'a da önemli bir misyon biçmiştir, ama esasında Kürt toplumunun pozisyonu ön plandadır. Bu konuda hareketimize yaklaşımda bazı yeni yanlar olmakla birlikte, BOP çerçevesinde geliştirdiği ataklarda hareketimizi önemli bir pazarlık konusu yapmaktadır. Taktik bazı yaklaşımlar gösterse de özünde hareketimizi kendisi açısından tehlikeli bulmaktadır. Bunun için hareketimizi sistem içinde etkisizleştirerek kontrol altına almayı, bunu başaramazsa da tasfiye etmeyi hedeflemektedir. Türk devletini bu proje çerçevesinde kendi yanına çekerek kullanmayı amaçlamaktadır. Türk devletinin bu politi-

kaya yatıklık gösterdiği son gelişmelerle ortaya çıkmaktadır. ABD'nin, söz konusu amaçla Türk devletine yakınlaştıkça hareketimizi daha fazla hedefleyeceği ve Önder Apo'nun çizdiği yerine işbirlikçi bir çizgiyi Kürtler arasında geliştirip yayacağı bilinmektedir. KDP ve YNK de ABD'ye dayanarak ilkel milliyetçiliği Kürdistan'ın bütün parçalarında yaygınlaştırmak için örgütlenme girişimlerinde bulunmaktadır.

ABD, bu ilkel milliyetçilik temelinde Doğu Kürdistan'ı YNK, Güneybatı ve Kuzey Kürdistan'ı ise KDP aracılığıyla etkilemek istemektedir. ABD, hareketimize karşı yapılan anlaşmaya KDP ve YNK'yi de dahil etmeye çalışmaktadır. Barzani ve Talabani'yi Beyaz Saray'a götürmesi, KDP, YNK'yi bize karşı güç yapma ve Türkiye'ye karşı bir tehdit olarak kullanma istemindedir. ABD merkezli yürütülen ve uluslararası komponun devamı olan son yönelimlerle, hareketimiz üzerinde kuşatma ve daraltma politikası geliştirilmektedir.

Bölgede en fazla zorlanan güçlerden birisi Türk devletidir

Türkiye, İran ve Suriye'nin statükocu ittifakı, ABD baskılarından dolayı eski gücünü kaybetmiş olsa da halen gizli bir biçimde yürütülmektedir. İlişki ve ittifakın merkezli Kürdistan ve hareketimiz olduğundan, baskı yaparak tasfiye etmeyi bir politika olarak geliştirmektedirler. KDP ve YNK'nin siyasi irade olmasını bize bağlamakta, Kürt karşıtlığını, dolayısıyla hareketimize karşı karşıtlığı kışkırtmaktadır. Hareketimizi ve Kürt halkını ezmeyi, kısmi reformlar yaparak ABD ile uzlaşmayı hesaplamaktadırlar. Bununla, Kürdistan'ın kontrolünü elinde bulundurmaya ve ABD'nin kontrolüne geçmesini engellemek istemektedirler.

Suriye, iç ve dış baskılar karşısında zorlansa ve dışarıdan bir izolasyona alınmış olsa da anti Kürt ittifakını sürdürmektedir. Kürt sorununa şiddet de dahil olmak

üzere değişik politik yöntemlerle, kendine göre şekil vermeye çalışmaktadır. Ortadoğu'daki eski gücünü ve etkisini kaybettiğinden, diğer güçlerle işbirliğine gitmeyi tercih etmekte ve halkımızın örgütlü gücünü bölmeye çalışarak, milliyetçi çizgiye dayalı yaklaşımlar sergilemektedir. Suriye, bir izolasyon ve kuşatma ile karşı karşıyadır. Herhangi bir kargaşa durumunda ya da yönetim değişikliğinin baş gösterdiği bir durumda, aktif meşru savunma savaşını vermek bizim için kaçınılmazdır.

İran da ise, seçilen yeni yönetim varolan statükoyu sürdürmekte, radikal tutumlara girmektedir. ABD'nin Irak'a müdahalesi ardından Güney'de yaşanan gelişmelere kuşkuyla bakmakta, bu kuşku İran'ı Kürt halkına karşı katliamcı yönelimlere götürmektedir. İç ve dış baskılar karşısında hareketimiz ve halkımıza karşı geliştirdiği imha siyaseti İran'a kazandırmayacak, aksine daha da kaybettirecektir. HRK güçlerimizin Doğu Kürdistan'da mevzilenme ve üslenmeyi kalıcılaştırması, halkımıza yönelik geliştirilen saldırılara karşı sergilediği direniş ve eylemlilik gücünü demokratik mücadele için güçlü bir zemin yaparak, bunun iddia ve kararlılığını her koşul altında sürdürmesi halinde, büyük ve tarihi gelişmelerin sağlanması mümkün olacaktır.

Bölgede en fazla zorlanan güçlerden birisi de Türk devletidir. Kendi içinde çelişkili bir durumu yaşamaktadır. Bir taraftan 3 Ekim kararıyla AB'ye girmeye hazırlanırken, diğer taraftan bölgede çağa uygun bir siyaset geliştirmemesi sonucunda ciddi bir sıkışma, zorlanma, çözümsüzlük ve çelişkiler yumağına dönmüştür. Bunun altında da en başta Kürt sorununa yaklaşımdaki çağ dışılık yatmaktadır. İç ve dış dengeleri esas olarak Kürt sorunu üzerine kurmaktadır. Bu, içte varolan çelişkileri bastırarak gizleme, dışarıya da taviz verme durumunu ortaya çıkarmaktadır. Aynı katı ulusçu zihniyetle, 1 Haziran sürecine kadar geçen altı yıllık tek taraflı ateşkes sürecinde, özgürlük ve demokrasi hareketimizi "ne savaş ne barış" gibi çözümsüzlük siyaseti ile içten çürütmek istemiştir. ABD'nin Irak'a müdahalesinden sonra uluslararası alanda hareketimize karşı yeni bir konsept başlatıldı. Türk devleti, uluslararası, bölgesel ve işbirlikçi güçlerle birlikte içten tasfiyeci ihanetçi güruhu harekete geçirip, konseptin birinci ayağı olan, hareketimizi bölme parçalama taktiğini uygulamaya koymuş, fakat bunda başarılı olamamıştır. Ardından, ikinci ayağı olan, gerillayı bireysel yaşam arayışlarına sevk ederek güçsüz ve savaşamaz duruma getirmeyi devreye koymuştur. Üçüncü ve son ayak olarak halkı ve hareketimizi Önder Apo'dan koparma politikasını geliştirmiştir.

Söz konusu konseptin üç aşamalı saldırılarına karşı Önderliğimizin müdahalesi ile 1 Haziran kararına gidilmiş, yapılan askeri ve siyasal eylemliliklerle tasfiyeci güruh etkisizleştirilmiş, ideolojik ve örgütsel mücadele kazanılmış, hareketimizde düşünce ve irade birliği sağlanarak yeniden atağa geçilmiştir. Bu noktada halka yeniden umut ve inanç verilmiş, halkımız Önderlik etrafında kenetlenerek yeni bir serhildan sürecini geliştirerek Önderliğine, Özgürlük hareketine ve şehitlerine görkemli bir biçimde sahip çıkmıştır. Bu zemin üzerinden 2005 Newroz'u'nda KKK sistemi ilan edilmiş, PKK yeniden kurulmuş, KJB oluşturulmuş, her alanda güçlü tartışmalar ve kararlaşmalar geliştirilerek ideolojik donanım derinleştirilmiştir. Bunlar niteliksel ve hamlesel gelişmeleri ifade etmektedir.

devamı 22'de

"ABD Türkiye'yi Ortadoğu politikaları konusunda teşvik etmeye çalışırken, Güney'deki Kürt federasyonlaşmasını da bir tehdit aracı olarak kullanmaktadır. Ortadoğu'ya yaptığı müdahaleyi ilerletmek için en fazla dayanacağı stratejik güç, Kürt toplumdur. Lübnan'a da önemli bir misyon biçmiştir, ama Kürt toplumunun pozisyonu ön plandadır. Bu konuda hareketimize yaklaşımda bazı yeni yanlar olmakla birlikte, BOP çerçevesinde geliştirdiği ataklarda önemli bir pazarlık konusu olarak ele almaktadır."

AVRUPA'DA DOĞRU KADRO DURUŞU ÜZERİNE

Önder Apo'nun 'Bir Halkı Savunmak' kitabında ortaya koyduğu kapsamlı düşünceler doğrultusunda, 2005 yılını hareketimizin kadro yapısı açısından bir yenilenme ve düzeltme yılı haline getirmeye çalıştık. Bu doğrultuda büyük 14 Temmuz direnişinin 23. yıldönümü vesilesiyle, 14 Temmuz çizgisinde özelde zindandan çıkan arkadaş yapımızı, genelde de tüm kadro yapısının kendini özleştirilse sorgulama temelinde gözden geçirerek bir düzeltme ve gelişmeyi yaşamasını istemiştik. Bunun nasıl olacağını ve neden gerekli olduğunu eleştiri ve değerlendirmelerimizle ortaya koymaya çalışmıştık. Yine benzer bir biçimde tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın 21. yıldönümü vesilesiyle, başta tüm gerilla ve komuta güçleri olmak üzere tüm savaşçı yapısının, kadro yapısının 15 Ağustos çizgisinde kendini gözden geçirmesini, derin bir sorgulama temelinde gerekli yenilenmeyi ve düzeltmeyi sağlamasını istemiştik. Dolayısıyla 2005 yılı boyunca yürüttüğümüz teorik çalışma ve ideolojik mücadele doğrultusunda kadro yapımızın yaşadığı hata ve yetersizlikleri aşmaya, yeniden yapılan hareketimizi, çok sayıda kongre ve konferansla aldığı karar ve yaptığı planlanmaları başarıyla hayata geçirecek bir düzeye ulaştırmaya çalışmıştık. Bunun için hem Önderliğimizin geliştirdiği kapsamlı teorik, ideolojik değerlendirmeler mevcuttu hem de hareketimizin 1 Haziran Atılımı temelinde yaşadığı çok yönlü pratikleşme düzeyi ve bunun zengin dersleri mevcuttu. Dolayısıyla bunlar temelinde çok güçlü bir düşünsel gelişmenin yaşanması, yine bu temelde çizgi düzeltmesinin sağlanması mümkündür. Diğer yandan böyle bir düzeltmeyi sağlamak, yenilenmeyi yaşamak, tüm kadro yapısı açısından, içine girilen yeni stratejik atılım sürecinde taktik görevleri başarıyla yerine getirebilmek için de gerekiyordu. Hatta zorunluluk düzeyinde bir gereklilikti bu.

Bu temelde, her alanda olduğu gibi Avrupa'da bulunan kadro ve çalışan yapısının da kendisini gerekli yenilenmeye ve düzeltmeye götürmesini, dolayısıyla Avrupa çalışmalarımızda güçlü bir hamlenin ortaya çıkmasını bekliyorduk. Böyle olması hem mümkündür hem de gerekiyordu. Bunun için bütün veriler mevcuttu. Hareket toparlanmış, 1 Haziran Atılımı temelinde yeni bir pratik hamle sürecine girmişti. Gerilla meşru savunma çizgisinde kahramanca savaşıyor, her türlü çalışmanın önünü açıyordu.

Önderliğimiz, İmralı sistemi gibi tarihin az tanık olduğu bir işkence ortamına rağmen, insan üstü bir çaba ve yaratıcılıkla önümüzdeki süreci aydınlatan ve yerine getirmemiz gereken görevleri ortaya koyan çok kapsamlı teorik çözümler yapmış, örgüt ve halk için güçlü bir aydınlanmayı yaratmıştı. Bunlarla birlikte Avrupa alanının da 25 yıllık büyük çaba temelinde yaratılan çok ciddi birikimleri vardı. Güçlü bir halk tabanı, oldukça sistemleşmiş ve yeni paradigmamız doğrultusunda hareketimizin yaşadığı yeniden yapılanma gerçeğine yakın, hızla o doğrultuda düzeltilip geliştirilebilecek bir örgüt yapısı mevcuttu. Dolayısıyla üzerinde hareket edilecek güçlü bir örgütsel yapıya, kitle gücüne, yine onunla birlikte sayısız imkana sahip olma durumu vardı. Bütün bunlara dayanarak, diğer alanlarda olduğu gibi Avrupa'daki kadro ve çalışanların da yeni paradigmayı özümse-

me ve kendisini yeni çizgi doğrultusunda örgütleyerek aktif pratikleştirme, dolayısıyla 2005 yılını güçlü bir çalışma ve mücadele hamlesi yılı haline getirmeleri mümkündür. Fakat üzülerek belirtmek gerekiyor ki, böyle bir hamlesel gelişmeyi Avrupa çalışmalarımızda göremedik.

"Yaşanan yetersizliğin nedenini, imkanların ve fırsatların azlığı olarak görebilir miyiz? Hayır.

Hareketin genel gelişmesinin zayıflığı olarak ele alabilir miyiz? Hayır. Önderlik çalışmalarındaki

eksiklik olarak görebilir miyiz? Hayır. Avrupa'daki halkın mücadeleye destek vermesindeki

eksiklik olarak görebilir miyiz? Hayır. Geçmiş birikimin işlememesi biçiminde değerlendirebilir

miyiz? Hayır. Peki o zaman eksiklik nerededir? Hiç tartışma götürmez ki, kadro duruşundadır. "

me ve kendisini yeni çizgi doğrultusunda örgütleyerek aktif pratikleştirme, dolayısıyla 2005 yılını güçlü bir çalışma ve mücadele hamlesi yılı haline getirmeleri mümkündür. Fakat üzülerek belirtmek gerekiyor ki, böyle bir hamlesel gelişmeyi Avrupa çalışmalarımızda göremedik.

Avrupa'da hamlesel gelişme pratikte yaşanmamıştır

Bir süredir bu konuda dikkatle yaşananları izlememize, yine çok değişik alanlardaki örgüt yapımızın güçlü destekler vermesine rağmen, Avrupa'da böyle bir hamlesel gelişme pratikte yaşanmadı. Tersine, durgunluk, zayıflık, hatta yer yer gerilemeler, yaşanan bir gerçektir. Ciddi olmamız, açık olmamız, durumu gerçekliğiyle ortaya koymamız gerekiyor. Kendimizi, "işler iyi yürüyor, çalışmalar başarıyla sürüyor ve gelişme sağlanıyor" biçiminde kandıramayız. Öyle olmadığını bir süredir acıyla, üzüntüyle gözledik. Bu, sadece temeli olmayan bir suçlama değildir. Yaşanan gerçeğin hiç

güçlerinin yoğun eleştirilerinin olduğunu defalarca ilettik. Bütün bunlara ek olarak, bir de sınırlı da olsa bazen ilişkilendirmelerimizden çok daha özgül bilgiler aldık. Yönetimin bir ve bütün olmadığı, her kafadan bir sesin çıktığı, otoritenin kalmadığı, insanların aktif pratik çalışma içerisine girmediği, dolayısıyla bir durgunluğun, dağılmanın, keyfiyetin, birbirini dinlememenin yaşandığı biçiminde birçok görüş ve eleştiriyi üzümlerle, ama öfke ile dinledik. Bu tür durumlara karşı doğru partileşmenin, pratikleşmenin, doğru çalışma tarzının, kadro ve militan duruşun ne olması gerektiği yönünde Önderlik çizgisinden öğrendiklerimizi aktarmaya, dolayısıyla mevcut durumu eleştirmeye, söylenenlerin kabul edilemez olduğunu ifade etmeye çalıştık.

Pratik örgütsel çalışmamızın durumuna ilişkin, ayrıntıda daha birçok husus belirtilebilir, değerlendirme ve eleştiri yapılabilir. Ama bizim amacımız bunları açığa çıkartmak ya da ifade etmek değildir. O bizim görevimiz de değildir. Onu sahadaki kadro ve örgüt yapımızın kendisi yapar. Görev ve sorumluluk onlarındır. Gerektiği kadar top-

lantı yaparak bu tür değerlendirmeler gerçekleştirilebilir, pratiklerin çözümlenmesi yapılabilir. Ne doğru ne yanlış olmuştur, ne yeterli ne yetersiz olmuştur belirlenebilir. Bunu yapmak zor da değildir. Fakat bütün bunlar yapıldığında görülecektir ki, hareketimizin yaşadığı atılım sürecine denk bir gelişme Avrupa sahasında olmamaktadır. Önderliğimizin başlatıp yürüttüğü direniş hamlesine Avrupa sahası yeterince katılmamaktadır. Örgütümüzün yaşadığı toparlanma, yeniden yapılanma ve bu temelde 1 Haziran Atılımı'nı başarıya götürme yönünde kendini çok yönlü ve etkin pratikleştirme durumu Avrupa'da yeterince görülmemektedir. Bunlardan kopukluk, bütün bu alanlarda ciddi zayıflıklar var. Durumun böyle olduğunu herhalde hiç kimse inkar edemez, böyle olmadığını söyleyemez. Mevcut durumu 'çok iyidir, etkili gelişmeler oluyor' biçiminde değerlendiremez.

çalışma tarzındadır. Bu da kadronun duruşu, örgütleniş ve tarzı demektir. Kadronun doğru tarz, üslup ve yeterli tempoya ulaşması konusunda demektir. Bu bakımdan, mevcut yetersizliğin temel nedeninin kadro duruşundan ve örgütlülüğünden kaynaklandığı tartışma götürmeyen, inkar edilmeyen bir gerçektir. Bunu böyle ele almıyoruz. Yetersizliğin temel nedenini, bu mevcut kadro duruşunda görmeliyiz, dolayısıyla da buradan gerekli eleştiri ve özleştirme temelinde düzeltmeyi kesinlikle sağlamalıyız. Başka türlü sorunları ele almak, kesinlikle yeterli olmayacaktır.

Avrupa o sistemi açacak örgütlülüğe sahip olanlar için üretim alanıdır

Avrupa'da kadro duruşunda, temel sorunlar veya zorluklar kendisini nasıl ortaya koyar? Avrupa deyip geçmemek lazım. Bazı maddi imkanları, rahat ortamı var diye, bunlara bakarak, "Avrupa'da çok iyi çalışmalar yapılır. Devrimcilik yürütülür ve işler geliştirilir" diye düz bir yaklaşım içinde olmamak gerekir. Böyle yaklaşmak kesinlikle yanlıştır ve baştan kadroyu rahavete sokar. İçinde seyrettiği ortamı yanlış anlamaya, dolayısıyla da yanlış yaklaşımlar içinde olmaya götürür. Oysa Avrupa ortamı öyle değildir. Ciddi zorlukları, kendine has özellikleri var. Bunların görülmesi, değerlendirilmesi; bu zorlukları yenecek, engelleri aşacak oldukça etkili, direyetli, duyarlı, tedbirli, tempolu bir kadro duruşunun, tarzının ortaya çıkartılması pratik çalışmada başarı kazanabilmek açısından zorunludur. Bu durum görülmezse daha baştan kaybedilmiş olunur. Nitekim böyle yaklaşımlar geçmişte de az olmadı. Avrupa ortamına yanlış yaklaşım, hepimizde ortaya çıktı. Önderlik 15 Ağustos Atılımı ardından yaşanan sorunları eleştirenken şöyle demişti: "Biz Avrupa'da örgüt tutturmuş bir Önderliğiz. Kendi ülkemizde mi örgüt kuramayacağız?" Bu eleştiri karşısında biraz da şaşırmıştık. 'Niye acaba, Avrupa'nın neyi var ki Avrupa'da örgüt tutturmak bu kadar önemseniyor?' Veya 'Avrupa'da bu kadar imkan, fırsat var, örgüt kurmak, geliştirmek niye zor olsun ki, Önderlik bu durumu çok zor görüyor' diyorduk. Tabii gerçeğin nasıl olduğunu III. Kongre sonrasında Avrupa'ya gittiğimizde gördük. Biraz anlamaya, hissetmeye çalıştık. Avrupa'daki sistem kendisini bize iyi anlattı, hissettirdi. Ders verdi de diyebiliriz. O ders sadece bizim için değildi, bütün örgütümüz, bütün yoldaşlar için geçerliydi. Şimdi de orada yurtsever devrimci çalışma yürüten tüm kadro ve çalışanlar için bu dersler geçerliliğini korumaktadır.

Avrupa bazı fırsatlar, imkanlar sunuyor belki, ama müthiş bir egemenlik sistemi var. İnsanın beynini, ruhunu, duygularını kontrol altına alıyor. İnsanın düşüncesini, duygularını, ruhunu, davranışını yönlendiriyor. Dolayısıyla insanın böyle bir sistemi açacak düşünce, duygu ve davranış gücünü gösterebilmesi için çok bilinçli, çok eğitilmiş, çok duyarlı, tedbirli ve günlük olarak bu temelde kendi içinde çok mücadeleci olması gerekiyor. Öyle olunmazsa, Avrupa ortamı insanı yutar.

Avrupa'da demokrasi var. Ama bu kimin için demokrasi, nasıl bir demokrasi, kime hizmet eden bir demokrasi? Bunu iyi anlamamız gerekiyor. İyi anlamayanlara kendi kendini öğretiyor Avrupa sistemi. Nitekim biz de 'burada demokrasi var, özgürlük var, istediğimiz gibi hareket edemez miyiz' dediğimiz zaman, sistemin sahipleri bize şunu söylemişlerdi;

"bakıyoruz demokrasiyi de iyi öğrenmişsiniz." Yani bizim demokrasi anlayışımızla alay etmişlerdi. Demokrasinin keyfiyet, sistemsizlik, örgütsüzlük, kendine görelik olduğunu sanan düşünce yapımızı tuhaf karşılamışlardı. Bir de o demokrasiyi sahipsiz, kendimize aitmiş gibi gören yaklaşımımızı alayla karşılamışlardı. Demek ki ders çıkartmamız gerekiyor. İmkanlar var, ama onlar doğru işletilmezse kime hizmet eder? Demokrasi var, ama o demokrasi doğru anlaşılmasa kime hizmet eder? O imkanlar, demokratik ortam içinde Kürt halkı için, özgürlük ve demokrasi hareketi için imkan, fırsat, gelişme yaratılmak, nasıl bir duruş, duyarlılık, örgütlülük ve çalışma tarzı gerektirir? Bunu bilmemiz gerekiyor. Yoksa her duruş, her çaba başarı getirmez. Kürt halkının özgürlük mücadelesine hizmet eden değerler üretmez. Tam tersine, yutulmayı da ortaya çıkarabilir. Avrupa ortamı, duyarlı, dikkatli, o sistemi aşacak bir bilinç ve örgütlülük gücüne sahip olanlar için değer üretmede elverişli bir ortamdır. Ayrıca bir kitle potansiyelinin olduğunu mücadele tarihi gösteriyor.

Önderliğimizin Avrupa'ya dayattığı örgüt yaşam tarzı pratikte kanıtlamıştır

12 Eylül darbesinden sonra Türkiye ve Kürdistan sol sosyalist demokratik güçlerinin o alanda yaşadıkları var. Oldukça öğretici bir yakın tarih pratiği var önümüzde. Dolayısıyla ondan gerekli derisi iyi çıkartabilmeliyiz. Bir de bunlara karşı hareketimizin bir gelişme çizgisi ve çalışma düzeni oldu. Önderliğimizin o alana dayattığı tarz, üslup, çalışma düzeni oldu. Bunun ne kadar büyük gelişmeler yarattığı, birikimler ortaya çıkardığı açıktır. Bu bakımdan doğru netleşmiştir. Hareketimizin geçmişte yaptıkları yanlış değildir. Yanlış olsaydı, başarısız olurdu. Dolayısıyla başarıyı sağlayan, doğruyu geliştiren, gelişme yaratan o olmuştur. 25 yıllık pratikle, ülkedeki mücadeleyi her bakımdan desteklemiş, güç vermiştir. Önderliğimizin Avrupa'ya dayattığı örgüt, çalışma ve yaşam tarzı, yarattığı başarılarla pratikte kanıtlamıştır. Dolayısıyla bu tarzı esas alacağız, bunu sahipleneceğiz. Yenilenmeyi, kendimizi yeniden yapılandırmayı ve değişimi yaşarken, bu tarzı, bu çizgiyi kaybetmeyeceğiz. Bunu daha da geliştireceğiz. Daha ileri bir kitleye, daha büyük bir çalışmaya ulaşabilmek için, bu tarzın daha iyi işletilmesini sağlayacağız. Bu çizgi, bu tarz kaybedilirse, her şey yok olabilir. Bırakalım gelişme yaratmayı, varolanları ayakta tutmak bile mümkün olmaz.

Yine orada kaybettiren o kadar duruş ve tarz oldu. Onları da görmemiz gerekiyor. Onlara benzeyen adımlar atarsak, başımıza felaket gelir. Onların öyle doğru diye ele alınabileceği hiçbir yönü yoktur. Türk solu adına yaşananların hepsi, bir fiyasko olmuştur, iflâsı yaşamıştır. Onların yurtseverlikle, devrimcilikle, demokratiklikle ne alakası var? Herhangi bir başarı yaratmış mı? Hayır. Sahiplerinin karnını bile doyuramamış. O zaman onlara öykünmek, onlara benzer özellikler edinmeye çalışmak, onlar gibi durmak, yaşamak, çalışmak istemek yanlıştır. Bunu herkesin çok kolay ve rahat görebilmesi gerekiyor. Dolayısıyla da baştan kendimizi başarısızlığa mahkum edecek yönelimler içinde olmamalıyız. Bu açıdan da alan pratiğine ilişkin hem geçmişin çözümlenmesini doğru ve yeterli yapabilmeliyiz hem de yenilenme ve değişim konusunda neyi esas alacağız, neyi değiştireceğiz hususunu iyi tespit edebilmeliyiz.

Avrupa çalışmalarımız basit çalışmalar değildir. Örgüt olarak, çalışma tarzı olarak basite alınacak bir durumu ifade etmiyor. Orada ciddi bir kurumsallaşma ve ciddi bir tarz var. Daha geçmişten, şimdiki örgüt yapımızın öncelliğini ifade eden kurumsallaşmalar var. Demokratik konfederalizmin ilk deneyimlerini orada yaptık diyebiliriz. Oradaki kurumsallaşmalarımız,

"Göz atmayla, okuyup geçmeyle "Bir Halkı Savunmak" kitabının ortaya koyduğu teorik, ideolojik çizgi özümsememez, kavranamaz. Öyle yaklaşmak, kesinlikle yetersiz yaklaşımdır. Yeni paradigmayı bu biçimde özümsemek, Önderliğin yaşadığı teorik, felsefik, ideolojik gelişmeyi, yenilenmeyi böyle etkisiz bir yaklaşımla anlamaya çalışmak mümkün değildir. O nedenle çok ciddi, etkili bir eğitimi kendi içimizde gerçekleştirmemiz gerek. Yeni paradigmayı derinliğine özümsemek için durmadan çalışmalıyız."

halk örgütlülüğümüz demokratik konfederalizmle çelişen, ona ters düşen bir özellik arz etmiyordu. Tam tersine, demokratik konfederalizmi inşa edebilmek, geliştirebilmek, halkı bu düzeyde daha geniş bir örgütlülük içine alabilmek için güçlü bir birikimin ortaya çıkartılmasını ifade ediyordu.

Yine kurumsallaşmalarımız da demokratik konfederalizme uygundur. Nitekim hareketimiz, ilk halk, kitle konfederasyonunu Avrupa'da yaratmıştır. KON-KURD bunun en somut örneği değil midir? KON-KURD çerçevesinde, Avrupa'daki Kürt halkının yurtsever demokrat çizgideki örgütlülüğü ve yaşamı bir demokratik konfederalizmi ifade etmiyor mu? Birçok yönüyle bunu ifade ettiği tartışma götürmeyen bir gerçek. O halde şimdi bize düşen nedir? Bunu daha da ilerletmek, geliştirmek, yetkinleştirmek, zayıf olan yanlarını giderip güçlendirmek, ters olan yanları varsa onları da düzeltmek. Ama varolanı değiştirmeye kalkarsak; demokratik konfederalizmi inşa etme, kendimizi yenileme adına, tümüyle kendi gerçeğimizden kopma, ondan uzaklaşma, dolayısıyla da sağa sola sapma, savrulma durumuna düşeriz. Bu da bizi başarısızlığa götürür. Bu tür şeylere karşı kesinlikle bir tedbir gerekiyor. Bu bakımdan

özgürlük, eşitlik, demokrasi ilkelerine daha çok bağlı kalacak, dolayısıyla da daha fedakar, cesur, girişken hale geleceksen, bu özelliklerini kaybetme yaşıyor. Bu yanlıştır. Değişim, kadronun çok daha güçlenmesini, gelişmesini, yenilenmesini ifade ediyor. Kadronun partileşme çizgisinde daha çok ilerlemesini, en zor koşullarda, Avrupa gibi her türlü maddi imkanlara sahip olan, kişiyi tahrik eden, ayartan bir ortamda bile fedai çizgisinde çalışır hale gelmesini ifade ediyor. Bunlar önemli hususlardır. Doğru kavranması gerekiyor.

Başarı kazanmak yeni paradigmayı özümsemekten geçer

İkinci bir saha olarak da, tabii hareketimizin genelinde "Bir Halkı Savunmak" manifestosu temelinde yaşanan toplanma, düzeltme, eğitim ve yeniden yapılanma pratik hamlelere rağmen, yeterince gelişmeyen, yeni paradigmayı yeterince özümsemeyen, dolayısıyla yeniden partileşmeye doğru, yeterli, etkin katılmayan kadro duruşunun etkileri yatıyor. Bütün çabalara rağmen mevcut kadro duruşunda yetersizlikler var mıdır? Evet, ciddi eksiklikler, hatalar var. Bu

mek için durmadan çalışmalıyız. "Bir Halkı Savunmak" kitabını didik didik etmeliyiz. Kelime kelime incelemeli, değerlendirmeli, tartışmalı, araştırmalıyız. Onun o devrimci, yaratıcı, insanı sevk edici gerçeğini bu biçimde özümseyebilmeliyiz. Bunu yapmadaki zayıflıklar, eksiklikler, kadronun kendini yeni döneme katmasında yetersizliklerin yaşanmasına yol açıyor. Bu, her yerde var. Avrupa ortamında da bu yaşıyor. Biraz da pratik işlerin yoğunluğu bahane edilerek böyle bir özümsemeden uzak kalınıyor. Sanki o özümsemeden de pratik işler başarıyla yapılabileceği gibi ele alınıyor. Oysaki doğru bir tarz, üslup tutturabilmemiz, tempoya ulaşabilmemiz, pratik çalışmada başarı kazanabilmemiz her şeyden önce yeni paradigmayı özümsememizden, bu doğrultuda yeni hedefleri, tarzı, üslubu edinmemizden geçiyor.

İkinci husus; provokatif, tasfiyeciliğin etkileri var. Tasfiyecilik provokasyon yenildi, atıldı. Tasfiyeciliğin kendisi, tasfiye edildi. Tasfiyecilik provokasyona umut bağlayanların kendisi başarısız kaldıklarını ilan ettiler. Bu bir gerçek. Provokatif tasfiyecilik ekip, karnını doyuramaz zavallı sefiller topluluğu haline gelmiştir. Ortalıkta ekme bulabilmek için, sağa sola yalvaran

dan mevcut yetersizliklerin önemli bir kadrosal nedeni, kadronun Avrupa gerçeğine hükmedememesi, doğru anlayamaması, özellikle de yenilenme, değişim ve demokratik konfederalizmi inşa olgularını doğru ve yeterli anlayıp sahiplenmemesinden kaynaklanıyor. Avrupa'da işlerin basit yürütüleceğini ve başarının kolay kazanılacağını sanmaktan kaynaklanıyor. Bunun için, duyarlı, dikkatli, oldukça doğru tarzı, üslubu esas alan tempolu bir çalışmayla değil de sıradan bir çalışmayla işlerin kurtarılacağı sanılıyor. Bu yanlıştır. Yine yaşadığımız yenilenme, değişim ve yeniden yapılanmada, yapılanmanın doğru ve yeterli ele alınamamasından kaynaklanıyor.

Kesinlikle daha yetkin bir tarz, üsluba, tempoya ulaşacakken oradaki kadro, sosyalizm çizgisinde daha çok derinleşecek,

noktada yoğun bir eleştiri özeleştirisi gerçeği, hareketimizin diğer bütün alanlarında da yaşıyor. Genelde bu eksiklikler nereden kaynaklanıyor?

Birinci husus; yeni paradigmanın doğru ve yeterli özümsememesinden kaynaklanıyor. Bu, ciddi bir durumdur. Böyle bir göz atmayla, okuyup geçmeyle "Bir Halkı Savunmak" kitabının ortaya koyduğu teorik, ideolojik çizgi özümsememez, kavranamaz. Öyle yaklaşmak, kesinlikle yetersiz yaklaşımdır. Yeni paradigmayı bu biçimde özümsemek, Önderliğin yaşadığı teorik, felsefik, ideolojik gelişmeyi, yenilenmeyi böyle etkisiz bir yaklaşımla anlamaya çalışmak mümkün değildir. O nedenle çok ciddi, etkili bir eğitimi kendi içimizde gerçekleştirmemiz gerek. Yeni paradigmayı derinliğine özümse-

sefiller pozisyonundadırlar. Öyle iş yapacak, karşıt bir hareket örgütleyecek güce, enerjiye, ruha sahip olmaktan çok uzaktırlar. Kısacası aşılmıştır. Ancak bu provokasyonun, tasfiyeciliğin hareketimiz içinde etkileri, kadro ve çalışan yapısı üzerindeki etkileri aşılamamıştır. Çünkü provokasyon çok ciddi bir savrulma yarattı. Herkesi şu veya bu düzeyde etkiledi, etkisi altına aldı. Bilincini, ruhunu, duygularını, davranışlarını, arayışlarını saptırmak için, insanları olumsuz yönde, sonsuz biçimde tepki yarattı. İster beğendirsün, ister tepkilendirsün, hepsi de kadroyu etkiledi. Bu anlamda örgüt anlayışımızda, partileşme bilincimizde, çalışma disiplinimizde, tempomuzda çeşitli aşınmalar, savrulmalar ortaya çıktı. Bireycilik, kendine görelik,

disiplinsizlik, duyarsızlık, hedefsizlik, irade, azim zayıflaması, umut, inanç kırılması benzeri birçok hastalık, bu provokatif tasfiyecilik eğilimin etkileri olarak hepimiz üzerinde yansımada bulundu. Hareketimizi bu aşmak için, yoğun bir eğitsel çabayı son iki yıldır yürütüyoruz.

"Bir Halkı Savunmak" kitabı temelinde yürüttüğümüz eğitim çalışmalarını ile kuşkusuz bu provokasyonun içimize yaydığı hastalıkları tedavi etmek için önemli gelişmeler yarattık. Durumumuz eskisi gibi değildir. Provokatif tasfiyecilik eğilimin kadrolar üzerindeki etkisi, eskisi gibi değil. Eskinin örgüt disiplinini, düzenini kaybettiren, örgütsüzlüğü, düzensizliği, disiplinsizliği, çalışmazlığı doğru bir anlayış ve hak gibi gören anlayışlar, tutumlar önemli ölçüde aşılmıştır. PKK'nin yeniden inşası temelinde, yeniden bir bilinç edinme, örgüt çizgisine girme, yaşam ve çalışma disiplini kazanma belli bir gelişme sağlamıştır. Bu, giderek daha çok devam da ediyor. Ancak bütün bunlara rağmen, provokatif tasfiyecilik eğilimin etkileri şu veya bu düzeyde üzerimizde hala yansıyor. Çoğu bir anlayış haline getirdi. Hatta örgüt yapımızı, kurumsal düzenimizi, işleyişimizi çarpıttı, değişikliklere götürdü. Neredeyse sanki örgütümüz baştan beri öyleymiş gibi bir hava yarattı. Halbuki gerçek böyle değildir. Bunlar provokatif tasfiyecilik saldırtı altında yaşanan savrulmanın ortaya çıkardığı sonuçlardır. Bu bakımdan, provokatif tasfiyecilik eğilimlerin aşılması için de hala yürütmemiz gereken ciddi eğitsel çaba, ideolojik mücadele, eleştiri özeleştirisi ihtiyacı var. Ancak böyle bir tutumla, çabayla bu provokatif tasfiyecilik eğilimin kadro ve örgüt yapısı üzerindeki etkisini aşarız.

Demokratikleşmeyi liberalleşme olarak ele almamalıyız

Bütün bunlar kendisini pratikte nasıl ortaya koyuyor? "Genelde hareketimizin kadro yapısının güncel duruşundan çıkartacağımız sonuçlar neler?" dediğimiz zaman, şunu görüyoruz: İster yeni paradigmanın özümsemesindeki zayıflıktan kaynaklansın, ister provokatif tasfiyecilik çizginin etkilerinden kaynaklansın, isterse geçmişten kalan partileşme zayıflıklarından kaynaklansın, bütün bunlar kadro duruşunda liberal etkiler biçiminde kendini ortaya koyuyor. Öyle ki, hemen birçok yerde kadro duruşu liberaldir. Birçok liberal özelliği içinde taşıyor. Oysa Önderlik, demokratik konfederalizme radikal demokrasi temelinde gelişen bir sistem tanımını koydu. Yani devrimci demokrasiyi esas aldı. Böyle bir gerçeklik, Önderlik gerçeği mevcuttur, liberalleşmek, kendini liberalize etmek, demokratikleşmeyi liberalleşme olarak ele almak, demokratik yapılanmayı liberal demokrasi gibi görmek, yanlıştır. Oysa böyle eğilimler gözüküyor. Bu eğilim pratiği oldukça zorluyor. Örgüt çalışmalarımızı, ideolojik mücadeleyi, siyasi çalışmalarımızı, serhildanı, meşru savunmayı, bütün pratik çalışma sahalarını bu, kendini liberalize eden kadro duruşu ciddi bir biçimde zorluyor. Mücadeleyi yeterince örgütlemiyor. Mücadeleye öncülük etmiyor. Bu bakımdan örgüt yapısını gevşetiyor, karar, planlama ve uygulama düzeyini gevşetiyor, zayıflatıyor, etkisizleştiriyor. Dolayısıyla çalışma ile 100 alacakken 20 almıyoruz. Verimliliği o kadar düşürüyor. Bu olmaz. Böyle bir liberalizmle hiçbir yere varamayız. Liberalizmin o çok gevşek, kendine özgü, çok bireyci, kendini beğenmiş, sadece kendini esas alan, kendini mutlak gören tutumuyla iş yapamayız, gelişme sağlayamayız. 2005 yılının, her alandaki pratiğin derslerine ilişkin yaptığımız değerlendirmelerden çıkardığımız en önemli sonuç, bu liberal duruşun aşılması gereğidir. Pratikte kadronun yeterince başarı sağlayamamasının altında yatan en temel etken olarak liberal duruş tespit edilmiş ve hareketimiz tarafından mahkum edilmiştir.

"Bir Halkı Savunmak" kitabını didik didik etmeliyiz. Kelime kelime incelemeli, değerlendirmeli, tartışmalı, araştırmalıyız. Onun o devrimci, yaratıcı, insanı sevk edici gerçeğini bu biçimde özümseyebilmeliyiz. Bunu yapmadaki zayıflıklar, eksiklikler, kadronun kendini yeni döneme katmasında yetersizliklerin yaşanmasına yol açıyor. Doğru bir tarz, üslup tutturabilmemiz, tempoya ulaşabilmemiz, pratik çalışmada başarı kazanabilmemiz her şeyden önce yeni paradigmayı özümsememizden, bu doğrultuda yeni hedefleri, tarzı, üslubu edinmemizden geçiyor."

Demokrasi çok daha fazla örgütlü olmak demektir

Nedir liberalizm? Her türlü zayıflık, gevşeklik, bireycilik, bencilik, kendine görelilik, örgütsüzlük, disiplinsizlik, çalışma düzen, disiplininden kopmayı liberalizm olarak tanımlayabiliriz. Liberalizm çok çeşitli biçimlerde ele alabiliriz. Liberalizm, ideolojiye önem vermemedir. Liberalizm, bir örgüt tarzına, örgütsel çalışma tarzına, örgüt çizgisine sahip olamamaktır. Liberalizm, kendini yeterli görmektir, en azla yetinmektir. Liberalizm, kendini başkalarına bakarak kıyaslamadır. Çizginin gereklerine göre kendini ayarlama, örgütlenme, işleri yürütmeye çalışma değil de başkalarına, şuna buna bakarak kendini ayarlamaya çalışmaktır. Daha birçok biçimde tanımlanabilir. Bütün bunlar yanlıştır, örgüt çalışmalarımızda zayıflık yaratıyor. Birbirimizi dinlememizi, birlik olmamızı, eleştiri özeleştiriyi ortadan kaldırıyor. Ortak karar alma, doğru iş bölümü ile bunu yürütme, sonuçlarını değerlendirme, hesap alma, hesap verme, eleştiri yapma, özeleştirme verme olgularını ortadan kaldırıyor. Dolayısıyla böyle olmaz. Böyle bir liberalizme demokratikleşme diyemeyiz.

Birçok yerde demokratikleşme eşittir örgütsüzlük olarak ele alınıyor. Bu kökten yanlıştır. Tam tersine, demokrasi çok daha fazla örgütlü olmak demektir. Çalışma tarz, temposunda çok daha ileri gitmek demektir. Çalışmada ve yaşamda çok daha düzenli, daha disiplinli olmak demektir. Burjuvazinin kendine geliştirdiği liberal demokratikleşmenin bile ne kadar disiplin, düzen, örgütlülük olduğunu Avrupa'da görmek mümkün. Çevremize bakarsak bunu net görebiliriz. Liberal demokratlar bile bu kadar düzenliyse, disiplinliyse, örgütlüyse, günlerinin 24 saatini amaçları doğrultusunda düzen, disiplin, örgütlü çalışma içinde geçiriyorlarsa peki radikal demokratlar, devrimci demokratlar nasıl olmalı? Onların örgütsüz olması, gevşek olması, disiplinsiz olması düşünülebilir mi? Elbetteki düşünülemez. Bu bakımdan, çok çeşitli görüntüler biçiminde ortaya çıkan kadrodaki bu liberal duruşu kesinlikle aşmamız, eleştiri özeleştirisi ile bunu gidermemiz gerekiyor.

Avrupa'daki kadro duruşu üzerinde bir de genelde yaşanan liberal duruşun etkileri var. Yani birçok alanda olan liberal duruşun bir benzeri Avrupa'da da yaşanıyor. Süreçle bağlı nedenlerini ortaya koyduk. Yeni paradigmayı özümsemekten kaynaklanıyor. Provokatif tasfiyeci çizginin etkilerinin aşılamaından kaynaklanıyor. Geçmişteki yetersiz partileşme unsurlarının aşılamaından kaynaklanıyor. Dolayısıyla yeni dönem partileşmesini güçlü, etkili bir biçimde yaşayamamaktan, kişiliğimize bunu tam oturtamamaktan kaynaklanıyor. Şimdi bu durumu aşmamız lazım. Kendimizi yeniden yapılan örgüt gerçeğimize göre değişime, dönüşüme, yenilenmeye uğratmamız gerekiyor. Kendimizi, PKK'nin yeniden inşası temelinde, yeniden güçlü ve etkili bir partileşme çizgisine almamız lazım.

Hem Avrupa'nın zor, insanı olumsuz yönde zorlayan ortamının etkilerinden kurtarabilmek hem de genelde liberalizmin etkilerinden kurtarabilmek için, çok güçlü, etkili bir partileşme çalışmasını kendi içimizde yürütmemiz gerekiyor. Her kadronun böyle bir çalışma içerisinde olması lazım. Örgütümüzün, böyle bir kadrolaşma esasını temelinde işler kılınması gerekiyor. Yeniden güçlü bir biçimde işleyen, kendi demokrasisini yaratarak örgütsel işlevliliğini arttıran bir düzeye getirilmesi gerekiyor. Eksik olan örgüt yapılarımızın geliştirilmesi, ortaya çıkartılması bu doğrultuda da demokratik konfederalizmin gerektirdiği kadar halkı yediden yetmişe içine alacak, demokratik yaşama ve özgürlük mücadelesine sevk edecek bir örgütsel yapılanmayı ve tabanda kitle örgütlülüğünü ortaya çıkartmamız gerekiyor. Bunu da sağlayacak olan kadrodur. Kadronun örgütsel duruşudur ve çalışma tarzıdır. Bu bakımdan

dan kadro kendini ne kadar yeniler, doğru bir duruşa ve çalışma tarzına ulaştırırsa, demokratik konfederalizmi inşa çalışmamız o kadar etkili gelişir.

Bütün bunları söylemek gerekli miydi? Belki gerekli olmayabilirdi. Aslında şimdiye kadar söylememek için dikkat gösterdik, beklemedik de. Çünkü bunları anlamak ve bu temelde düzeltme sağlamak zor değildi. Avrupa'daki arkadaş yapımızın bütün bunları anlayamaması diye bir şey kesinlikle söz konusu değildir. Bu konuda "biz anlayamıyoruz" dememeli arkadaşlar. O kadar anlayışsız olamazlar. Anlıyorlar da kişiliğimize yedirme sorunlarımız var. Kişiliğimizi buna göre düzeltme ve yeni bir çalışma düzeni, azmi kazandırma sorunumuz var. Avrupa'daki arkadaş yapımız öyle anlayışsız olamaz. Çoğu bu çalışmalar içerisinde saçını ağartmış durumda, yaşamını bu çalışmaya vermiş onlarca arkadaşımız var. Değil bu kadar kadro, bunun onda biri bile Avrupa çalışmalarını çok etkili bir biçimde örgütleyip yürütebilir, ona öncülük edebilir.

ilerlemek de bütün bu geri, liberal, zayıf, örgütsüz, gevşek tutumlardan kendimizi kurtararak, oldukça etkili bir çalışma düzeni içerisinde girmekten geçer.

Gerçekten bazı arkadaşların mevcut duruşları ve katılımları kabul edilecek düzeyde değildir. İmkan yok, fırsat verilmiyor, şu kişi beni engelliyor, örgüt önümü kapatıyor gibi gerekçelere sığınmamak lazım. Bu tür gerekçelerin hiçbir geçerliliği yok. Hiç kimse böyle gerekçelerle kendini kandırmamalıdır. Çünkü hiç kimsenin önünde bir engel yok. Ama kimseyi de birileri kolundan tutup bir yere getiremez. Örgütten de böyle beklememek lazım. Özellikle yönetimin böyle yaklaşmasını beklememek gerekiyor. O, doğru kadro politikası olmaz. Kadroyu zayıf gören, güçsüz gören bir politika, doğru değildir. Bu nedenle kadrolar, oldukları yerlerde kendi örgütlülüklerini kendileri yaratmalıdırlar. Demokratik konfederalizmin ilkeleri bunu gerektirmiyor mu? O zaman girişken olmak, görev ve sorumluluk üstlenmek, bireyciliği aşmış örgütlü bir çalışma düzeni

söylenildiğini duyuyoruz. Bunlar kesinlikle yanlıştır. Eğer gerçekse, bunlar ancak bir bürokrataşmayı ifade eder. Bürokratism de devrimci demokrasiye her zaman ters, aşılması gerekir. Hizmetçilik, Apoculuğun esasıdır. Girişkenlik, militanlık, iş peşinden koşma Apoculuğun esasıdır. Görevlerin peşinden koşmak esastır.

Bir de biz o sahada çalışırken Önderlik bizi şöyle uyarıyordu: "İşi kendi etrafınızda döndürmeyin, işlerin etrafında siz dönün." Yani kendini merkez yap, her şeyi etrafında döndür, yerinden oynama, böyle yönetim de olmaz. Her düzeydeki yönetim açısından bu tarz yanlıştır. Böyle değil de yorulmadan, usanmadan, uygun bir planlama çerçevesinde işlerin peşinden koşan bir tarz, doğru ve başarı getiren kadro tarzıdır. İşlere böyle yaklaşmalıyız. Ev ev dolaşmalıyız. Her gün birçok evi ziyaret edebilmeliyiz. Her hafta en az üç beş halk toplantısı yapabilmeliyiz. Dergi yayınlamalıyız, propaganda yapmalıyız. Yazılı propaganda, sözlü propaganda, örgüt çalışması, bir de kitle eylemliliğini geliştirebilmeliyiz.

sorumluluklarının üzerine gitmediler. Halkı örgütleyip demokratik eyleme öncülük etmediler.

Eylem de kendiliğinden olmaz. Örgüt gerekir, çaba gerekir. Bütün diğer çalışmalar açısından da bu geçerli. Kadın, gençlik çalışmaları, propaganda faaliyetlerimiz açısından geçerli. Propaganda çalışması çok daha hassas, çok daha önemli. Bıçak sırtında gitmek gibi bir şeydir. Özel savaş sistemi içinde yaşıyoruz. Ona karşı mücadele ediyoruz. Doğru üslup, doğru ölçü tuturulmazsa özel savaşa hizmet edilir. Kendi adımıza propaganda ettiğimiz sanılırken, bu doğrultuda kelimeler söylenirken, bir bakarsın kendimiz zarar etmişiz, düşmana hizmet etmişiz. Bu bakımdan çok dikkat edilmesi gereken bir alan.

Yayın politikasının doğru bulunup belirlenmesi ve uygulanması çok önemli. Hareketimizin çizgisinin doğru bir yayın politikasıyla propagandaya dönüştürülmesi ustalık istiyor. Bu, çok önemli bir konu. Ve olacaksa da bir yayın faaliyeti, bu temelde olmalı. Bu konuda asla taviz verilemez. "Ben yayın politikasını gevşetiyorum, azaltıyorum ki, bu yayın şu olsun. Dışımızdakiler de beğensin veya kapatılmasın" denemez. O zaman sapma çıkar. Elbette dikkat edelim birçok şeye, öyle ölçsüz hareket edilmesin. İçinde bulunulan ortam da dikkate alınarak, nasıl hareket edeceğimizi doğru tespit etmemiz lazım. Dolayısıyla halkı eğiten, bilinçlendiren, demokratik yaşama, eyleme sevk eden güç olunması gerekirken, doğru yayın politikası izlenmezse, bu konularda sapıran, duyarsız kılan bir duruma da düşebiliriz. Böyle yapılacaksa, hiç yayın olmasa, hiç propaganda yapmasak belki daha iyi olabilir. Bu nedenle çok hassas bir konu. Üzerinde çok duracağız. Hem propaganda faaliyetinin, hem kitle örgüt çalışmalarının, hem de kitle eylemliliğinin üzerinde çok durmalıyız.

Yine sanat çalışmaları da geliştirilmeli. Kültür sanat alanında da gerekli öncülüğü ve örgütlülüğü örgüt, kadro yapımız yaratmalı. Bütün bu alanlarda bir zayıflık var. Bu geçen, provokasyonun etkili olduğu dönemde, tasfiye edilen bazı çalışmalar da var. Onların yeniden gözden geçirilip örgütlenilmesi, inşa edilmesi gerekiyor. Çünkü yanlış olmuş. Basın alanında da var, kültür sanat alanında da var, kitle çalışması alanında da var. Birçok şey provokatif düşüncenin etkisi ile saptırıldı. Onları iyi inceleyip düzeltmek ve bu temelde yeni çizgimizin gerektirdiği bir örgütsel yapıyı planlamaya dayalı olarak gerekli başarıyı gerektiren tarzı, üslubu, tempoyu yaratmamız lazım.

Demek ki, oldukça önemli bir sahada çalışılıyor. Gerçekten başarmamak için hiçbir neden yok. Başarı için her türlü veri ve imkan mevcut, ama başarmak için de kendimizi gözden geçirmemiz, eğitmemiz, yenilememiz gerekiyor. Kadro yapısının yeni paradigmayı özümsemesi, Önderlik tarzı, üslubunu, temposunu kazanması, dolayısıyla da oldukça bütünlüklü, etkili, örgütlü bir biçimde yeni dönem çalışmalarına katılması gerekiyor. Başarı, ancak böyle bir kadro duruşuyla ve bu kadronun oldukça işlevsel örgütlülüğü ile sağlanır. Dolayısıyla da başaran kadro, doğru tarz ve üsluba ulaşmış, örgütlü çalışan kadrodur. Demek ki başarmak için kendimizi böyle bir çizgiye çekmemiz gerekir. Bu temelde tüm arkadaş yapımızın kendini yenileyen, eğiten, düzelten bir çabaya girmesi, gerçekten de pratik çalışmaları eleştirel karşılayıp, onun olumsuz etkilerini üzerlerinden atarak doğru ve kazandıran tarza, üsluba, tempoya kendini ulaştırması, Önderlik çizgisinin bu alanda oldukça etkili ve başarılı uygulayana haline gelmesi gereklidir. Doğru duruş budur, başarı böyle bir duruşla kazanılır. Hepimizin desteği, halkın desteği de böyle bir kadro duruşu ve yürüyüşüdür.

Bu temelde, bir düzeltmenin yaşanmasını, yenilenmenin sağlanmasını her alanda geliştirmenin gerekli olduğunu bir kere daha vurguluyoruz. Bu temelde yürütülecek çalışmalarda tüm arkadaş yapımıza başarılar diliyoruz.

"Başarmamak için hiçbir neden yok. Başarı için her türlü veri ve imkan mevcut, ama başarmak için de kendimizi gözden geçirmemiz, eğitmemiz, yenilememiz gerekiyor. Kadro yapısının yeni paradigmayı özümsemesi, Önderlik tarzı, üslubunu, temposunu kazanması, dolayısıyla da oldukça bütünlüklü, etkili, örgütlü bir biçimde yeni dönem çalışmalarına katılması gerekiyor. Başarı, ancak böyle bir kadro duruşuyla ve işlevsel örgütlülüğü ile sağlanır."

Apocu çizgiyi özümsemiş olanlar başarı çizgisinden kopmaz

Mevcut durumda arkadaş yapımız, kadro düzeyini az görmemek gerekiyor, çöktür. Yine yetersiz görmemek lazım. Aslında bilinç, tecrübe bakımdan yeterlidir. Fazlasıyla bilince sahiptir. Hareketin geneli örgütleyip yönetecek bilince, tecrübeye sahip onlarca kadro mevcut. Fakat mevcut durumda arkadaşlar gerçekten de yanlış yapıyorlar. Kendileri için de kötülük yapıyorlar. Böyle yorgun argın görünüyorlar. Heyecansız durumdadır. O gözlemleniyor. Küçük hesaplar gözleniyor. Birbirine anlaşmayan, çekişen, didişen, örgütlenemeyen, dolayısıyla büyük örgütlerin, eylemcilerin, siyasetçilerin yaratması gereken atılımı yaratamayan bir pozisyonda görülüyorlar. Bu yorgunluk, yılgınlık, usanmışlık, didişme, birbirini beğenmeme, bir olama gibi durumları kesinlikle kabul edemeyiz. Nasıl kendimize yedireceğiz? Yaşamını bu işe vermiş arkadaşlarımız bu durumu kendilerine nasıl yedirecekler? Yediremezler. Bu kadar emek, çabadan sonra, yaşamı bu denli mücadeleye verdikten sonra başarısızlığı kabul edebilir miyiz? Kendimize yedirebilir miyiz? Başarısız da olabiliriz diyebilir miyiz? Bunu kabul etmek mümkün değildir. Apocu çizgiyi benimsemiş, özümsemiş hiç kimse elbetteki başarısızlığı kendine yediremez. Başarı çizgisinden asla kopamaz. Başarı çizgisinde

içerisine girmek her kadronun temel tutumu olmalıdır. Sorumsuz, bencil, bireyci, yaklaşımlar, çizgi gerçekleri tarafından kabul edilir yaklaşımlar değildir. Bize yakışan yaklaşımlar da değildir. Bu bakımdan kimseden beklemeden, herhangi bir engel vardır demeden, her arkadaş yüksek bir görev tutkusu ve sorumluluk bilinci ile çalışmaya katılım göstermelidir. Böyle olursa işleri yürütme, örgüt geliştirme hamlesel düzeyde olur. Hareketimizin beklediği hamleyle bu biçimde ulaşırız. Ama bu, çalışma, doğru katılım gerektiriyor. Coşku, heyecan gerektiriyor. Ataklık, girişkenlik gerektiriyor. Bunlar olmazsa, olmaz. 'Şu bürokratik işim kalmış' deyip zamanının bilmem ne kadarını onun peşinde koştur. 'Şu bana şöyle demiş, küstüm, çalışmaya katılmam.' Heyecansız coşkusuz, ihtiyaç olmuş gibi yorgun argın bir duruşla bu işler yürümez. Bu tür özelliklere karşı mücadele etmeliyiz. Devrimci militanlar böyle olmazlar. Hareketimizin militanları, kesinlikle böyle özellikler taşımazlar. Oldukça duyarlı, çalışkan, coşkulu, moralli, heyecanlı, sorumlu davranan kişilerdir. Orada da böyle olunması gereklidir. Bu temelde işlere katılma, işlerin peşinden koşma kesinlikle gerekli. Oysa birçok çalışmayı yapmayı arkadaşların kendilerine yedirmediklerini duyuyoruz. "Vay dergi mi dağıtacağım, gazete peşinde mi koşacağım, aйдat mı toplayacağım, vay benim gibi birisi ev ev dolaşıp halkla konuşur mu?" bilmem "kitle örgütlemeye çalışır mı?" gibi sözlerin

Avrupa'daki halk Önderlikle bütündü

Gerçekten de son aylarda o sahada ki duruş bizi çok kırdı, üzdü. Önderlik üzerinde bu kadar işkence uygulanırken, bunun protesto edilmemesinin izahı olamaz. Yoktur böyle bir izah. Oysa, o kadar etkili protesto geliştirme imkanları vardı. Çünkü işkence Avrupa'dan da Amerika'dan da onay alıyor. İmralı sistemi bu işkenceyi yürütüyor. Bu sistemin üç ayağı var ve her üçü de bu işkenceye onay vermiştir. Bu temelde işkenceyi en etkili protesto etme alanı Avrupa iken, demokratik protesto eylemlerine en çok fırsat ve imkan sunan saha iken, neredeyse hiç yapılmadı. Hiç etkili bir durum da söz konusu olmadı. Oysa komploya karşı mücadelede Avrupa'daki halk çok duyarlıydı. Önderlikle bütündü. Komployu çoğu zaman boşa da çıkardı. 15 Şubat ardından da en etkili demokratik eylemliliği, yine Avrupa'daki Kürt halkı ortaya çıkardı. Şimdi bu halkın demokratik eylemlilik yapmaması düşünülemez. Ama dikkat edilirse, böyle bir gelişme olmamıştır. Neden? Demek ki öncülük edilmedi. Demek ki örgütlenmedi. Demek ki bu işlere kafa yorulmadı. Öncü olan, yönetim olması gereken, kadro pozisyonunda olanlar görev ve sorumluluklarına sahip çıkmadılar. Süreci iyi izlemediler. Oturup, yeterince tartışıp karar almadılar. Etkili bir iş bölümü ile görev ve

Irak seçim sonuçlarını ABD'nin Irak'a müdahalesi, buna karşı geliştirilen direniş ve diğer güçlerin durumunu dikkate almadan sadece seçimde çıkan oy oranlarına dayanarak değerlendirmek, doğru olmaz. Seçimi, ABD'nin müdahaleden sonra Irak'ta kurmak istediği düzeni meşrulaştırma çabası olarak görmek gerekiyor. Bunun dışında, esas olarak sonuçları belirleyecek olan, aldıkları oylara bakmaksızın oradaki güçlerin Irak siyasetindeki ağırlıkları olacaktır.

Güney Kürdistan'daki statüyü belirleyen oradaki seçimler değildir. Zaten Güney Kürdistan'da 1991'den beri KDP ve YNK güçlerinin kontrol ettikleri alanlar vardır. Buranın konumu seçimle belirlenmiyor. Dolayısıyla seçim sonuçlarının Kürdistan'ın statüsü ile ilgili yeni bir durum ortaya

kin tercihi doğrultusunda belirleneceği, anayasaca kabul edilmiştir. Bunun da zamanla bırakıldığını görüyoruz. Anlaşıyor ki Kerkük'ün statüsünü esas olarak belirleyecek gelişme, önümüzdeki yıl ya da yıllar içerisinde Irak siyasal dengelerinin nasıl bir zemine oturacağıyla bağlantılıdır. Bundan dolayı ne ABD, ne Iraklı güçler, ne Kürtler ne de Irak'la ilgilenen diğer ülkeler Kerkük'ün statüsü konusunda kesin bir şey belirtmemektedirler. Kürt siyasi güçleri Kerkük'ün Kürdistan'a ait olduğunu söylüyorlar, ama bunu söylerken bile sonradan yapılacak tercihler temelinde Kerkük'te yeni bir statü gelişeceğini, bunun anayasada güvenceye alındığını vurguluyorlar. Ortaya çıkacak sonuca da kendileri de dahil herkesin saygılı olması gerektiğini belirtiyorlar. Bu durum da gösteriyor ki, Kerkük üzerin-

“ABD’yi yalnız Irak politikası açısından değil, dünya ve kendi iç politikası açısından en fazla zorlayan güç Irak’taki direniştir. Bu da gösteriyor ki direnişçilerin mevcut siyaset üzerindeki etkileri küçümsenecek düzeyde değildir. ABD, Irak’taki bu zor durumdan kurtulmak, müdahaleden öncekinden daha kötü bir pozisyona düşmemek için direnişçi güçlerle ilişkiye geçmiş bulunmaktadır. Direnişçileri zayıflatarak, onları kendisinin kurmak istediği Irak dengeleri içerisine yerleştirmek istemektedir.”

dele etmek zorunda kaldı. Bu nedenle de geçen yıl tek başına müdahale etme pozisyonundan çıkmak, müdahalesine uluslararası alanda da meşruiyet kazandırmak için BM ve Avrupa'yla belirli uzlaşmalara gitti. Bu uzlaşmanın temelinde de Irak'taki müdahalenin meşruiyetini sağlama açısından BM'nin ve Avrupa'nın yapılacak seçimleri desteklemesi konusu vardı. Bu te-

çimlerle yasal olarak ilan edilmesi gerçekleşmiştir. Kürdistan'daki federasyonun, dünyada ve bölgede çok köklü stratejik siyasal değişimler olmadığı takdirde böyle yürüyeceği belliydi.

Seçimlerin şiieler açısından sonucu ise Irak'taki nüfus çoğunluğunun bir daha tesicil edilmesi idi. Kaldı ki BAAS rejiminin yıkılmasından sonra şiieler buldukları alan-

dikkate almaktadırlar. Bu yönüyle de uluslararası ve bölgesel politikalar Irak'taki siyasal gelişmeleri etkilediği gibi, Irak içindeki etnik ve dinsel toplulukların gücü de uluslararası ve bölgesel güçlerin politikalarını etkilemektedir.

Kürdistan'daki federasyon oluşumuna en fazla direnen Türk devleti de bir yıldan beri mevcut gerçeği kabul etmek zorunda

IRAK'TA SEÇİM SONUÇLARI VE OLASI GELİŞMELER

çıkarması söz konusu değildir. Şiielerin ya da sünnilerin aldığı oyların azlığı ya da fazlalığı Kürdistan'daki konumu belirleyecek bir niteliğe sahip değildir. Dolayısıyla seçimler üzerinden Irak'taki dengeleri belirlemek yanlış olur. Irak'taki durum, esas olarak ABD'nin müdahalesi ve buna karşı direniş çerçevesinde şekillenecektir. Örneğin geçen seçime sünniler katılmamıştı. Parlamentoda temsilileri azdı, ama buna rağmen Irak'ın genel statüsünü belirleyecek anayasal düzenlemeler yapılırken, sünnilerin seçimde ne kadar oy alıp almadığına bakılmadan, onların da taleplerini belirli düzeylerde karşılayacak değişiklikler gittiler. Bu da açıkça gösteriyor ki sonucu seçimler belirlemiyor. Zaten Irak nüfusunun çoğunluğu şiidir. Irak'ın mevcut sosyal ve siyasal yapısı içerisinde oy tercihleri daha çok sosyal konular üzerinden değil de etnik ve dinsel tercihler etrafından şekilleniyor. Bunların nüfus dağılımının ne olduğu da bilinmektedir. Birinci derecede şiieler nüfus ağırlığını teşkil etmektedir. Araplar içinde ikinci derecede nüfus yoğunluğu olan topluluk, sünnilerdir. Kürtlerin siyasal durum ve konumları ise aldıkları oya göre değil de arkalarındaki siyasal destek ve yaşadıkları coğrafyaya göre belirlenmektedir. Eğer Kürdistan coğrafyası daha da büyük olsaydı, aldıkları oy oranına bakılmadan Kürt halkının yaşadığı topraklar üzerinde KDP ve YNK'nin hakimiyeti sağlatılacaktı. Bu durum da açıkça gösteriyor ki Irak'ın siyasal durumu ve kimin nerede ne kadar etkili olacağı, kontrol altına aldıkları coğrafya ve nüfusla bağlantılıdır.

Kerkük üzerindeki mücadele devam edecektir

Seçim sonuçlarından çıkan Kürt oylarının önemi, Irak'ın merkez kurumlarındaki yerlerinin artması doğrultusunda olacaktır. Yoksa aldığı oy sayısı federasyon olunup olunmayacağını belirleyen temel etken değildir. Eğer Irak'ın bütünlüğü çerçevesinde yeni siyasal dengeler oluşacaksa, mevcut durumda Kürtler de federasyon oluşumu çerçevesinde bu sistem içerisinde yerlerini alacaklardır. Zaten anayasayla Güney Kürdistan'ın statüsü önemli oranda belirlenmiştir. Şu anda belirsiz olan Kerkük'ün durumudur. Kerkük'ün durumunun da ileride, bir referandumla, hal-

deki mücadele, ortaya çıkan seçim sonuçlarından bağımsız olarak bundan sonra da devam edecektir. Belki de Irak'taki dengelerin ve siyasal sistemin ne olacağı bir yönüyle de Kerkük üzerindeki mücadele etrafında şekillenecektir.

Irak üzerinde uluslararası ve bölgesel düzeyde bir mücadele sürmektedir. Bugün dünya dengelerinin oluşmasında en fazla rol oynayan coğrafya Ortadoğu'dur. Bu nedenle de Irak'taki siyasal durumun nasıl oluşacağına sadece Irak içindeki gelişmeler değil, uluslararası ve bölgesel güçler arasındaki mücadele de önemli düzeyde etki edecektir. Bunları görmeden seçimlerle Irak'ın statüsünün belirleneceğini söylemek ya da bu eksende tartışmak yanılgıdır, hatta bir sapırmadır.

ABD BM'yi, Avrupa'yı, dünyanın diğer güçlerini ve bölgesel aktörleri dikkate almadan Irak'a müdahale etti. Ne var ki ABD kısa sürede BM'nin, Avrupa'nın ve dünyanın diğer güçlerinin desteğini almadan yaptığı müdahalenin Irak'taki politikasını zorladığını gördü. Bununla birlikte karşısına çıkan güçlü direnişle tek başına müca-

melde de Irak'ın bundan sonraki siyasal durumunu netleştirmede BM ve Avrupa belirli düzeyde rol almayı kabul etti. Son iki yılda Irak üzerindeki ABD müdahalesinin bu temelde yeni bir sürece girdiğini söylemek mümkündür. Nitekim seçimlerden sonra BM'nin ve Avrupa'nın seçimlerin meşruluğunu vurgulaması, sadece bunlar tarafından değil, birçok güç tarafından seçimin meşru olduğunun söylenmesi, ortaya çıkan bu yeni siyasal ilişkiler çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Irak'taki seçimler sosyal siyasal ekonomik tercihleri belirleyen bir olgudur

ABD müdahalesinin getirdiği sonuçlardan biri de Güney'de bir federasyonun oluşumudur. Seçimlerle birlikte Kürdistan'daki oyların çoğunluğunu Kürtlerin alması, federasyonun uluslararası ve bölgesel düzeyde meşruluk kazanmasına yol açmıştır. Seçimin böyle bir sonucunun olduğunu söylemek mümkündür. Daha doğrusu, fiili ve gerçek durumun se-

de örgütlenerek, kendi ağırlıklarını ve etkinliklerini ortaya koymuşlardı. Sünniler ise ağırlıklı olarak direnişin olduğu bir toplumsal zeminde, siyasal dengeler içindeki yerlerini aldılar. Bugün de genelde Irak'ın, özeld de sünnilerin durumunu, alınan oylardan ziyade direniş belirlemektedir ve belirleyecektir. Sünniler seçime girse de girmese de Irak siyasetinde ağırlıklarını bundan sonra da göstereceklerdir. Hatta bugün olduğu gibi bugün de nüfuslarından daha fazla bir siyasal ağırlık teşkil etmeleri beklenir. Tabii ki Saddam döneminde olduğu gibi bütün Irak'ı yöneten konumda olmayacaklardır. Ancak Irak siyasetinde bundan sonra önemli bir aktör olarak yerlerini almaya devam edeceklerdir.

Seçimler, esas olarak etnik ve dinsel ağırlığı belirleyen bir olgu değildir. Etnik ve dinsel ağırlık, seçimlerden bağımsız olarak vardır. Bunu değiştirmek de kısa vadeli süreler içinde mümkün değildir. Seçimler daha çok sosyal, siyasal, ekonomik, politik tercihleri belirleyen bir olgu olarak görülmelidir. Bu açıdan bakıldığında, Irak'ta hala seçimler tarafından belirlenecek sosyal, siyasal ve kültürel politikalar gerçeği açığa çıkarmıştır. Irak'taki durumların nasıl gelişeceğini esas olarak mevcut direnişin düzeyiyle, uluslararası ve bölgesel dengeler çerçevesinde ele almak, doğru politikalar tespit etmek ve uygulamak açısından kullanılması gereken yöntem olmalıdır.

Uluslararası ve bölgesel güçler de Irak'taki dinsel ve etnik toplulukların gücüne göre politika belirlemekte ve bu güçleri

kalmıştır. Bugün hala resmi olarak bu kabul açıklanmamış olsa bile, gayri resmi ilişkilerde ve pratik uygulamalarda federasyonun Türkiye tarafından kabul edildiği görülmektedir. Resmi kabulle birlikte PKK ve Kerkük konusunda bazı tavizler koparma peşindedir. Eğer resmi bir kabul olursa, bunun kendisi açısından en iyi koşullarda gerçekleşmesi gerektiğini düşünmektedir. Türkiye içinde belli çevrelerin itirazları olsa da Güney Kürdistan'a sefer yapan uçaklara kendi hava sahasını açmış, Türkiye'den Kürdistan'a uçak seferlerinin düzenlenmesine izin vermiştir. Kürdistan kadar bir hasasiyet taşımayan Güney Kıbrıs gemilerine limanlarını açmadığı, bu konuda direndiği düşünülürse, Türkiye'nin politikasının odak noktasını oluşturan Kürt sorununda bu tür adımlar atması, Kürdistan federasyonuna bakış açısının değişmesi sonucudur. Öte yandan, Türkiye, Güney Kürdistan statüsünü değiştirmeye gücünün yetmeyeceğini, mevcut uluslararası ve bölgesel konjonktürün Güney Kürdistan'da statüyü ortadan kaldıracak bir imkanı kendisine tanımadığını görmektedir. Bu çerçevede bakıldığında, seçimlerde Güney Kürdistan halkının bütünlüklü bir irade ortaya koyması, Türkiye'nin itirazlarının yasal ve uluslararası hiçbir meşruiyetinin olmadığını göstermiştir. Türkiye tarafından değil, ama Irak içindeki siyasal güçler, yine bölge ülkeleri tarafından Kürdistan'daki federasyon büyük oranda kabul görmüştür. Aslında Kürdistan federasyonu üzerinde yapılan tartışmalar daha çok bu federasyonun merkezi hükümet ve anayasa içindeki yerinin ne olacağı ve Kerkük'ün bu Kürdistan federasyonu ile ilişkisinin ne çerçevede şekilleneceği üzerinden yapılmaktadır. Mevcut durumda Irak'taki Kürt ve Kürdistan sorunu konusunda yapılan tartışmalar bu çerçevededir.

ABD'yi en çok zorlayan Irak'taki direniş güçleridir

Bugün ABD'yi yalnız Irak politikası açısından değil, dünya politikası ve kendi iç politikası açısından en fazla zorlayan güç Irak'taki direniştir. Bu da gösteriyor ki direnişçilerin mevcut siyaset üzerindeki etkileri küçümsenecek düzeyde değildir. Öyle ki, ABD, Irak'taki bu zor durumdan kurtulmak, çekildiği takdirde müdahaleden öncekinden daha kötü bir pozisyona düşmemek için direnişçi güçlerle ilişkiye geçmiş bulunmaktadır. Irak'taki direnişi söndürmek için her türlü politikayı uygulamaktadır. Aralarındaki çelişkileri de kullanarak direnişçileri belli düzeyde zayıflatmak, onları kendisinin kurmak istediği Irak siyaseti ve dengeleri içerisine yerleştirmek istemektedir.

ABD, Irak ve bölgesel politikası, yine

“Güney Kürdistan'daki statüyü belirleyen oradaki seçimler değildir. Zaten 1991'den beri KDP ve YNK güçlerinin kontrol ettikleri alanlar vardır. Dolayısıyla seçim sonuçlarının Kürdistan'ın statüsü ile ilgili yeni bir durum ortaya çıkarması söz konusu değildir. Şiielerin ya da sünnilerin aldığı oyların azlığı ya da fazlalığı Kürdistan'daki konumu belirleyecek bir niteliğe sahip değildir. Irak'taki durum, esas olarak ABD'nin müdahalesi ve buna karşı direniş çerçevesinde şekillenecektir.”

öngördüğü BOP açısından daha önceki radikal söylemleri yerine, daha ılımlı ve uzlaşıcı bir politika izlemektedir. Irak'ta direnen kesimleri etkisizleştirmek için, ılımlı islam ya da islam motifi güçlere giderek daha fazla yakınlık göstermeye başlamıştır. Sadece Irak açısından değil, Ortadoğu açısından da son zamanlarda ılımlı nitelikte gördüğü islami kesimlerle ilişkisini sıklaştırmıştır. Eğer yeni kararlar alıp müdahalesini daha da genişletecek hamleler yapmazsa, ABD'nin önümüzdeki dönemde belli düzeyde kendi politikasına ılımlı yaklaşım gösteren kesimlerle ilişkiler çerçevesinde Irak ve Ortadoğu politikasını şekillendireceği görülmektedir. Mısır'daki İslami Kardeşler'le ilişkiler geliştirmesi, yine Suriye'de sünni kökenli politikacıları devreye sokarak islamcı kesimleri yuvarlatmak ve kendi politikasına uyumlu hale getirmek istemesi, bu politik çalışmaların sonucudur.

Eğer ABD, Irak'taki direnişi sonuçlandıracak bir yol olarak görürse, son seçimlerde ortaya çıkan oy oranına bakmadan yeni dengeler oluşturma çabası içine girecektir. Ne var ki ABD'nin Irak'ta sünni kesimlere dayanan direnişçilerin talepleriyle çoğunluğu teşkil eden şiiilerin taleplerini, yine Kürtlerin talepleri ile sünni kesimlerin ve şiiilerin taleplerini ne kadar uzlaştırabileceğini şimdiden kestirmek mümkün değildir. Çünkü ne kadar güçlü olursa olsun ABD'nin bu ilişkileri dengeleme ve onları bir arada tutma politikası her zaman zorluklarla karşılaşacaktır.

Seçim sonuçlarının bu kadar geç açıklanması da ilginç bir durumdur. Bir seçimin sonuçlarının bu kadar gecikmesi ister istemez kuşkuyla karşılanır. Böyle bir kuşkuyu taşımak ve bazı sorular sormak da yanlış değildir. Acaba seçim sonuçları ABD'nin Irak'ta kurmak istediği dengelere uygun bir oranda mı yansıtılmak isteniyor? Böyle bir değerlendirme, mevcut durum dikkate alındığında akla yatkındır. Çünkü ABD, sünnileri de mutlaka Irak'ta oluşacak siyasi dengeler için yerleştirmek istemektedir. Hem Arap dünyasını tatmin etmek açısından, hem direnişin ateşini düşürmek açısından böyle bir yol izleyebileceği düşünülebilir.

Bir daha vurgulamalıyız ki, Irak'taki seçimler ABD'nin Irak'ta oluşturmak istediği dengeler açısından bir meşruiyet aracı olarak görülmelidir. Yoksa demokratik bir seçim olacak, kim ne kadar oy alırsa Irak siyasetinde o kadar ağırlığı olacak biçiminde değerlendirmeler yapmak; dünya dengesini belirleyen, neredeyse dünyayı ikiye bö-

şü, yine direnişe karşı ABD'nin izleyeceği politikalar ve bu konudaki başarı ya da başarısızlığı, Irak'taki durumun netleşmesine yol açacaktır. Yeni dengeler bu veriler temelinde kurulacaktır.

Irak'ta kalıcı bir istikrar seçimlerle oluşmayacaktır. Nitekim seçim sonrası istikrarın geleceğine dair herhangi bir işaret görülmektedir. Hatta Ortadoğu'nun diğer alanlarında (İran, Afganistan, Pakistan) Irak'taki durumu daha da kötüleştirerek olaylar artmaktadır. Irak'taki istikrarın bir yönüyle de Ortadoğu'daki istikrarın sağlanmasıyla geleceği göz önüne getirilirse, yakın bir zamanda istikrara ulaşacağından söz etmek fazlaca iyimserlik olur. Kaldı ki ABD'ye sorun çıkarmayan radikal şiiiler de ABD'nin bir an önce gitmesi için tutum göstermektedirler. Öte yandan Irak'taki belirsizliğin uzun sürmesi Arap dünyası içindeki radikallerin güç kazanmasına yol açmaktadır. Bu durum da Irak'taki direnişçilerin güç aldığı bir atmosfer yaratmaktadır.

Irak'taki sünnilerin seçime girmesi, istikrarın yakınlaştığı anlamına gelmez. Eğer direnişçiler icazet vermeseydi, seçim yine boykot edilebilirdi. Anlaşıyor ki direnişçiler, seçimlerle oluşacak organları ve kurumları da kendileri için kullanmak istemektedirler. Dünyada tüm silahlı direnişçilerin böyle bir yol izlediği bilinmektedir. Dolayısıyla belirli merkezlerde pompalanan seçimlerin, istikrarın oturtulmasını sağlayacağı biçimindeki değerlendirmeler, yaşanan mevcut gerçekle örtüşmemektedir.

İstikrarı sağlayacak siyasi aktörler Irak'ta hala etkin değildir. Irak'ta istikrarı, ABD ve direnişçilerin politikalarından ayrı politikalar üretebilecek güçler sağlayabilir. Demokratik nitelikli halk güçleri ortaya çıkar, alternatif politikalar üretebilirse, kısa vadede olmasa da orta vadede Irak'taki istikrarın ve demokratikleşmenin öznesi haline gelebilirler. ABD'yle işbirlikçi yapan ve yaşamını ABD'ye dayandıran güçlerin Irak'ta gelişme şansları yoktur. Mevcut direnen islami örgütler de yaşanan çözümsüzlüğün bir tarafıdır. İsyancılık dışında oynayacakları bir rol olamaz. Bu gerçeklik, istikrarın ancak ortaya çıkacak demokratik halk güçlerinin halkı tabandan örgütlemesiyle, demokratik yaşamın geliştirilmesiyle mümkün olacağını ortaya koymaktadır. Halk, ABD'nin politikasından da mevcut direnişçilerin yöntemlerinden de memnun değildir. Belki direnişçiler halk içinde bir taban bulmuşlardır. Bunun nedeni de ABD'nin varlığıdır ya da ABD'nin politikalarına karşı

devam etmektedir. Eğer bunun temsili iyi yapılabılırsa, alternatif bir hareketin gelişmesi her zaman imkan dahilindedir.

Kuzey Kürdistan üzerindeki pazarlıklar sürüyor

Bu sürede ABD-Türkiye, KDP-YNK-Türkiye ilişkileri hızlanmaya başladı. Anlaşıyor ki, Kuzey Kürdistan üzerinde belli pazarlıklar yürütülüyor. Özgürlük mücadelesi ve PKK üzerinde yürütülecek politikalar konusunda tartışmalar geliştiriliyor. ABD, Türkiye ve Güney güçlerinin politikalarını uyumlu hale getirerek, her iki gücü Irak ve Ortadoğu politikalarında kullanmak istiyor. ABD, özellikle Türkiye'yi kendi politik çizgisine çekmek için çok yönlü bir uğraş vermektedir. Türkiye'nin de ABD'yle birkaç yıldır sorunlu yürüyen ilişkilerini düzeltme eğiliminde olduğu görülüyor. Nitekim Türkiye'nin Güney Kürdistan'a yaklaşımında eskiye nazaran daha ılımlı bir politika izlemesi, söylemlerine de pratiğine de yansıyor. ABD, Türkiye'ye "eğer Güney Kürtleriyle anlaşır ve benim bölge politikamla uyumlu hale gelersen, PKK sorununu çözmede sana yardımcı olabilirim" mesajı veriyor. Türkiye'nin Güney'de oluşan federasyona olumlu yaklaşımında bunun da etkisinin olduğunu söylemek gerekir.

sındaki mücadelenin durması beklenebilir. Bir taraftan belli politik ilişkiler ve görüşmeler olurken, diğer taraftan ideolojik düzeyde ve siyasi projeler çerçevesinde mücadele sürecekler. Her güç fırsat bulduğunda kendisi açısından bir hamle yapmaya çalışacaktır. Bu çerçevede, KDP ve YNK'nin çözümde arabulucu olabiliriz, af çıksın, bazı düzenlemeler yapılsın demesi anlaşılırdır. Kaldı ki, Türkiye hükümetinin de benzer söylemleri bulunuyordu. Bu yönüyle, bu tür söylemlerin Türkiye açısından rahatsız edici bir yanı da olamaz. Nitekim Türkiye'ye, "sizin söylemlerinize ve politikalarınıza yardımcı olmak için

tadır. Bu bakımdan, sorunu çözmek istediğinde, dış güçlerin ya da onlarla ilişkili olan odakların aracılığıyla değil de direkt kendisi Kürt halkının siyasi temsilcileriyle ilişkileri geçerek sorunu çözmeye çalışır. Kaldı ki Kürt halk Önderi ve Özgürlük hareketi, sorunun çözümü konusunda zorlayıcı bir yaklaşımdan öte, makul ve iki halkın kardeşliği temelinde demokratik birlik çözümünü önermektedir. Türkiye cephesinden bir çözüm niyeti ve iradesi ortaya çıkarsa, çözüm süreci bu çerçevede gelişecektir. Hareketimiz de Türkiye'yle sorun çözülecekse, farklı güçler aracılığıyla değil de bizzat Türkiye'deki siyasi güçlerle

"Kuzey Kürdistan üzerinde belli pazarlıklar yürütülüyor. Özgürlük mücadelesi ve PKK üzerinde yürütülecek politikalar konusunda tartışmalar geliştiriliyor. ABD, Türkiye ve Güney güçlerinin politikalarını uyumlu hale getirerek, her iki gücü Irak ve Ortadoğu politikalarında kullanmak istiyor. ABD, özellikle Türkiye'yi kendi politik çizgisine çekmek için çok yönlü bir uğraş vermektedir. Türkiye'nin de ABD'yle birkaç yıldır sorunlu yürüyen ilişkilerini düzeltme eğiliminde olduğu görülüyor."

devam etmektedir. Eğer bunun temsili iyi yapılabılırsa, alternatif bir hareketin gelişmesi her zaman imkan dahilindedir.

Kuzey Kürdistan üzerindeki pazarlıklar sürüyor

Bu sürede ABD-Türkiye, KDP-YNK-Türkiye ilişkileri hızlanmaya başladı. Anlaşıyor ki, Kuzey Kürdistan üzerinde belli pazarlıklar yürütülüyor. Özgürlük mücadelesi ve PKK üzerinde yürütülecek politikalar konusunda tartışmalar geliştiriliyor. ABD, Türkiye ve Güney güçlerinin politikalarını uyumlu hale getirerek, her iki gücü Irak ve Ortadoğu politikalarında kullanmak istiyor. ABD, özellikle Türkiye'yi kendi politik çizgisine çekmek için çok yönlü bir uğraş vermektedir. Türkiye'nin de ABD'yle birkaç yıldır sorunlu yürüyen ilişkilerini düzeltme eğiliminde olduğu görülüyor. Nitekim Türkiye'nin Güney Kürdistan'a yaklaşımında eskiye nazaran daha ılımlı bir politika izlemesi, söylemlerine de pratiğine de yansıyor. ABD, Türkiye'ye "eğer Güney Kürtleriyle anlaşır ve benim bölge politikamla uyumlu hale gelersen, PKK sorununu çözmede sana yardımcı olabilirim" mesajı veriyor. Türkiye'nin Güney'de oluşan federasyona olumlu yaklaşımında bunun da etkisinin olduğunu söylemek gerekir.

bulunları belirtiyoruz" demektedirler.

KDP ve YNK'nin Türkiye'de etkili olmasını ABD de istemektedir. Halkların kardeşliği temelinde demokratik özgür birlik isteyen halk özgürlük eğilimi yerine, kendi etkisinde olan ve yeri geldiğinde bölge halklarına karşı kullanabileceği siyasi güçleri dün olduğu gibi bugün de tercih etmektedir. ABD, mevcut durumda Kuzey Kürdistan'da Kürt sorununa çözüm istemekten çok, PKK'nin getirilmesi ve kendi etkisine girebilecek Kürtlerin gelişmesini sağlamayı hedeflemektedir. KDP ve YNK'yi de Türkiye'de bu yönüyle etkili olması için teşvik etmektedir. Zaten PKK ve Apo'dan vazgeçin söylemi, bu anlama gelmektedir. Dolayısıyla KDP ve YNK'nin Türkiye üzerindeki politikalarını, Kuzey Kürdistan'da Kürtler var, bu konuda bizim de bir düşüncemiz var söyleminden öte değerlendirmekte fayda var. KDP ve YNK bu yönlü söylemlerde bulunurken, yani Kuzey Kürdistan'da bir siyasi çözümü zaman zaman dillendirirlerken, ABD'nin bu yönlü bir yaklaşımda olmaması dikkat çekicidir.

KDP ve YNK'nin, Türkiye'nin izlediği politikalarla karşı her zaman belli bir kaygı duyduklarını söylemek de doğrudur. KDP ve YNK bilmektedirler ki eğer Kuzey Kürdistan'daki hareket ezilir ve tasfiye olursa, Türkiye, kendilerine yönelik politikada daha serbest hareket etme imkanına kavuşacaktır. Bu da kendileri açısından, mevcut statü-konun korunması açısından belli riskleri beraberinde getirecektir. Çünkü son 20 yılda Kuzey Kürdistan'daki halkın mücadelesi ve gücüne dayanarak politika yaptılar. İtiraf etmeseler de bu gerçeği çok iyi bilmektedirler. Ancak alternatif bir güç olarak da PKK'den, Kürt özgürlük hareketinden rahatsızdırlar. Böyle olunca da Kuzey Kürdistan'da belli bir etki yaratıp hareketimizi geriletmek, her zamanki politikaları olacaktır. Bunu da ideolojik ve siyasi çerçevede değerlendirdiğimizde doğal karşılamak gerekir.

Halk özgürlük eğilimi ile Kürt egemen sınıfları arasındaki mücadele, tarihsel sürecin, sosyal ve siyasi koşulların ortaya çıkardığı bir gerçekliktir. Güney Kürdistan'daki kazanımların korunması için halkın demokratik örgütlemesini geliştirerek her türlü tehlikeye karşı örgütlü halkın güvencesini yaratmak, diğer taraftan da Kürdistan'ın bütün parçalarında halk özgürlük eğiliminin gelişmesi için mücadele etmek bundan sonra da sürecekler.

Türkiye, Kürt sorununda demokratik bir çözüm zihniyetine ulaşırsa, hiçbir gücü Kürt özgürlük hareketi ile arasında pazarlık yapması için teşvik etmez. KDP ve YNK'nin aracı olmasından öte, kendisi direkt Kürt halk Önderi ve özgürlük hareketi ile ilişki kurarak sorunu çözmeye çalışır. Bunu KDP de, YNK de herkes de bilmektedir. Bu açıdan KDP ve YNK'nin bu yönlü söylemleri esas olarak propagandaya yöneliktir. Türkiye devleti, asker ve sivil bürokrasisi her zaman dış güçlerle ilişkili olan çevrelere karşı kuşkuyla yaklaşmak-

Kürt özgürlük hareketinin temsili altında çözüleceğine inanmaktadır. Doğru yaklaşımın bu olacağını düşünüyoruz.

Kürt sorunu çözülmediği sürece meşru savunma savaşı devam edecektir

Diğer bir konu da seçimlerin Kuzey Kürdistan'daki özgürlük hareketini nasıl etkileyeceğidir. Bir defa şunu belirtmek gerekir; Kürt özgürlük hareketi, ABD müdahalesinden önce de 1991 Körfez Savaşı sırasında da Güney Kürdistan'da bulunmaktaydı. Yalnız Güney Kürdistan'da değil, bugün olduğu gibi dün de Doğu Kürdistan'da gerilla güçlerinin varlığı söz konusuydu. Hareketimizin Kürdistan'daki gerilla güçlerinin varlığı, Kürt sorununun çözümsüzlüğüyle bağlantılıdır. Kürt sorunu çözülmediği müddetçe, Kürt halkı üzerinde inkar ve imha siyasetinin yoğunca uygulandığı Ortadoğu gerçeğinde meşru savunma gücünü her koşulda koruyacaktır. Halkımızın kaderi hiç kimsenin ve hiçbir gücün insafına bırakılmaz. Ya da herhangi bir güç istiyor diye meşru savunma hakkımızdan vazgeçemeyiz. Kürt özgürlük hareketi de mücadelesini inkarcılığın olmadığı demokratik bir ortamda yürütmeyi tercih etmektedir. Bunu politik ya da taktik nedenlerle değil, benimsediği ideolojik değerler temelinde istemektedir.

Önderliğimiz savaş ve şiddete karşı duruşunu açık bir dille ortaya koymuştur. Bu nedenle, hareketimizin sorunları savaşla çözüme gibi bir anlayışı yoktur. Biz isteriz ki tüm bölge güçleri ve uluslararası güçler Kürt sorununun demokratik çözümü için çalışsınlar. Gerilla güçleri de böylelikle varlık gerekçeleri kalmadığından siyasi yaşama katılınsınlar. Ancak bugün hala bu noktada değiliz. Dolayısıyla Irak seçimleri gerillanın pozisyonunda bir değişiklik ortaya çıkaramaz. Kaldı ki Irak'ın genelinde istikrarı sağlayamayan ve hakimiyet kuramayan güçlerin gerillaya yönelik bir tutumları olamaz.

Irak'ın demokratikleşmesi, bu temelde Kürt halkının Irak içinde demokratik rolünü oynaması tüm Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde olumlu etkilerde bulunur. Bu etki, tüm ülkelerin halklarında olduğu gibi Kürdistan'ın tüm parçalarında da görülür. Ancak ne bugün Irak demokratikleşmiş ne de Kürtler demokratik kurumlaşmalarını sağlayarak rollerini oynayacak duruma gelmişlerdir. Eğer gerçek anlamda demokratikleşen bir Irak gerçeği ortaya çıkarsa, tabii ki hareket olarak hem buna yardımcı oluruz hem de bu gelişmeden güç alırız.

Mevcut seçimlerin şu anda ortaya çıkardığı olumlu ya da olumsuz siyasi sonuçlardan söz etmek mümkün değildir. Dolayısıyla özgürlük hareketini olumlu ya da olumsuz etkileyecek bir niteliği de olamaz. Kaldı ki birakalım seçimlerin Kürt özgürlük hareketini etkilemesini, Irak siyasetini etkileme gücü bile çok sınırlıdır.

"Irak'ta kalıcı bir istikrar seçimlerle oluşmayacaktır. Nitekim seçim sonrası istikrarın geleceğine dair herhangi bir işaret görülmektedir. Hatta Ortadoğu'nun diğer alanlarında (İran, Afganistan, Pakistan)

Irak'taki durumu daha da kötüleştirerek olaylar artmaktadır. Irak'taki istikrarın bir yönüyle de

Ortadoğu'daki istikrarın sağlanmasıyla geleceği göz önüne getirilirse, yakın bir zamanda

istikrara ulaşacağından söz etmek fazlaca iyimserlik olur."

len, ABD'nin dünyadaki geleceğinin ne olacağını belirlemediği bir alan açısından lokal bir olay olan seçim sonuçlarının her şeyi belirleyeceğini söylemek safdillik olur. Aslında seçim sonuçlarının bu kadar gündeme getirilmesi, basında bu kadar işlenmesi belli merkezler tarafından yönlendirilmektedir. Bununla Irak'taki dengelerin seçimle oluştuğu izlenimi verilmek istenmektedir. Bunu da doğal görmek gerekiyor, neden böyle bir politika izleniyor denilemez.

Irak'ta istikrarı sağlayacak siyasi aktörler hala etkin değildir

Seyimlere rağmen direniş de sürüyor. Demek ki seçimler istikrarı sağlamaya, ABD'nin meşruiyet kazanma çabalarına yetmiyor. Tabii ki seçim yönteminin devreye girmesi, seçimlere birçok partinin katılımı, Irak'ta ideolojik ve sosyal temeli olan gelişmeler açısından başlangıç olarak değerlendirilebilir. Bu anlamda seçimin belli bir öneminden söz edilebilir. Bunun dışında seçimlerin üzerinde fazla yorum yapmak çok anlamlı değildir. Uluslararası ve bölgesel dengelerin Irak üzerinde şekilleni-

halkın çıkarlarını savunacak bir gücün çıkmamasıdır. Dolayısıyla Irak zemini, Kürt halk önderinin ortaya koyduğu ideolojik duruşun ve politik seçeneğinin gelişmesi açısından objektif olarak elverişli durumdadır.

Irak'ta, ideolojimizden etkilenen güçler, yaratıcı bir politika ve eylem çizgisi ortaya koyamamışlardır. Bu güçler ne Irak geneli açısından ne de Güney Kürdistan üzerinde yaratıcı politikalar üretilmişlerdir. Irak Kürdistan'ında halkın tabandan demokratik örgütlenmesine dayanan bir pratik içine girme yerine, üstten Irak ve Kürdistan'la ilgili politikalar belirleyip, propaganda yapmayla sınırlı kalmıştır. Böyle olunca da söylem olarak birçok gücün fazla farklılık göstermeyen bir konuşma düşünülmüş, bu da gelişmeye yol açmamıştır. Tasfiyeci provokatif eğilim, halkların seçeneğini ortaya çıkarmaya değil de müdahalecilerin uzantısı olmayı tercih ederek, hareketimizin daha baştan etkisiz kalmasında negatif bir rol oynadı. Alt üst oluşun yaşandığı süreçlerde, ilk ayları değerlendirenler her zaman avantaj kazanırlar. Siyasal tarih bunu defalarca kanıtlamıştır. Irak genelinde etkisiz kalmamız, ilk baştaki politikasızlığımız ya

Ancak ABD, KDP ve YNK'nin Kürt özgürlük mücadelesinin üzerine şiddetle gelme imkanları az olduğu gibi, uğraştıkları sorunlar dikkate alındığında, böyle bir yönelimi şimdilik çıkarlarına da görmemektedirler.

KDP ve YNK, PKK ve Kürt özgürlük mücadelesi konusunda Türkiye tarafından sıkıştırılıyor. Bu durum da onları Kürt özgürlük hareketi konusunda farklı politikalarla götürüyor. KDP ve YNK'nin bir af çıksın, sorunlar siyasi yöntemle çözülsün demesi de bu gelişmelerle ilgilidir. KDP ve YNK, Türkiye ile kendileri arasında sorunlara yol açan Kürt özgürlük hareketinin Türkiye içinde bazı açılımlar getiren politikalarla silinmesini hedeflerken, diğer yandan Kuzey Kürdistan'ı etkileme çabası içindedirler. Güney federasyonunun oluşumunu ve bu çerçevede elde ettikleri ekonomik ve siyasi imkanları, Kuzey Kürdistan üzerinde de etkili olmak için kullanıyorlar. Böyle ikili bir yaklaşım gösterdiklerini söylemek mümkündür. Çünkü Kürdistan'da, halk özgürlük eğilimi ile Kürt egemen sınıfların eğilimi siyasi alternatifler olarak bugün de hala canlı biçimde varlığını sürdürmektedir. Bu iki eğilim ara-

GÜNDEMİMİZ

ÖNDERLİĞİN ÖZGÜRLÜĞÜDÜR

Kürtler, Abdullah Öcalan'ı uzun süredir halk önderi olarak görüyor ve sahip çıkıyorlar. Ayrıca son dönemde siyasal irade olarak görme, bunu açıklan beyan etme kampanyası da geliştirip hassasiyetlerini arttırdılar.

Bir halk, önderini tehlike altında gördüğü dönemlerde sahiplenir ya da terk eder. Hz. Musa'nın arkasında yürüyen kavminin durumu bilinir. Musa'yı bıktırın tutumları takınırlar. Farklı inanışları gizli den gizliye yaşayan gruplar kurmak isterler. Musa'nın onları vaat edilmiş topraklara getirme hikayesi pişmanlıklarla doludur. Hz. İsa, Romalı askerler tarafından tutuklanmadan bir gece önce, daha sonra havarileri olacak en yakın arkadaşlarıyla sohbet etmektedir. Havarileri sonuna kadar O'na bağlı kalacaklarını belirttiklerinde, İsa 'yarın beni dört kez inkar edeceksiniz' der. Gerçekten de tutuklanmasıyla çarpmıha gerilmesi arasındaki saatlerde, havarileri korkudan onu dört kez inkar ederler. Daha yakın tarihi bir örnek ise -güncel siyasete daha yakın bağı olduğu için ilgi çekicidir- Arafat'tır. Arafat, Ramallah'ta kuşatıldığında, İsrail'in top saldırılarına maruz kaldı. Büyük ihtimale öldürülecekti. Filistin halkı Arafat'a gösterilerle sahip çıktı. Orada yapılmayan ölüm, daha sonra sessiz, sakin ve haksız bir zamana ertelenmiş gibiydi.

Kürtler, halk önderleri etrafındaki her türlü tehlikeyi derin bir halk sezgisi ile hissetmelidirler. Kürtlerin teslimiyeti Önderliklerinin tasfiyesini getirecektir. Önderliklerinin aşılması ise Kürt toplumuna teslimiyet ve antidemokrasi dayatması getirecektir. Kürt toplumu ve Önderliği arasında doğrudan orantılı bir kader birliği oluşmuştur. Bu, son otuz yıllık yakın tarihin pratik örneklerinin kanıtıdır. Bir gerçektir.

Öcalan siyaseten aşılma isteniyor. Bunun ucunun nereye varacağını da tahmin etmek Kürt toplumu açısından zor olmazsa gerek. Bu son eylemler o nedenle gelişti. Süreç aynı yönde işlerse daha da radikalleşmesi beklenebilir. Kürt toplumu Filistin halkının yaşadığı akıbeti yaşamak istemiyor.

Kürtler, referandumla şu irade beyanında bulunuyorlar: Abdullah Öcalan hiçbir şekilde bir terörist değil, bizim siyasal irademizdir. Çünkü Kürtler, Filistinlilerin Arafat'ı kaybettiği gibi Öcalan'ı kaybetmek istemiyorlar. Çünkü Kürtler, sıkışık ve zor zamanlarında, İsa'nın havarileri gibi inkara düşmek istemiyorlar. Ve Kürtler Musa'nın kavmi gibi Öcalan'ı çok zorlasalar da önümüzdeki süreçte, daha özgür ve daha eşit günlerde O'nunla yaşamak istiyorlar. Bunun için de Kürtlerin Öcalan'ı siyasal irade olarak kabul etme beyanı ve bunun için imza atması, sıradan bir süreç olarak ele alınamaz. Tarihi, toplumsal, vicdani yanları vardır. Hatta çözüm ve çözümsüzlük ikilemini taşıyan yanları var.

Buna rağmen Türkiye'de bazı kesimlerde bu kampanyayı diğer kampanyalarla karıştırıp, sıradan ele almaları çıkabiliyor. Yine bazıları Kürt halkının Önderliğine sahip çıkma eylemlerini aşırı buluyor olabilir, hatta durdurmalarını isteyebilirler. Bahaneler çok; süreç gerginleşmemeli, silahlı ve silahsız tüm eylemselliklerin durması koşulsuz kabul edilmeliymiş. Sanki süreci gerginleştiren Kürt toplumuymuş, sanki silah bırakmayı kabul etmeyen, silahsız her türlü çözüme açık olmayan Kürt tarafıymış gibi. Her türlü eylemsizlik, her türlü antidemokrasiye, hatta tasfiyeye açık kapı bırakmamız gibi. Toplumla Önderliğine karşı sorumsuz ve duyarsız yaklaşma salık verilebilir mi? Bunun günlük dar politik bahanesi olabilir mi? Hiç kimse Kürt toplumuna, kendi Önderliğine sahip çıkma ölçüsü belirleme, bu ölçüyü tehlikeli bir şekilde geriye çekme hakkına sahip değildir.

Bazıları tutumlarına, 'akılcı politika' di-

yorlar. Kendilerince, çözüm zaten geliyormuş -ki bir çözüm olacaksa bile kimin yarattığı belli- olaylar çıkarmaya gerek yokmuş, bu dönemde Öcalan'ı bu kadar radikal sahiplenmek, O'nun sorunlarını öne almak akılcı politika değilmiş. Bu, tam bir gaflet tutumudur. Tarih bunun sayısız örnekleriyle doludur. Bunlar siyaset yapma zeminini geliştirmek adına mı yapıyor, başka bir gerekçesi mi var, ne olursa olsun, bu tür tutumlar Kürt toplumu tarafından hiçbir şekilde kabul görmeyecektir. Bir de demokratik siyaset, ölgün halk gerçekliği tarafından değil, canlı, direngen, hak ve özgürlüklerini bilen, sorumluluklarını fark etmiş halk gerçekliği tarafından daha iyi yapılmaz mı? O halde neyden rahatsız oluyoruz?

"Bir semada iki güneş olmaz"

Kürt toplumu Önderliği için referandum knetliğinde bir imza kampanyasına gidiyor. Gözü herkeste olacaktır ve olmalıdır. Bu coğrafyada, hangi önderlik ve doğrular altında yaşadığımızı netleştirmeliyiz. Sema Yüce'nin de belirttiği gibi, "bir semada iki güneş olmaz." Kendi Önderliğine bile terörist dedirme aşamasına getirilmek istenen Kürt halkı, tavrını bu referandum ile göstermek zorundadır. Bu nedenlerle imza atıyorum ya da atmıyorum tartışması çok yanlıştır. Belediyeciyim, siyasetçiyim, memurum deniliyor ve imza atmanın binbir bahanesi üretilemek isteniyor olabilir. Atmadım, geçmiş kampanyalar gibi ele aldım denilebilir. Başkaları yapсын ben izleyeyim, bakalım ne çıkacak denilebilir. Bunların hepsi yanlıştır. Bu tutumlar tarihi toplumsal duyarlılığın zayıflığı anlamına gelebileceği gibi, siyaseten kaybediş, derin bir bireyciliğe düşme, toplumsal komünal vicdandan uzaklaşma anlamına da gelecektir.

Bu tür kampanyalar herkes imza atmalıdır sorumluluğu ister. Konu komşumuzu, akraba ve aile çevremizi gözeteceksek, bir tek bu tür sorumluluk dönemlerinde gözetmeli, onları da teşvik etmeliyiz. Kürtlerin bu kampanyası Kürtlerin turnusol kağıdı niteliğinde olacaktır.

Kürt toplumu son bir kaç yıldır ciddi bir sarsıntıyı yaşadı. Son eylemler bu sarsıntının atlatıldığını işaretidir. Halkta adeta bir ruh tazelenmesi göze çarpıyor. Bunun altındaki temel sebep, halkın Önderliği, örgütlülüğü üzerinde ciddi risklerin olduğunu hissediyor olmasından kaynaklanıyor. Bilimsel olmayan,

ama güçlü bir halk hissiyatı. Bu refleks özellikle demokrasi ve özgürlük hareketine dayatılan son parçalama konseptinden bu yana hızlanmış durumda. Osman ve Botan ekibinin kaçışı, tersinden bir etki yarattı. O süreçten sonra, devletin Kürt toplumu içinde yaratmak istediği farklı alternatif çıkarma arayışları da halkın bu hissiyatını artırarak devam ettirdi. Tabii ki Önder Apo üzerinde koyulaşan tecrit ve siyasal tasfiye arayışları da halkın bu duygusunu sürekli canlı tutan bir etken oldu. Devletin Kürt sorununu çözümsüzlüğe iten her yaklaşımı, halk tarafından güçlü bir refleksle karşılanmış oldu.

Fakat Kürt siyasetindeki bütün tutumların halkın bu duyarlılığına denk geldiğini belirtmeyiz. Yasal Kürt siyasetindeki elitleşme, ciddi bir tehlike. Halkın gündeminden kopmayı ve kendi elit gündemini yaratmayı getirmiş. Eylemleri yersiz görmeye kadar varan tutumlar ortaya çıkıyor. Çünkü kendisi farklı duyarlılıkta, ben nerede yer alırım arayışında. Hatta elitleşen siyasetçi, halkın yer yer radikalleşen demokratik eylemlerini de tehlikeli görüyor. Buradaki mantık, siyasetçinin kendisini üçüncü bir alternatif olmaya göre ayarlayan konumundan, siyaset yapma zeminini genişletme kaygısından kaynağını almaktadır. Halbuki bunların eninde sonunda bir güce dayanması gerekecek. Bu güç ya klasik iktidar odakları olacak ya da halkın demokratik gücü olacaktır. Bunlar üslup, tarz, yol ve yöntemde farklılıklar, yaratıcılıklar, ara renkler deneyebilirler. Ama stratejik duruşlarını bir yere göre ayarlamak zorundalar. Ortayolculuk doğru değildir. Bu nüans birbirine karıştırılıyor. Yoksa direngen bir halk mücadelesinin, daha güçlü ve geniş bir demokratik siyaset yapma zeminini sağlayacağı daha aşikar değil midir?

Olağanüstü süreçleri bazen sonuçlar belirler. O zaman ya süreç olağanüstü görülüyor ya da olağanüstü görülmesine rağmen katılım ona göre ayarlanıyor. Örneğin bazı demokratik Kürt kuruluşları imza kampanyasına ve eylemsel etkinliklere gerçek anlamda bir katılımı göstermediler. Bu, çarpıcı bir yaklaşımdır. Bu ya çok bireyselleşme ya da kendisini tümüyle sürecin dışında görmedir. Ya da daha kötüsü, kendini içinde görüp, sorumluluklarını yerine getirmeden sonuçlarından faydalanma hesaplılığıdır. Bazı yapılanmalarda da bütünüyle dışında kalmaktansa, bir yerinden kampanyaya eklenme arayışı gözlem-

leniyor. Buradaki eksik yaklaşım kendisini kampanyanın içinde görmeme, bütünüyle katılmama, daha çok da üstten eklenme şeklinde yaşanmaktadır.

Belirleyici bir yetersiz yaklaşım da üçüncü ses yaklaşımıdır. Üçüncü ses olunmadığı halde öyle bir yaklaşım gösterilmektedir. Halbuki halk tarafından seçilmiş ve halka göre hareket etmesi gereken yapılanmalarımız var. Kritik dönemde halk bunu gözetir. Üçüncü sesler çeşitlilik açısından iyidir. Ama bu yaklaşımın öznesini, zamanını, yerini iyi ayarlamak gerekir. Tasfiye konseptlerinin uygulandığı bir dönemde, üçüncü ses olmak ne kadar doğrudur? Veya sorun üçüncü ses olmak mıdır? Bu, neyi çözer? Halktan kopmadan halkla birlikte, halkın öz sorunlarının çözümüne dayalı politik üreticilik daha gerçekçidir.

İttifak arayışları çözüme yönelik değildir

Bu kampanya ve etkinliklerde sonuç alıcılığın önemli olduğu ortada. Halbuki sonuç alıcılıktan çok, etkinliklerimizin hemen her aşamasında çok tartışmaya önem veriliyor. Demek ki, yoğunlaşma kayması yaşanıyor. Bir yazar, "Kürtler artık hiçbir konuda hemfikir olamayacaklar, etkinliklerini hep tartışacaklar, beğenmeyenler hep olacak, sonuç aldıktan sonra bile bu sonuçlar konusunda ortaklıklar sağlayamayacaklar" diyordu. Muğlaklaştırma, kararsızlaştırma, bölme, parçalama konseptinden hareketle böyle söylüyor. Tutumlarımızın yer yer bu anlayışı doğrulamaya hizmet ettiğinin bilincinde olmakta fayda var. Yetersiz yaklaşımlarımızı aştığımız oranda daha güçlü ve doğru pratik-leştiireceğimizi, çözümün kapısını aralayacağımızı bilerek yüklenilebiliriz.

Önderlik referandumu çalışması devam etmektedir. Çalışma üzerinde belli bir motivasyonun sağlandığı belirtilebilir. Birçok arkadaşın fedakarca koşuşturduğu ortadadır. Sıradan bir kampanya olarak ele almak aşılması, referandum niteliğinde sonuç alımına aşamasına getirilmiştir.

Geçen süreç, Önderliğimizin referandum kararının ne kadar yerinde olduğunu göstermiştir. Çünkü süreç, Kürt halkı üzerinde tehlike çemberinin daraltarak işlemektedir. AB müzakere sürecine başlamasına rağmen, bırakalım Kürt sorununa ilişkin stratejik bir çözüme, Kürt sorununu göz ardı eden tutumunu

devam ettirmektedir. Bu, bir anlamda Avrupa'nın AB sürecine rağmen Türkiye'nin inkar, imha sistemine onay vermesi anlamına gelmektedir. Görüldüğü gibi sorunun ciddi tartışılmasına ve çözümüne geçilmemiştir. Yine ABD'nin taktiksel ele alan yaklaşımı aşılanmıştır. İşine yarar Kürt'ü tutmakta, işine gelmeyeni marjinalleştirmeye çalışmaktadır. Bu yapılırken tehlikeli konseptler de devreye konulmaktadır. Kürt halkı Önderliği ile halkı veya hareketi hep ayrı ayrı ele alınmaya, her birine, birbiriyle bağlantılı ayrı ayrı marjinalleştirmeler, tasfiyeler dayatılmaya çalışılmaktadır. Önderlikten ayrı tutma dayatmaları çok cesaretilice yapılabilmektedir. Bu anlamda her çalışmamıza, tek tek kadrolarımıza yönelik hesaplar yapılabilmektedir. ABD, hem kendi istediği doğrultusunda çözüme yaklaşmamızı sağlanmaya çalışmakta hem de kadro ve çalışmalarımıza yönelik bölme, parçalama ve çeşitli yollarla elde tutma tutumu izlenmektedir. AKP hükümetinin önemli oranda bu politikaları uyguladığı gözlemleniyor. AKP'nin kendine özgü bir politikası yoktur. Bu cesaret ve kararlılığa sahip değildir. Kararsızlığı, iç çekişmeler kadar dış güçlerin sözcülüğünü yapma pozisyonundan çıkamamasından kaynaklanıyor. Yoksa çözüm olgunlaşmıştır. Kürt toplumu ve genel zemin ona uygundur. Sorun, devletin hazırlıksızlığı veya niyetinin Kürt toplumunun tüm kazanımlarının tasfiye edilmesi boyutunu aşmamasından kaynaklanmaktadır.

Safımız Önder Apo'nun safıdır

Önderlikten başlanarak, tüm toplum üzerinde antidemokratik uygulamalar derinleştirilerek yaygınlaştırılmak istenmektedir. Hepimiz Önderliğin tecridine alıştırmak isteniyoruz. Çalışmalarımızın marjinalleştirilmesine, bir yerlere eklenmesine, öz irademizi kaybetmeye alıştırmak isteniyoruz. Sonuç olarak, tazelenen bu ittifak arayışlarının ne getireceği hala muğlak olmakla birlikte, çözüm niyeti taşımadığı açıktır. Tehlikeli oyunlar olduğu açıktır.

Referandum, Kürt toplumunun seferberlik ruhunu, demokrasiye bağlılığını, Önderliğiykenetlenmiş bir halk ve özgürlük talebini ifade eden bir karşı duruşu ifade ediyordu. Aynı zaman da onun pratik uygulaması anlamına da geliyordu. Fakat referandumun geldiği aşamada ortaya çıkan eksikliklerimiz gösteriyor ki, halen bu kavrayışa uygun, bütünlüklü bir yaklaşımı yakalanamamıştır. "Tehlikeli bir gidişat var, buna karşı eksik de olsa duruşumuz nasıl olmalı görüş birliğinden ziyade, hemen çalışmaya girelim mi girmeyelim mi, şurası mı eksik burası mı, şuna katılımı buna katılımıyorum" deniliyor. Halbuki ne olursa olsun karşı duruşa, yani referandumu varım tutumunun gösterilmesi gerekiyordu. Bu çalışma böyle bütünlüklü bir çalışmadır ve birlik öyle yakalanır. Bu çalışmanın iç tartışmaları kampanya öncesi yapıp sonuçlandırılmıştır. Öyle yaklaşılmaz, çalışma başladığı halde katılmadığı gibi, katılmamanın binbir tartışması da yapılırsa, baştan birlik sağlanmamış olunur. Bu yetersiz, hatta uzatılması durumunda tehlikeli olabilecek bir yaklaşımdır.

Referandumun riskli olduğu, niye başlatıldığı söyleniyor. Sorumluluğu kaldırıp kaldırmayacağımız soruluyor. Unutmamak gerekir ki referandumu bizzat Önderliğin kendisi başlatmıştır. Başlatış sebebi de açık ve nettir. Sorun bunu göze alıp almamak değil, Önder Apo cephesinde saf tutup tutmamaktır. Biz ne olursa olsun en büyük kararlılık ve iradeyle, en büyük gönül bağıyla Önder Apo saflarında saf tutmayı tercih ettiğimizi belirtiyoruz. Bu durum bu kadar açık ve nettir.

devami 23'te

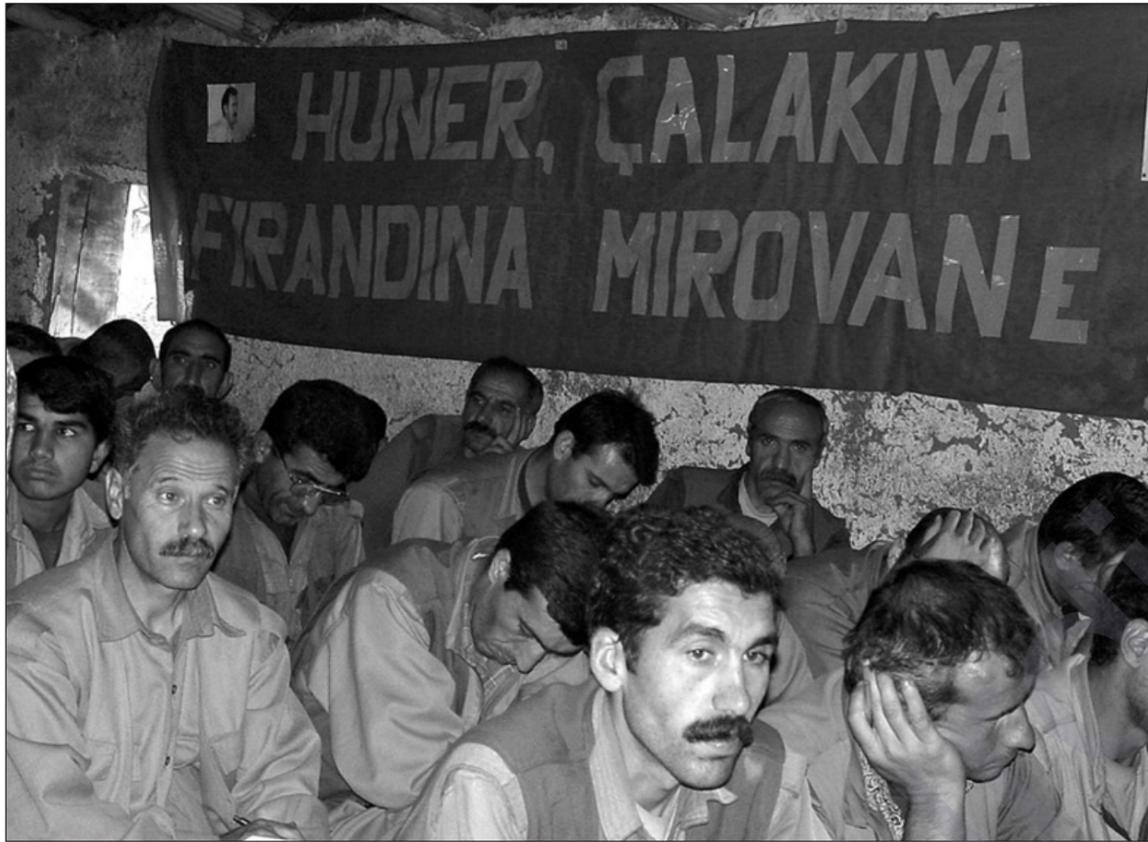

KONFEDERAL KÜLTÜR

Günümüz dünyasında halklara yapılan en yoğun saldırı kültür cephesinden geliyor. En fazla da popüler kültür kullanılarak bireyler at gözlüklü ve teneke yürekli varlıklara dönüştürülüyor. Bu tür kültür saldırılarına karşı, alternatif kültürün nasıl olacağı konusunun cevaplandırılması gerekiyor. Bu tür saldırılar ancak alternatif kültür yaratmakla, üretmekle geriletebilir. Popüler kültürün etkili olmasının nedeni de zaten alternatif kültürün yetersiz ve etkisiz kalmasıdır. Bunun için alternatif kültürümüzün nasıl olması gerektiği konusunun açıklığı kavuşturulması ve derinleştirilmesi gerekiyor.

KKK sisteminden söz ediyoruz. Bu, yeni bir yaşam biçimi demektir. Her sistem gibi bu yaşam biçimi de kültürle varolacak. Alternatif bir hareket olarak ortaya çıkan PKK, kendisinden başlatmak üzere toplumda yeni bir kültür geliştirme mücadelesi verdi. Buna o zaman ulusal demokratik kültür dedik. İnkarcılığı yaşayan, asimilasyona tabi tutulan ve bu temelde de yok edilmek istenen bir halk gerçekliği vardı. Ulusal değerlerimizin ortaya çıkarılması, yurtseverlik bilincinin geliştirilmesi ve bunun toplumda bir yaşam biçimi haline getirilmesi için bir mücadele başlatıldı. Sömürgeciğe, inkarcılığa karşı ulusal demokratik değerlerin ortaya çıkarılması için çaba gösterildi. Bastırılan halk değerlerinin ortaya çıkarılması, demokratik bir toplum yaratılması için de demokratik devrim mücadelesi geliştirildi. Geleneksel yapılanmalar olan feodalite, tarikat, şeyh vb kurumların halk üzerindeki egemenliğini sarsmak için de toplum örgütlenirli bu duruma karşı tutum takınmaya sevk edildi. Yine bunların hepsinin yaşamasına zemin olan geri aile ilişkileri sarsılmaya başladı. Hiyerarşik, devletçi toplum ve sömürgecilikle ilişkilendirilerek yozlaşan aşiret yapısının halkı kontrol etmesine son vermek ve bireyi geleneksel ilişkilerden koparıp, özgür düşündürmek için yoğun bir çaba gösterildi. Özgür ve demokratik bir toplumla, iradeli bireyi ortaya çıkarmak açısından bu geri bağların yıkılması önemliydi.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; Kürdistan tarihinde geriliklerden en radikal kopuşlar ve uzaklaşmalar bizim hareketimizin gelişmesiyle yaşandı. Toplumda gerçekten de heyecan verici gelişmeler ve değişimler oldu. Bunun sonucu, demokratik halk devrimi olarak tanımladığımız serhildanlar yaşandı. Serhildanlar aynı zamanda yeni bir kültürün ortaya çıktığının ifadesiydi. Bu da ulusal değerlere, halk değerlerine bağlılık ve binlerce yıldır kendisini egemenlik altında tutan geri ve geleneksel yapılara isyandır. Bu tür yeni ölçüler geliştiği için serhildanlar ortaya çıktı. Toplumda serhildanlarla ortaya çıkan yeni değerler bir kültür devrimi halini aldı. İnsanların beğeni ölçüleri ve sohbetleri köklü değişime uğradı. Yüreklere ve beyinlere yeni değerlerle dolunca, toplumda böyle bir enerji ortaya çıktı. Bu gerçekten önemli bir gelişmeydi. Bizim mücadelemiz sadece bir ulusal demokratik devrim, demokratik halk devrimi değil, en az bunlar kadar bir kültür devrimidir. Bizim kültürel materyallerimizin en önemlileri bu süreçte gün yüzüne çıktı. Toplumdaki bu kültürel değişimle birlikte, kültür ürünlerinin de hızla artması gündeme geldi. Kültür faaliyetleri bir dinamizm kazandı. Bunun sonuçlarını Türkiye'de de Avrupa'da da gördük. Bu kültür faaliyetleri halkın isyanını körükledi. Serhildanların halkta yarattığı büyük değişimleri, kültür faaliyetleri de ortaya çıkardığı ürünlerle besledi, güçlendirdi. Belirli yönüyle toplumdaki ulusal demokratik değerleri kalıcı hale getirdi. Bu yönüyle 1990'larda kültür faaliyetlerimiz yetersiz de olsa rolünü oynadı. Eksikliğiyle, yetersizliğiyle toplumda yeni duyguların gelişmesine katkı sundu. Tabii belirli bir isyan duygusunun gelişmesini, kötlükleri, çirkinlikleri reddeden bir duruşu or-

taya çıkarmasına rağmen, bu toplumu ve bireyi daha da güçlendirecek bir kültür etkinliği olmadı. Yeni değer ölçülerimizi kültürel ürünlere dönüştürerek halkın bu enerjisini katlayan, güç ve irade olmasını geliştiren rolü oynamada yetersiz kaldı.

Toplumun bütün davranışlarını ve yaşamını belirleyen kültürdür

Siyasal ve örgütsel alanda halk büyük fedakarlıklar yaptı. Mücadeleye güçlü katılım gösterdi. Fakat bunu, kendisini öz irade yapan, yaşamını her alanda örgütleyerek kaderini kendi eline alan ve mücadelesinin geleceğini kendisi belirleyen örgütlü bir güce ulaştıramadı. Serhildanların ilk dönemlerinde Önderliğimiz, koma gelleri hedef olarak gösterip, halkın tabandan örgütlenmesini ve bu taban örgütlenmesiyle güç ve irade kazanmasını, yine bir zihniyet değişikliği yaşamasını öngördü. Fakat bu gerçekleştirilemedi. Bunun gerçekleşmemesinin örgütsel nedenlerinin yanında, düşmanın ağır saldırılarının da payı vardır. Örgütlenmelerimiz zayıf olduğu gibi, klasik örgüt anlayışını aşamamıştı. Bu nedenle de bu örgütlenmeler pratikleşmedi. Öte yandan halkın kültürel düzeyi, kültürel birikimi ya da aldığı yeni değerler, yeni ölçüler böyle bir örgütlenmeyi sağlayacak düzeye ulaşmamıştı.

Toplumun bütün davranışlarını ve yaşamını belirleyen de kültürdür. Hele koma geller gibi yeni bir yaşam biçimi söz konusuysa, burada kültürün rolü, önemi daha da artar. Böyle bir sistemi kurmakta, kültürün işlevi daha fazla öne çıkar. Kültürün örgütlenmeye zemin olacak birey ve toplum davranışını ortaya çıkarması gerekiyor. Şimdiye kadarki kültürel etkinliklerimiz böyle bir kültürü ortaya çıkarmaya yetmemişti. O dönemdeki ulusal demokratik devrimin ve onun ortaya çıkardığı ulusal demokratik kültürün düzeyi yeni bir yaşamı örgütleyecek nitelikte değildi. Ayağa kalkma, isyan etme, reddetme gelişti. Fakat bu ayağa kalkış, isyan ve reddedişler yeni yaşam biçimini kurma yeteneğini ortaya

çıkarmak düzeyinde değildi.

Kültür, yeni toplumu yaratmada belirleyici etkiye sahiptir. KKK gibi, en güzel yaşam projelerini gündeme getirseniz bile, onun kültürü oluşturulmazsa, eski yaşam arayışlarına, ilişki biçimlerine belli düzeyde dönüşmesi kaçınılmazdır. Ya da yeni yaşam projesini oturtamazsınız. Örneğin Sovyetler Birliği'nde, komünlerden ve köy sovyetlerinden başlayarak, bütün toplumda tabanın, halkın iradesini açığa çıkaracak biçimde bir örgütlenme ön görülmüştü. Solhozlar, kolhozlar denen örgütlenmeler de yapılmıştı. Ancak onun komünal demokratik kültürü ortaya çıkmadığı için, daha sonra bu solhozlar, kolhozlar bin yılların zihniyeti sonucu bürokratik örgütlenmelerin, demokratik olmayan yönetimlerin kontrolündeki kurumlara dönüştüler. Yeni bir şey ortaya çıkmadı. Bunun, ideolojik alandaki yanlışlıklarla da bağı vardı. Sovyetlerdeki sosyalizmin dayandığı ideolojik temeller böyle bir kültürü, zihniyeti yaratmaya çok fazla imkan vermiyordu. Belki söylemde güzel şeyler ifade ediliyordu, ama sıra pratiğe geldiğinde çok fazla değişiklik olmadığı görülmüyordu.

Demokratik konfederalizm insanlığın en çağdaş yaşam projesidir

Sosyalizmin teorisinde, sömürücü, baskıcı, devletçi toplumda varolan iki uygulamanın ortadan kaldırılması hedefi vardı. Birincisi, sömürüyü ortadan kaldırmak; ikincisi, insanın insanı yönetmesini ortadan kaldırmaktır. Sosyalizm bu iki temel perspektifle yola çıkmıştı. Bu da aslında ilkel komünal toplum denen neolitik topluma gönderme yapılarak temellendirilmişti. Marx ve Engels, ilkel komünal toplumda insanlık neyi kaybetti, buna cevap arıyorlardı. Şu iki şeyi buldular: Bir, insanlar sömürülüyordu, sömürüldüler; iki, yöneten yönetilen ilişkisi yoktu, yöneten yönetilen ilişkisi ortaya çıktı. Yani sınıflı toplum uygarlığının

bu iki temel olgu üzerinde kurulduğunu ortaya koydular. Bunun için de sömürünün ve yöneten yönetilen mekanizmasının ortadan kaldırılmasını, sosyalizmin temel hedefi olarak belirlediler. Bu sadece sosyalist ideologların hedefi değildi. İnsanlığın antik çağdan beri egemen sisteme isyan eden güçleri, bu tür eğilimleri her zaman taşımıştır. Bunu şimdi daha iyi görüyoruz ki, bu eğilimleri besleyen, yaşatan, zaman zaman isyan biçimde ortaya çıkaran ise neolitik toplumdaki komünal demokratik değerlerin ölmemesi, bir yaşam biçimi ve kültür olarak varlığını dağın kuytuluklarında, ormanın derinliklerinde yaşatmasıdır. Sosyalizm aslında çok bilinçli olmasa da bunların bir bileşkesini yapmak istedi. Ama zihniyet köklü bir değişime uğramadığı için, pratikte tekrar egemenlikli, hiyerarşik, devletçi toplumun maketleri ortaya çıktı. Çünkü zihniyet değişimi ve bunun temeli olacak kültürel değerler güçlü biçimde ortaya çıkarılmamıştı. Benzer bir şey, bizim açımızdan da geçerli oldu. Kürt toplumu özgürlük mücadelesiyle önemli bir değişimi yaşamasına rağmen, bu değişim sistemin egemenliğini kırarak ya da geçmiş alışkanlıkları ortadan kaldıracak düzeyde olmadı. Dolayısıyla da toplum, Önderliğimizin ifade ettiği biçimde Koma geller ekseninde kendini örgütleme gücünü gösteremedi.

Kuzey Kürdistan'da serhildanlar sonucu oluşan HEP, DEP, HADEP, DEHAP gibi partiler, halkın örgütlenmesini sağlayamadığı için orta sınıf ağırlıklı ve üstten aşağıya doğru örgütlenen bir durumdan çıkamadılar. Dolayısıyla halk güç olamadı. Tabii seçimlerde oy verdi, eylemlere katıldı, fedakarlık da yaptı, ama bunu yaparken kendisini örgütleyen, kendi yaşamını kuran bir yapılanma ortaya çıkmadı. Bunun sonucu da bu partilerde büyük bir yozlaşma yaşandı. İdeolojimize ters, çıkar ilişkileri, çıkar çevreleri gelişti. Bunun bir türevi olarak da bireylerdeki bencil, çıkarıcı düşünme aşılması.

Önderliğimiz hem bizim pratiğimizi değerlendirecek hem de dünyadaki sistemi

çözerek Kürt halkı, Ortadoğu halkları ve insanlık açısından demokratik konfederal sistemi önümüze koydu. Bunun, insanlığın özgürlüğü, demokrasisi ve kurtuluşu açısından şu anda en uygulanabilir, en doğru bir örgütlenme modeli olduğunu belirtti. Yine bunun ortaya çıkaracağı insan tipinin ya da zihniyetin de insanlığın geçmişten bugüne yarattığı değerlere en uygun zihniyet yapılanması ve kişilik şekillenmesi olacağını çözümlenmeleri ile ortaya koydu. Demokratik konfederalizmin Kürdistan'da somutlanış biçimini, KKK'yi insanlığın en çağdaş yaşam projesi olarak tarihsel temelleriyle bizlere gösterdi. Şimdi böyle bir proje bizim önümüzde durmaktadır.

Demokratik konfederalizm projesi, yeni yaşam biçimleri gibi en fazla da yeni kültürü gerektiriyor. Önderliğin yeni paradigması dediği cinsiyet özgürlüğü demokratik ekolojik toplum, sistemden kopuşu, sistemin mezhebi olmamayı öngörmektedir. Önderlik bunu yılların büyük bir devrimci hamlesi olarak ortaya koydu. Bu kadar köklü dönüşüm de ancak zihniyet devrimi ve onun ortaya çıkaracağı kültürle mümkündür. Kopuş, mezhep olmamak derken, reel sosyalizm gibi bir duvar örmeyi değil, devlet+demokrasi formülünde ifade edildiği gibi egemen sistemin yanında halkların kendi yaşam biçimlerinin örgütlenmesini kastetmektedir. Bu çerçevede ele aldığımızda, kültür çalışmalarını açısından önümüzde acil duran görev, KKK sisteminin ya da demokratik konfederalizmin kültürünü yaratmaktır. Çünkü bu kültür birçok yönüyle yenidir. Bu kültürün özü neolitik toplumda var olmuş, tarih içinde ise erkek egemenlikli devletçi sistemin yanında varlığını kısmen sürdürerek ya da onun gölgesi gibi takip ederek bugünlere kadar gelmiştir. Bugün de toplumsal sürdürülen bu kültürün ya da yaşam biçiminin yeni koşullarda yeniden üretilmesi, tekrar canlandırılarak tüm toplumların yaşam biçimi haline getirilmesi önümüzdeki temel görevlerdendir. Eğer komünal demokratik değerlere dayalı bir sistem yaratmak istiyorsak ve bu iddia esas olarak kapsamlı özgürlük ve demokrasi iddiasıysa, bunu ideolojik ve teorik olarak doğru ortaya koymanın yanında, bireylerin ve toplumun yaşamında pratikleştirmemiz gerekir. Bunun için de mutlaka bu yaşam biçiminin kültürel değerleri ortaya çıkarılmalıdır.

Demokratik konfederal yaşamı derinliğine kavramak gerekiyor

KKK sisteminin kurulmasında kültür çalışmalarına belirleyici bir görev düşüyor. Yoksa siyasal mücadele verilir, kahramanlıklar da yapılır, bazı iyi şeylerde ortaya çıkarılır, ancak öngörülen sistemin kültürü yaratılmazsa bir süre sonra egemen sisteme benzeşir ya da mezhebe dönüşür. Böyle bir durumda düşmemek için KKK sisteminin kültürü nasıl olacak, kültür çalışmalarını nasıl yürütülecek, hedeflediği insan ve topluma göre içeriği nasıl olacak, nasıl bir ilişkiler bütünlüğü ortaya çıkarılacak? Bunların açık ve net ortaya konulması gerekiyor. Bu konuda kafalar karışık. Kültür faaliyetlerini yürüten arkadaşlarımızın kafası da bu konuda net değildir. Bunun nedeni, ideolojik ve kültürel saldırıların çok güçlü ve etkili olmasıdır.

Kültür faaliyeti yürüten arkadaşlarımız KKK sistemi ya da yeni kültür derken bile, çoğu zaman burjuva kültürü ve ideolojisinin pratikliğinden geçen düşünceler ortaya koymaktadırlar. Örgütlenme temsil edildiği temel alan ve en ideolojik ortamda bile Önderliğin ortaya koyduğu sistem, bu sistemin kişilik ve toplum anlayışı burjuva prizmasından ge-

“Kürdistan tarihinde geriliklerden en radikal kopuşlar ve uzaklaşmalar PKK'nin gelişmesiyle yaşandı. Gerçekten de heyecan verici gelişmeler ve değişimler oldu toplumda. Bunun sonucu demokratik halk devrimi olarak tanımladığımız serhildanlar yaşandı. Serhildanlar aynı zamanda yeni bir kültürün ortaya çıktığının ifadesiydi. Bu da ulusal değerlerine, halk değerlerine bağlılık ve binlerce yıldır kendisini egemenlik altında tutan geri ve geleneksel yapılara isyandır.”

çirilerek ifade ediliyorsa, tabii ki Türkiye, Avrupa ve başka alanlarda burjuva prizmasında kırılarak ortaya konulan söylemlerin daha fazla ifade edilmesi kaçınılmazdır ya da anlaşılırdır.

Bu çerçevede demokratik konfederalizmin kültürü nasıl olacak? Demokratik konfederalizm deyince aklımıza nasıl bir kültür, yaşam biçimi geliyor? Bunun netleşmesi gerekiyor. Bunu netleştirmeden yapacağımız kültür faaliyetleri ne kadar bize ait olur ya da sistem tarafından ne kadar etkilenmiş, bunu bilemeyiz. Bunun için temel ölçü olan demokratik konfederal yaşamı derinliğine kavramak gerekiyor. Demokratik kültür de bu yaşam biçimiyle bağlantılı bir olgudur. Nasıl bir yaşam biçimi öngörülüyorsa, kültür de öyle olmak durumdadır. Yani öngörülen yaşam biçimiyle kültürel faaliyetler birbirinden kopuk olamaz. Çünkü kültür farklı bir olgu değil, yaşam biçimini düzenleyen, yaşam biçimini ortaya çıkaran temel çalışma alanıdır. Dolayısıyla, KKK'nin yaşam biçimi hem çalışmalarda hem de değerlerinde en fazla somutlaşması gereken çalışma, kültür faaliyetleridir. Siyasal alan bunu kendinde yeterince somutlaştırmayabilir. Başka alanın bu konudaki hassasiyeti zayıf kalabilir. KKK sisteminin kültür çalışmalarının bu yaşam projesini duyguda, düşüncede, söylemde, müzikte, resimde, hikayede, romanda dile getirmesi, bu çalışmanın olmazsa olmazıdır.

Tarihte, yeni bir yaşam projesi ortaya çıktığında, bunu en fazla sahiplenilenler, dilendirenler her zaman kültür ve sanatla uğraşanlar olmuştur. Hatta siyasetçiler, kültür ve sanat faaliyeti içinde olanların çok önceden çeşitli biçimlerde ifade ettiği değerleri ve yeni yaşam özelemlerini bir program haline getirerek onu pratikleştirmek istemişlerdir. Bizim mevcut durumumuza bakıldığında, kültür çalışmalarımız, KKK sisteminin kültürü ne olmalıdır? sorusuna teorik ve pratik cevap vermekten çok uzaktır.

KKK sistemi denilince daha çok gündeme gelen, teknik sorunlar ve diğer kurumlarla ilişkilendirmelerin nasıl olacağı konularıdır. Kültür kurumu KKK içinde nasıl yer alacak, kültür kurumlarının meclis ya da koordinasyonla ilişkileri nasıl olacak, soruları öncelikle konuşulmaktadır. Bu tür tartışmaları küçümsemiyoruz, bunlar da tartışılır, bunların da ortaya konulması gerekir, ama esas tartışma konuları bunlar olamaz. Bu tür tartışmalar, esas gözden kaçırılan sapırtmalara dönüştürülmektedir. Odaklanılması gereken noktalar; kültür çalışmalarını hangi içerikte olacak, hangi değerleri kapsayacak, hangi değerleri öne çıkaracak çerçevesinde olmalıdır. Bunun üzerinde çok fazla yoğunlaşma görmüyoruz. Hatta tersine yoğunlaşmalardan söz edilebilir. Faaliyetler var, bazı ürünler de çıkarılıyor, ama bunlar KKK sisteminin öngördüğü yaşam biçimini yaratacak eserler, ürünler midir, kuşku götürür. Zihniyetlere ve yakla-

şımlara baktığımızda, ortaya çıkan eserlerden kuşku duymak normal görülmelidir. Çünkü çok bencilik var, bireycilik had safhadadır. Sanatçılar da sistemin etkisiyle popüler olmaya çok eğilim gösteriyorlar. Bu da demokratik konfederal sistemin öngördüğü komünal demokratik değerlere ters düşen yaklaşımlardır.

Bir bireyciliği körükleyen sömürücü, baskıcı, egemen sistem var, bir de bizim kurmak istediğimiz demokratik sistem var. Bu değerleri yaratmak mücadele ister, çaba ister. Kendini buna vermeyi, bu konuda yoğunlaşmayı ister. Ne var ki Türkiye'de, siyasal alanda olduğu gibi kültürel alanda da "bu olmaz" ya da "bu, bugününün projesi, yaşamı değildir" diyenler bulunmaktadır. Geleceğin yaşamı ve projesidir denilerek, KKK sistemi ve kültürü daha baştan dejenerelere edilip saf dışı bırakılmaya çalışılıyor.

Devlet+demokrasi ayrı bir yaşam sistemi kültür örgütlenmesidir

Önderliğimiz, devlet+demokrasi formülünü ortaya koyarak, egemen sistemin yaşamı yanında bizim yaşamımızı bugünden geleceğe ertelemeyen yaratılması gereken bir sistem olarak ifade etti. Devleti yıkalım, bütün her şeyi birden kazanalım, ondan sonra kendi yaşamımızı örgütleyelim demedi. Bugünden başlayarak bu sistemin kurulması, bu yaşamın örgütlenmesinden söz etti. Bunun yerine Türkiye'de ve Avrupa'da yapılan; sistem biraz imkan tanımış, buna dayanarak biraz CD ve kaset çıkarılıyor, konser yapılıyor. Türkü evleri var, gazinolar var, oralara gidiliyor. Kendilerini Kürtçe ifade edebiliyorlar. Bu, sistemin açtığı alandır. Bu araçlar popüler kültürde körukleniyor. Böylece özgürlük ve demokrasi-den koparak kendini yaşıyan sanatçılar grubu yaratılıyor. Bu tür eğilimlerle sanatçıların serbest bırakılması, bu pazar ortamında kendileri ürünler çıkarıyor deniliyor. Bu, aslında egemen sistemin açtığı alan içinde yaşamayı kabul etmektir. Bunun götürdüğü sonuç da KKK sisteminin kültür politikasına, kültür örgütlemesine, kültür faaliyetlerine gerek yoktur olmaktadır. Bunun tercümesi "ayrı bir yaşam biçimini yaratmaya gerek yok" oluyor. Önümüze açılan icraat imkanlarıyla kendimizi ifade edebilirsek, yeterlidir deniliyor. Bu, sistemin dayatmasını kabul etmektir. Bizse ayrı bir yaşam biçimini ortaya çıkarmak istiyoruz. Devlet+demokrasi ayrı bir yaşam sistemidir, ayrı bir kültür örgütlenmesidir. Ayrı bir zihniyettir.

Özgürlüğün ve demokrasinin en zengin ve güzel yanlarıyla yeşereceği komünal demokratik bir yaşamı hedefliyoruz. Mevcut sistemin dayattığı ve kısıktığı ise, bu kadar demokrasi, bu kadar özgürlük yeterlidir, bununla yetineceksiniz olmaktadır. Bizim kültür alanında ortaya çıkan anlayış, mücadele etmek yerine belli düzeyde veri-

li yaşam kültürünü aşmamaktır. Nitekim son zamanlarda yaratılan kültürel ürünlerde yeni yaşam arayışı fazla yoktur. Hatta sistemin enjekte ettiği yaşam anlayışı ve ilişkileri öne çıkarmaktadır.

Diğer taraftan da dar ulusal yaklaşımlarla yetiniliyor. KKK sisteminin kültürü ne bencil, bireyci burjuva değerleri kabul edebilir ne de kendisini sadece ulusal bazı değerlerle sınırlayan bir tutum içinde olabilir. Tabii ki ulusal demokratik değerler önemlidir. Bunlar da işlenecek konulardır. Bir halkın dilini, kültürünü, kimliğini yok saymak, kendi değerleriyle özgür yaşamasının önüne geçmek kadar çirkin bir şey olamaz. Bu tür baskıcı ve inkarcı tutumlar mutlaka reddedilmelidir. Biz bu değerlerimizin kazanılmasını özgürlük ve demokrasi temelinde ele alıyoruz. Özgürlükçü duruş, bu baskıları, bu tür baskıları, yasaklamaları reddeder. Burjuvaziden, milliyetçi kesimlerden daha fazla bu tür baskıları reddeder. Nitekim Özgürlük hareketinin tarihi bunun kanıtıdır. Tabii ki Kürt halkının dili, kültürü, kimliği, özcesi kendi rengiyle yaşaması, kendini örgütlemesi kültür faaliyetlerimizin temel konularından biri olacaktır. Ama bununla yetinilemez. Bu değerlerin yaşamasının da en güzel biçimde ifade edilmesinin de komünal demokratik değerler temelinde, yani konfederal sistemle olacağını bilerek, bu tür değerleri savunacak konfederal sistemin kültürünü yaratabilmeliyiz.

Komünal demokratik yaşam sosyalist bir yaşam biçimidir

Tartışılması gereken en temel konu, kültür kurumlarımızın nereyle, nasıl ve ne düzeyde ilişkileneceği konusu değil, komünal demokratik yaşamın ve bunun kültürünün nasıl yaratılması olmalıdır. Bizim tartışmamızın ekseninin böyle olması gerekir. Özgür, iradeli bireyi, yine böyle bir yaşam biçimine yerleştirsek anlamlıdır. Komünal demokratik değerler ekseninde ortaya çıkacak birey, kendini ifade edecek, irade kazanacak, kendine özgüven duyarak bu yaşamı zenginleştirecek ve bu yaşama sorumluluk duyacaktır.

Bazı çevreler KKK sistemini, konfederalizm sosyalizm gibi, komünizm gibi anlıyorlarmış. Bize göre doğru anlamaktadırlar. Tabii onlar bu anlamaları negatif duygularla söylerken, biz bunu olumlu duygularla karşılıyoruz. Komünal demokratik yaşam tabii ki burjuva yaşam biçimi değildir. Yine neo liberal yaşam biçimi değildir. Bir sosyalist yaşamı öngörmektedir.

Reel sosyalizm komünizmi eksik ve yetersiz tanımlamış, ancak yanlış uygulamıştır. Önderliğimiz, komünist yaşam, sosyalist yaşam denilen olguyu, yaşam biçimini komünal demokratik değerlere dayandırarak ve demokratik konfederalist sistemi kurarak doğru tanımlıyor veya doğru bir zemine oturtuyor. Komünizm, en pozitif anlamıyla insanlık değerlerinin, komünal demokratik değerlerin yaşandığı, yaşatıldığı sistemdir. Onun için neolitik topluma ilkel komünal sistem deniliyor. Neolitik toplumun temel değerleri de sömürünün, baskının olmadığı, yöneten-yönetilen ilişkisinin olmadığı, yani insanın ve toplumun özgür yaşamı önünde hiçbir engel bulunmadığı bir toplumun değerleridir. Egemen sınıf, özgürlük ve demokrasi derken kendi çıkarlarını ve egemenliğini koruma temelinde birçok kural ve yasa koymuştur.

Demokratik konfederalizm kültürünün esas olarak komünal demokratik değerler çerçevesinde tartışılması gerekiyor. Bireyi de toplumu da ve bunların birbiriyle bağını da bu değerler temelinde ele almalıyız. Kültürü de sanat eserlerini de bu tanımla-

malar çerçevesinde ele alıp ortaya çıkararak gerekiyor.

Bizim kültür insanlarımızın, sanatla uğraşan arkadaşlarımızın yaklaşımı bu mudur? Çıkan ürünlere bakarsak, biraz bizim, biraz sistem yaşamının karmasın ifade etmektedir. Hatta sistem yaşamının ağır bastığı kültürel değerlerle daha fazla karşılaşırız. Türkiye'den etkilenenler giderek karma olmaktan da çıkıp, sistemin yaşam kültürünü esas almaya eğilim gösteriyorlar. Karma olmaktan çok, reforme edilmiş, sistemin içinde biraz yumuşatılmış sistem değerlerini yansıtmaktadırlar. Batı Avrupa sistemi ya da onların demokrasi ve özgürlük anlayışı, eskiye göre reforme edilmiş sistem değerleriyle yüküldür. Bu da halka ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel olarak biraz nefes aldırma biçiminde kendini ortaya koymaktadır. Yani devletle ilişkili üst toplum dışındakilere de kendini biraz ifade etme imkanı veriyor. Bu da kesinlikle sınırlı ve marjinal niteliktedir. Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da bazı sanatçılar bu tür eğilimlerle bizden uzaklaşmaktadır. Eskiden beri böyle bir anlayış söz konusudur. Bu aslında marjinalleşme eğilimidir. Bu tür kişiler marjinalleşmekten kurtulamazlar. Çünkü onların anlayışı, halkın demokratik sistemini kurmaya yönelik kültür üretimi değildir. Egemen sistemin kültürel saldırısının ağırlığı altında, daha çok kendilerini öne çıkarmaya çalışan ürünlere yönelmektedirler. Egemen sistem bazılarının öne çıkmasını imkan tanımaktadır. Hatta bazılarını kültür politikasının gereği popüler yapıyor. Öne çıkardıklarının esas olarak da kendi sistemine hizmet eden ürünleri ortaya çıkardığını bilmektedir. Bunlar Kürt dilini kullansalar da esas olarak egemen sistemin değerlerini taşıyanlardır. Bizim yaklaşımımız, halkın demokratik ve özgür yaşamını üretmeyi amaçlayan faaliyetlerden kopan, gidip sistemin içinde marjinalleşmek isteyen kültür sanat kişiliğini meşrulaştırmak olamaz. Marjinallikten kurtulmak, ancak kendi sistemini kurmakla mümkündür. Devlet+demokrasi yaklaşımımızın gereği olarak sistemin yanında kendi yaşam biçimini, kendi kültür ortamını, kendi sosyal yaşamını kurmakla marjinal olmaktan sakınılabılır. Yoksa kim ne derse desin, ister demokrasi adına yapılsın, ister özgürlük adına söylensin, ister yeteneklerimiz engelleniyor, frenleniyor denilsin, bunun özeti ve gideceği yer sistemin içinde marjinalleşmektir, sistemin dışına çıkmamaktır. Belki bağırıp çağırılabilir, ama sistemin dışına çıkılamaz. Çünkü bu duruşlar hem yaşam biçimi olarak, hem düşünce dünyası olarak hem de sistem karşısında kendini örgütleme düzeyi olarak herhangi bir değeri ifade etmez. Sistemin ufak bir parçası ya da dışı olabilirler. Bunun için halka ait kültür politikası ve kültür adamlığının çok kapsamlı tartışılıp doğru sonuçlara ulaştırılması önemlidir.

Sadece siyasetçilerle ve örgütçülerle komünal demokratik sistem kurulamaz

Eğer KKK sisteminin kültürel değerlerini ortaya çıkaracak, bu yaşam biçimini örececek, bu yaşam biçimini bir alışkanlık haline getireceksek hem sistemi güçlü biçimde eleştirerek alternatif bir yaşam duruşunu ortaya koymak hem de komünal değerleri sanatçıların kendisinden başlatarak, yaşamın üretilmesinde bu ilkeyi gözeterek topluma vermesi, yedirmesi ve öncülük yapması gerekiyor. Sadece siyasetçilerle ve örgütçülerle komünal demokratik sistem kurulamaz. Hatta bu mümkün değildir. Siyasetçiler ve örgütçüler burjuva ya da herhangi bir egemen düzeni devirir

"Devlet+demokrasi ayrı bir yaşam sistemi, kültür örgütlenmesidir ve zihniyettir. Özgürlüğün ve demokrasinin en zengin ve güzel yanlarıyla yeşereceği komünal demokratik bir yaşamı hedefliyoruz. Mevcut sistemin dayattığı ve kısıktığı ise, bu kadar demokrasi, bu kadar özgürlük yeterlidir, bununla yetineceksiniz olmaktadır. Bizim kültür alanında ortaya çıkan anlayış, mücadele etmek yerine belli düzeyde verili kültür anlayışına teslim olmayı hedeflemektedir."

yeni bir sistem kurar, ama yeni değerler toplumun kültürü ve alışkanlığı haline gelmezse, kurulan düzenler burjuva ya da hakim sistemin başka bir türevi olur. Yeni bir yaşamı ortaya çıkaracak, kültür çalışmalarının kendisini birinci derecede görevli hissetmesi, bunun için de bugünkü duruşundan kurtulması gerekiyor. Eğer gerçekten özgürlük ve demokrasi aşığıysalar sistemin hizmetkarları ve mezhebi olmak istemiyorlarsa, ideolojik yaklaşımı derinden anlayıp kendilerine yedirerek, sistem savaşçıların, kültür savaşlarının, esas olarak da ideolojik temellerinin olduğunu bilmelidirler. Kültür, rafine hale gelmiş ideolojidir. İdeolojilerin sistem ve kültürler üzerindeki rolünü göremeden, ne karşı sistemi ne de kendi sistemimizi anlayabiliriz. İdeolojilerle, yaşam projeleri ve kültür faaliyetleri arasındaki bağı görmeden, bırakın bu kültür çalışmasını yapalım demeyi, böyle ancak sistemin türküsü söylenebilir. Bu zihniyette olanlar ne derlerse desinler, özgürlük ve demokrasinin türküsünü söyleyemezler. Dolayısıyla ideolojiden bağı koparan, ideolojik derinleşmeyi kapsamlı biçimde yaşamayan, somut olarak da "Bir Halkı Savunmak" eserindeki doğal toplumu, komünal demokratik değerleri, demokrasi anlayışını, özgürlük anlayışını anlamadan doğru bir kültür çalışması yapılamaz.

Özgürlük adına, demokratik yaşam adına kültür faaliyeti içinde olduğunu söyleyenler var. Aslında el yordamıyla hareket ediyorlar. Daha çok verili olanla hareket etme var. Aslında egemen sistemin kültür sanat tarzı cıvalanarak yaşatılmak isteniyor. Bunu aşamamız lazım. Eğer gerçekten Önderliğin bu radikal zihniyet devrimini yaşam biçimine dönüştürecekseniz, bunu gerçekten yaratma iddiasındaysanız, doğru buluyorsanız, o zaman duruşlarımızın, yaklaşımlarımızın buna denk olması; kültür faaliyetleri yapanların kendilerini köklü değişime uğratmaları gerekir. Eskiye nazaran anlayışta gerileme olduğu söylenebilir. Eskiden biraz daha toplumcu değerler vardı. Önderlik, birey kavramı da doğru anlaşılmalıdır için, bireyi komünal demokratik değerler için yerleş-tirmek istiyor. Buna rağmen kendini komünal demokratik değerlerle ifade eden değil de dışımızda ve içimizdeki tasfiyeciliğin tahrik ettiği, provoke ettiği o bireyci anlayışların geliştirdiği bir yaşama eğilimi var. Kültür çalışmalarımız da bu tür sapmalardan etkilenmektedir. Eğer demokratik konfederalizmin kültür politikasının kültürçülüğü yapılabilecekse, bu bireyci, bencil yaklaşımlardan uzak durup komünal demokratik değerleri anlamak gerekmektedir.

Postmodern yaşam kanserli bir yaşamdır

Klasik siyaset biliminde ya da devletçi literatürde bir konfederalizm tanımı var. Demokratik konfederalizm de bu zihniyet kalıpları içinde yapılıyor. Kültür kavramında, kültür adamlığında geçmişten beri burjuva etkileri vardı. Şimdi ise bu tür etkiler azalmak yerine artıyor. Halbuki demokratik konfederalizm ile birlikte bu etkilerden daha fazla arınmamız gerekiyordu. Eski değer yargıları ve ölçüleri yeniden bu halkın, toplumun önüne konulmak isteniyor. Buna eski düşünme biçimi, eski yaşam biçimi, eski yaklaşımlar, eski alışkanlıklar derken, postmodern kapitalizmin insanlara yedirmek istediği değerleri de kastediyoruz. Eski derken, sadece feodal veya diğer geri ilişkileri kastetmiyoruz. Postmodernizmin kişiliği, duruşu ve kültür anlayışı da bize göre eskidir, yeni değildir. Bazıları çağdaş sistem diyor. Çağdaş sistem diye bir şey yok. Çağdaş olan düşünce ve sistem

biziz. Postmodernizm artık çağdaş olmaktan çıkmıştır. Modernliği aşmış, ama kendi modernliğini aşmıştır. Aşmadan da öte sömürücü, baskıcı sistemi yeni bir evreye taşımıştır. Halklar, halkların özgürlüğü açısından postmodernizm çağdaş değildir. Aksine geridir. Çağdaşlık, aynı yüzyılda, aynı tarihte beraber yaşamak değildir. Bu yıllarda zihniyet olarak, düşünce olarak en ileri düşüncüyü savunmak, çağdaşlığı kendinde somutlaştırmaktır.

Şimdi halklar bunu somutlaştırmaya çalışıyor. Bugün postmodern kapitalizm ve kültürü hakim olabilir. Postmodern kapitalizmin ideologlarından olan Fukuyama "artık tarihin sonu geldi" diyor. Aslında postmodernizm de kendi tarihinin sonuna gidiyor. Çünkü bu yaşam biçimiyle, bu sistemle insanlık daha fazla yürüyemez. Önderliğimiz, hayvanlaşmadan, primata dönüşmeden söz etti. Gerçekten insanlık bir kanser hastalığını yaşıyor. Kanser bütün bünyeyi sarmış durumda. Yani postmodern yaşam kanserli bir yaşamdır. Onun kültür anlayışı da kültür adamlığı da kanserlidir. Bizim kültür çalışmalarımızın kendini bu kanserli hücrelerden kurtarması gerekiyor.

Kültür politikamız nasıl olacak? Ne eskiyi yaşatacak ne de yeni olduğu sanılan postmodernizmin bireyciliği yaşatılacak. Bencilik, bireycilik, popülarizmin esiri olmak, sistemin çağrısına uyup eskiyi yaşatmaktır. KKK sisteminde komünal demokratik değerleri taşıyan insanlar ve sanatçılar yaratıcı olabilir. Bunun dışında kimse yaratıcı olamaz, yalandır. Ancak sisteme ait bir şeyler üretebilirler. Buna da eskiyi cıvalayıp sunmak denir. Popüler kültür alanında ve ABD'de her gün yeni bir sanatçı ya da yeni ürünler piyasaya sürülüyor. Her gün yeni bir müzisyen, ressam, sinema yapımcısı, yazar, tiyatrocü çıkıyor. Bunlar, sistemi yeniden üretiyorlar. Bu da bir yaratıcılık. Sistem de kendini sürekli yenileyerek, yaratarak geliştiriyor. Sistemin yaratıcı olmadığı, kendini yenilemediği düşünülemez. Hatta kapitalist sistemin bu konuda yaratıcı özellikleri vardır. Kendi sistemini yaşatma açısından çok pragmatiktir. Bu yönüyle kapitalizm, pragmatizmin kendine getirdiği avantajlardan yararlanmayı biliyor. Kapitalizm için şunu söyleyebiliriz; bir yönüyle dünyada en az tutucu olan sistem kapitalizm ve onun öznesi burjuvalardır. Gerçekten burjuvaların hiçbir tutuculuğu, ilkesi yoktur. Beli kemiksiz olmak deyimi tam da burjuvalar için söylenmiş bir sözdür. Eğer kendi çıkarına ise ve sistemini yaşatacaksa, bugün savunduğunu yarın yıkıp geçebilir. Bu nedenle sistem her gün yenilik arayışındadır. Değiştirmede tek şey sömürçülüğüdür, egemenliğidir, yönetime erkini bırakmamasıdır. Bu konuda muhafazakardır, muhafazakarın da muhafazakarıdır. Nitekim kendi sistemi için, tarihin son sistemidir diyebilmektedir. Tabii ki yaratıcılığı kendi egemenliğini sürdürülebilmesi içindir. Yoksa halklar açısından bunun bir yaratıcılık olarak değerlendirilmesi düşünülemez. Aksine, sistemini allayıp pullayıp yeniden halklara kabul ettirmektedir. Halklar için buna kandırıcılık denir. Kapitalizm açısından her gün yeni bir şey üretmek artık yaratıcılık olmaktan çıkmıştır. Kapitalizmde insanlar doygunluğa ulaşmıştır, ama manevi açıdan açtır. Bu nedenle bu insanlara yeni şeyler sunmak gerekiyor. Kapitalizm içerik olarak değil, biçimsel değişiklikler yaparak bunu sunmaktadır. Sanat da esas olarak biçimle ilgili bir faaliyettir. Fakat biçimle uğraşırken, o biçim her zaman özde de bazı değişiklikleri ifade eder veya öze de bir yenilik katar. Çünkü öz biçim birbirini etkiliyor. Yeni bir biçim özdeki değişmeyi de ifade eder. Kapitalist sistemde öze diyalektik içinde olan biçimsel değişiklik ile sanatsal değişiklik çok fazla görülmez. Daha çok tekrardır.

Bireyin irade kazanması özne olması önemlidir

Komünal demokratik değerlerin sanatçısı, kendi yaratıcılığını, yaratma eylemini komünal demokratik ilişkiler ve yaşam biçiminden alır. Bu yaşam biçimi de toplumla bireyin dinamik bir diyalektik ilişki içinde olduğu ve her an yeni şeylerin üretildiği bir özelliğe sahiptir. Hem yaratıcılıktan söz edildiği hem engelleniyoruz denilirken, "bizi bırakın burjuva sisteminin içine koşalım" istemi dile getiriliyor. Komünal demokratik değerler, yaşam ve ilişkileri kendinden başlatıp, bu temelde yoğunlaşmayı geliştirip yaratıcılığı sağlamak, esas olarak egemen sistemin yaratıcılığı önleyen yanlarını ortadan kaldırmak anlamına gelmektedir.

Yaratıcılık derken burjuvazinin yaratıcılığı anlaşılıyor. Birey derken (bireysellik de) burjuvazinin bireyciliği anlaşılıyor. Zaten konumuzun püf noktası da budur. Burjuvazinin bireyi de yaratıcıdır. Bu konuda Rönesans'ın yarattığı zihniyet, değişimin ortaya çıkardığı halk devrimlerini kendi çıkarına kullanarak, feodal bağlardan kopan köylüyü, emeğini satan işçi olarak fabrikasında istihdam etti. Kapitalizmin bireyciliğinin esas teşebbüs özgürlüğüne dayanır. Yani birey özgürlüğü derken, onun iş yapma özgürlüğüdür. Şurada da burada da iş edinme ve ticaret yapma "özgürlüğü" sınırlıydı. Loncaları, kuralları vardı. Herkes istediği işi yapamıyordu, istediği işe giremiyordu, çıkamıyordu. Kuralları, kaideleri, prosedürü vardı. Kapitalizmin birey özgürlüğü derken kastettiği teşebbüs özgürlüğü, kapitalizmin gelişmesi için gerektiği. Bireyin irade kazanması, özne olması önemlidir. Ama bu, kapitalizmin genlerinde varolan sömürücü ve bir şeyler elde etmek isteyen zihniyetle doğrulmuş birey olmamalıdır. Kapitalizmin bireycilik anlayışında sömürü vardır, egemenlik vardır. Genlerinde bu vardır. Birey ticaret yapıyor, şu işe, bu işe koşuyor. Belirli oranda kendisini var ediyor, servet biriktiriyor. Bu birey kapitalizm açısından geliştirici de oluyor. Bireyin yetenekleri ortaya çıkıyor. Zaten kapitalizm Rönesans'ın ortaya çıkardığı bilimselliği de her bakımdan sömürü düzenini geliştirmek için kullanıyor. Bu yetenekleri ortaya çıkarırken bile sömürücü ve egemen-

lik bir toplumu sistemleştirmek, derinleştirmek için ele alıyor. Bu açıdan biz bireye, sistemi derinleştiren, kapsamlılaştıran, teşebbüsçü ya da bireysel çıkarını ele alan biçiminde yaklaşamayız. Toplumla bireyin birbirini beslediği, birbirinin karşısı olmayan bir yaklaşımı esas almak demokratik konfederalizm kültürünün gereğidir.

Kapitalizm bireyin ne olduğu konusunda bir bilinçsizlik var. Kapitalizm bireyi niye ortaya çıkardı? Bu bireyin genlerinde ne var? Açıkta ki genlerinde sömürü var, egemenlik var. Diğer insanlardan farklı olmak için her türlü yöntemi ve yolu mubah görme var. Ticaret yapma ve meta pazarlama özgürlüğü var. Hatta her şeyi satma ve pazar konusu yapma var. Tabii ki biz, bireyi de, birey yaratıcılığını da, özne ve irade olmayı da böyle anlayamayız. Bu nedenle komünal demokratik değerleri anlamaktan başlamak lazım dedik. Bunu anlarsak, birey iradesini, toplum rolünü daha iyi anlayabiliriz. Yoksa sistem tarafından tahrik edilmiş, tasfiyeci provokasyon tarafından tahrik edilmiş bireyci bencil yaklaşımlarla komünal demokratik değerlere dayalı bir kültür yaratamayız.

Günümüzde halklara sınırlı demokrasiyle yetinin deniyor

Komünal demokratik değerlere dayalı alternatif demokrasi, ancak kültürel üretimlerle yaşamsallaşabilir. Sınırlı demokrasi anlayışı, ancak böyle bir kültür üretimiyle aşılabılır tam demokrasi yoluna girebilir. Günümüzde halklara sınırlı demokrasiyle yetinin deniyor. Burjuvazinin birçok yerde dayattığı, Türkiye'de topluma kabul ettirilmek istenen, Kürtlere de daha geri biçimde kabul edinilen şey, sınırlı demokrasi ya da devlet egemenliğinin örtülmesi olan demokrasidir. Buna karşı, bizim kültürel değerlerimizin, ölçülerimizin esas hedefi radikal demokrasi, derinleşmiş demokrasi dediğimiz komünal demokratik değerlere dayalı demokrasi anlayışı olmalıdır. Bunu kendi kültürel eserlerimizde, yaşamımızda, kişiliğimizde ortaya koymamız gerekiyor.

Demokrasi anlayışında da muğlaklıklar var. Bu muğlaklığı giderecek iki temel alan var. Birincisi, ideolojik çalışma alanı, ikincisi, rafine ideolojik alan olan kültür çalışmasıdır. Kültür alanının da demokratik zihniyetini netleştirmesi gerekiyor. Eğer kültürün toplumsal rolünden söz ediyorsak, böyle bir temel rolü de var. Kültürü sadece eğlendiren ve bazı güzellikleri topluma sanat etkinlikleriyle yediren bir olgu olarak ele almıyoruz. Esas olarak da yeni değerleri üretme faaliyeti olarak anlıyorsak, gerçek demokrasinin de kültür faaliyetleri ve sanatçılar tarafından ortaya konulması gerekir. Gerçek demokrasiyi anlatma, kavrat-

ma derken, bunun sanat diliyle yapılmasından söz ediyoruz. Sanat, kültür diliyle gerçek demokrasiyi anlatmayı ne kadar başarıyor ya da ne kadar kültürel değerlerimize yediriyoruz? Ya da burjuvazinin sınırlı demokrasi anlayışını sanat diliyle ve duruşuyla ne kadar eleştiriyoruz?

Kapitalizm kültür faaliyetlerini çok özerk bir faaliyetmiş gibi ele alıyor ve öyle yansıtıyor. Hiçbir sistem, kültür faaliyetlerini ayrı bir faaliyet olarak değerlendirmemiştir. Geçen gün gördük, Geve'deki çocukların kıyafetlerine bile müdahale ettiler. Yani sistem, kültürü ayrı bir faaliyet olarak ele almıyor. Demokratik konfederal sistem ayrı, kültürçüler ayrı bir dünyada olacak, farklı tellerden çalacaklar, toplumsal faaliyetlerle bağı olmayacak gibi yaklaşımlar kendini kandırmadır. Bu burjuvazinin dayattığı bir yaklaşımdır. Kendi kültür faaliyetlerinden böyle bir yaklaşım beklemiyor. Sadece halklara, ezilenlere, sömürülenlere, halk özgürlük eğilimli kültürçülere dayattığı bir durumdur. İdeoloji ayrı, kültür ayrı derken, bunu sadece halkların özgürlük mücadelesine yakın kültür yapanlara söylemektedir. Egemen sistem bilmektedir ki kültür faaliyeti olmadan ideolojik hakimiyetini sağlayamaz. Tabii ki kültür mücadelesi olmadan, halklar mücadele veremezler. Egemenlerin bunun derin bilincindedirler.

20. yüzyılda sanatçılar, kültürçüler, edebiyatçılar büyük oranda komünist partisinin üyeleri idi. Sağ partilere ya da ideolojilere yakın duran sanatçı sayısı sınırlıydı. Bundan dolayı sanatçı sayısı zorlandı. Yani komünizmi komünizm yapan, sosyalizmi sosyalizm yapan ya da kapitalizmi zorlayan sadece savaşçılar değildi. Aydınlar da sosyalist ideoloji etrafında birleşince, kapitalizm kısa zamanda kendisinin sıkıştırıldığını hissetti. Reel sosyalizm insanlığın umudu olduğu için, aydınlar ve sanatçılar da yönlerini buraya döndüler. Ne zaman reel sosyalizmin umut olmadığı ortaya çıktı, sanatçılar ve aydınlar giderek reel sosyalizmden uzaklaştı. Bu durumda reel sosyalizm zorlandı. Kapitalist sistem aydınların ve sanatçıların rolünü çok iyi bildiğinden, bir daha bu alan tarafından sıkıştırılıp zor duruma düşmemek için, özellikle sanatın ideolojiyle ayrı, politikayla çok ayrı olduğunu vaaz ederek, sosyalist ideolojilerle sanatçıların 20. yüzyıldaki gibi birleşmesinin önüne geçmek istedi.

Sanatçılar, insanlık tarihi boyunca ağırlıklı olarak her zaman halkçı, özgürlükçü demokratik eğilimlerden yana taraf olmuşlardır. Hatta bu eğilimlerin esas temsilcileri olmuşlardır. Kapitalist sistem, kendisine alternatif olan güçlerin sanat ve kültür adamlarıyla güçlü biçimde birleşmesini engellemek için bireyci, bencil eğilimleri körükleyip, ideolojik ve siyasal hareketleri daraltmayı hedeflemiştir.

devami 23'te

"Kültür ve sanat faaliyetleri yapanlar, komünal demokratik değerlerin yerleştirilmesinin militanı olacaklardır. Ki bunlar bu değerleri düşüncede ve duyguda en fazla yaşayan ve bütün ürünlerine yansıtanlardır. Eğer komünal demokratik sistem insanlık açısından özgürlük ve demokrasiyi en iyi biçimde yaşamayı ifade ediyorsa, kültür faaliyetlerinin böyle bir duruşta olması doğru olacaktır. Geçmişte en fazla da aydınlar ve sanatçılar sosyalizmin militanlığını yaptılar."

Türk özel savaş rejiminin vardığı aşama ve halkların özgürlük olasılığı

Çok genel anlamda özelliği böyle olan özel savaş rejiminin, şüphesiz derin çelişkilerle karşı karşıya olduğu biliniyor. Esas aldığı ideolojisi, politikaları ve çarpıcı uygulamaları bütün yönleriyle değerlendirilmeden ve en önemlisi de buna karşı yürütülecek mücadeleyi ideolojik olduğu kadar pratik yönleriyle de çok sağlam esaslara indirgmeden bu savaşa karşı çıkmak, hele hele başarı elde etmek çok zordur.

Yıllardır bu özel savaş rejimini çözmeye, sıkça güncelleştirilmesi biçimlerini çözümlenmeye ve onu daha da anlaşılır kılmaya özen gösteriyorum. Bu şunun

“Türk özel savaşını bütün toplumla çeliştirdiğini çok iyi bildiği, dolayısıyla bu toplum tarafından mutlak aşılması gerektiğinin derin korkusu içinde olduğundan, ideolojik hegemonyayı sınırsız geliştiriyor. Aslında doğal olarak bu tip özel savaş rejimlerinin, hele savaş halindeyken, bir yıldan daha uzun ömürlü olmaması gerekiyor. Ama hem tarihi, hem emperyalizm ve siyonizmle olan ilişkisi ve yine halk karşıtı durumu, onu çok şiddetli bir korkuya, hiçbir toplumda ve dönemde görülmemiş yöntemleri kapsamlı geliştirmeye zorluyor. İşin karmaşıklığı buradadır.”

için büyük önem taşıyor: Bir savaşı verenler, karışına aldıkları savaş gücünü tüm yönleriyle tanımayan, ona karşı etkili taktikleri ortaya koymayacakları gibi, o gücün vahşiçe kurbanı olmaktan da kendilerini kurtaramazlar. Çok somut olarak belirirse; hem çok ideolojik, hem politik hem de örtülü olduğu kadar açık olması, kültürel ve moral düzeyi tümüyle kapsamına alması, hatta dini, sporu ve sanatı bütünüyle özel savaşın bir gizli örgütlenmesi gibi dayatması, tüm bu örtü altında çok acımasız işkenceli bir askeri şiddeti sınırsız uygulaması ve kendi devletin içinde bir çeteleşmeyi bütün hukukun kurallarını çiğneyecek bir biçimde yaygınlaştırması, ne tür bir özel savaşın örgütlendiğini çok açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Hatta dünyanın bile hem anlamakta güçlük çektiği hem de “nasıl oluyor” diyerek hayretle veya öfkeyle baktığı –ki buna müttfikleri de dahildir– ve son derece tehlikeli bulunduğu bir şiddet rejimiyse karşı karşıya kaldığını görmesi söz konusudur.

Bu rejim kendini derin devlet biçiminde oldukça örgütlemiştir. Kural tanımayan çeteleşmeyi de bizzat bu derin devlet geliştirmektedir. Derin devletten kast edilen, yüzyedeği devletin ötesinde gizli, komplolu, çok şaşırtıcı ve anlaşılmasının bile çok güç olduğu bir perdeleme altındaki devlet şekillenmesidir. Yine her tür kanun dışı örgütlenmeleri ve bizzat kendi hukukunu teşkil eden birçok kuruluşu devreye sokmak kadar, son derece demokratik gibi görünen çok sahte sağı ve solu ortaya çıkarması, hatta siyasetle ilişkili olmayan sporu, dini ve sanatı çok etkili bir biçimde kullanması, toplumu etkileyebileceği her tür kişileri ve kurumları örgütleyebilmesi, neredeyse bütün bir sivil toplumun önde gelen kurum ve kişiliklerini de özel savaşın öncü güçleri olarak devreye sokması, en önemli bir vurucu güç olarak üniversitelerin profesörlerini –bu üniversiteleri hiç ihmal etmemek gerekir– özellikle devreye sokması, bunların öncü saldırı kolları halinde toplumun tüm yöreğini ve beynini felç etmesi, böylelikle büyük bir ideolojik hakimiyet konusunda halkta çokünü yaratması söz konusudur. Neredeyse en yoksul bireyi bile ideolojik olarak örgütleyerek özel savaş rejimine bağlaması, böylece halkın bütün direnç noktalarını kaybetmesi ve ilk çağ kölelerinden daha beter ve tepkisiz bir duruma sokulması, hatta çok ince sovienist yöntemlerle aleyhine muazzam çalışan bir rejim olmasına rağmen, toplumun bu rejimi destekler konumda durması, belki de ilk defa hiçbir ülke pratiğinde görülmemiş bir biçimde Türkiye toplumunda gerçekleştiriliyor. Olağanüstü çelişkiler bu yöntemle tersinden çözümleniyor, yani özel savaşın hizmetinde kullanılıyor.

Birey kurşunla değil din spor ve sanata etkisiz duruma getiriliyor

Bu tip savaşta, açık askeri zor aslında ikinci planda kalıyor. Asıl şiddet örtülüdür, ideolojiktir, kültürel ve duyguladadır. Bu çözümlenmeden, bireyin kendini bile kurtarması mümkün değildir. Dolayısıyla bu tip özel savaşları ideolojik ve öncelikle politik olarak çözmek, yine bireylerde içsellenen duygulara yakalamak büyük önem taşıyor. Uygulanan şiddet eski dönemlerdeki şiddete pek benzemiyor. Eski dönemlerde şiddet çıplaktı ve açık uygulandı. Türk özel savaşını

ca sadece öldürmüyor, kalanları da kendisine yama, zırh yapıyor.

Böyle genel bir özelliği olmakla birlikte, günümüzde Amerika'nın da etkisiyle, 1995'ten beri düşük yoğunluklu çatışma veya marjinalleştirme diye bir kavrama ağırlıklı olarak yer veriyor. Bu kavram yeni vurgulanıyor. Bunun özü, tümünü imha etmek yerine iradesi kırılması, amacına, stratejiye ve taktiklerine hakim olmaktan uzak, kendini yaşamaya ve kendi bireyci yaşam güdülerine tabi kılınmış, giderek kendi içinde çözümlenmesi birlikte, daha çok örgütün devrimci özünü karşıt yan kontra gibi bir gelişmeyi direniş safalarında yaimaya çalışan bir ilave yöntemi gerçekleştirme çalışmasıdır. 1995 öncesinden farkı budur. O döneme kadar korucular, özel timler ve itiraflılar çok açık örgütlenirdi. Halen bu tip kurumların özel savaşta belli bir işlevi vardır. Fakat yeni olan ve son süreçlerde kapsamlı incelemeye tabi tuttuğumuz, geriladaki, hatta devrimci gruplardaki bu marjinalleşme düzeyidir.

Aslında bunu genelkurmay özel olarak planlıyor. İmha edebilecekleri tüm komutanları imha etme yerine, onları kendi içlerinde problemlili, çözümsüz, umutsuz, inancı olmayan, ama can telasına düşen, günübirlik yaşayan, günü kurtarmayı esas alan, sözde devrimcilik yapan, ama aslında devrimciliğin canına okuyan, basit güdülerini yaşamaktan öteye derdi olmayan bir konuma getirmeye çalışıyorlar. Buna bir de örgütün mirasını, prestijini, bu prestij üzerinde oynama avantajını ve klasik işbirlikçi çizgileri de dahil edersek, hepsi bu temelde yeni bir anlam kazanıyor. Böylece devrimci örgüt için daha tehlikeli, altından çıkılması zor ve karmaşık bir sürece ortaya çıkarıyor. Şüphesiz bu, salt Kürdistan'daki savaşıma dayatılan bir gelişme değildir, diğer birçok ülkede de denenmiştir, ama günümüze doğru daha kapsamlı olarak bütün genellaya dayatılmaya çalışılmaktadır. Özel savaşımın en son geliştirildiği yöntemlerden birisidir. Bu temelde bir planlaması işliyor.

Özel savaşın temel planı Kürt özgürlük mücadelesini tasfiye etmektir

Bu planlamanın, 1995'te ürününü tam olarak vermesi gerekiyordu. Kendi deyişleriyle, askeri olarak yapılabilecek her şey yapılmıştı. Bunun için hükümet değişikliğine gidildi. Ordu giderek zorunu ortaya koyup bazı hükümetleri değiştirdi. Bu planı uygulayacak yeni partilerden yeni bir hükümet oluşturdu. Bizim içimizde bu yöntemi uygulayan veya marjinalleşen birimleri de istediği duruma getirmeyi iletmişti. Bu an-

“Şu an karşısında olduğumuz özel savaş rejimi uluslararası tehlikeyi de bağrında taşıırken, bir yandan da tüm halkların olası bir dayanışmasına zemin sunmaktadır. Halklar cephesine yönelirken, özel savaş rejiminin bu noktada hedefi, en başta Kürt halk gerçekliği oluyor. Kürt halk gerçekliği, tarihte bir ulus ve toplum biçimi olmaktan en çok çıkmış, dağılmayı hem beyninde hem de kültüründe en çok yaşamış, dolayısıyla bir türlü siyasal bir irade haline gelememiş, özellikle coğrafyası nedeniyle sürekli hedef konumunda olmuş çok talihsiz bir gerçekliktir.”

lamıda “savaş bitti, kazandık, büyük bir başarıyla bu işin altından çıktık” diyordu. Genelkurmay tam inanılmasa da hakim olan anlayış buydu ve bunu demeyeceği sıkça dile getiriyorlardı. Böyle olması da gerekiyordu. Özellikle bizdeki iç tasfiyecilikle birlikte bunun böyle sonuç vermesi kaçınılmaz gibi gözüküyordu.

Bunun üzerine eklenecek bazı şeyler var. Kendi efendilerinin, özellikle ABD ve İsrail'in geniş ekonomik imkanlarıyla hızla bazı yeni ekonomik ve sosyal projelere devreye sokmaları söz konusudur ve bu planlar halen devrededir. Bu, özellikle hükümetin Ecevit kanadıyla yürütülmeye çalışılmaktadır. Bu arada halkla ilişkiler, kültürel faaliyetler yoğunca işlenmekte, bir yere bizdeki çözümlenmiş son aşamaya gelmesi beklenmektedir. Daha doğrusu bu teoriye, bu plana göre bu işin tamamlanma-

DEMOKRATİK KONFEDERALİZM ÖNDERİ ABDULLAH ÖCALAN DEĞERLENDİRİYOR

partinin nasıl geliştirileceği, bir ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor. Tamamlandığında, sadece özel savaşın PKK karşısında başarıya ulaşması sağlanmayacak, Anadolu'daki tüm kültürlerin tasfiyesi nihai sonuca doğru gidecek, en son Kürt sorunu etrafındaki gelişmeler de boşunuya getirilip, dört dörtlük bir soykırım Anadolu topraklarında başarıyla tamamlanacaktır. 2000 yılına dayatılan genelkurmay planı budur. Kemalizmin, daha önce de İttihatçıların 20. yüzyılın başlangıcında planladıklarını bu yüzyıl içinde tam bitirmeye sonuçlandıracaklardı. En kesin siyasetin ve en amansız şiddetin amacı budur. Bu konuda hiç yanlıya düşmemek gerekir. Bunda Türk halkı da çok çeşitli özel savaş yöntemleriyle sonuna kadar kullanılacak, yani en ufak bir demokratik gelişmeye karşıt bir demokratik gelişmeye Türkiye'de fırsat tanımayacaktır.

Bu anlamda, siyonizmden veya II. Dünya Savaşı öncesindeki faşist toplumlardan daha tehlikeli bir toplumda Kürt toplumu bünyesinde gerçekleştirilmeye çalışılacaktır. Türk halkının payına düşen de bu oluyor. Nitekim günümüzde bu büyük çelişkinin ve bunalımın Türk halkında inanılmaz boyutlara vardığını görmekteyiz. Plan bu kadar tehlikelidir ve henüz tam sonuca gitmedi. Eğer sonuçta giderse, halklar adına hiçbir şey kalmayacak ve demokrasinin nefes almak bile mümkün olmayacaktır. Çünkü bu, planın ilk aşamasıdır. Daha sonraki aşamaları, bunu Anadolu'dan bütün Ortadoğu'ya, hatta Orta Asya'ya, Çin'e ve Rusya'nın içine kadar taşımaktır. Bu planın böylesine tehlikeli bir yayılmacı özelliği vardır. Çünkü arkasında, ABD'nin dünya hükümranlılığıyla birlikte, İsrail'in Ortadoğu'yu tümüyle hegemonyası altına alma planı da bulunmaktadır. Yine zengin petrol yataklarını nedeniyle Orta Asya Türk başızının bir yayılma alanıdır. El ele vererek, belki de I. ve II. Dünya Savaşlarından daha kapsamlı olarak bütün genellaya dayatılmaya çalışılmaktadır. Özel savaşımın en son geliştirildiği yöntemlerden birisidir. Bu temelde bir planlaması işliyor.

Planın birinci aşaması TC'nin mevcut sınırları dahilinde sona ererken, ondan sonraki aşaması Kıbrıs'ta sonuçlandırılmak isteniyor. Irak'ta yeni bir oluşumla birlikte, önce Güney Kürdistan, sonra tüm Irak üzerinde etkili olmak istiyorlar. Oradan da Azerbaycan üzerinden tüm İran'ı ve Kafkasya'yı hegemonya altına almayı ve Çin'e kadar uzanmayı hedefliyorlar. Bu tehlike, aslında çok somut bir biçimde uluslararası alanda da dehisette görülmekte, buna karşı bazı tedbirler ve ittifaklar geliştirilmeye çalışılmaktadır. Özellikle Rusya'nın ve Ermenistan'ın yeniden uyanışı, yine İran'ın ve Arapların kendilerine göre aldıkları tedbirler, hatta Kürt Cumhuriyetlerin bu oyuna biraz daha dikkatli

muş çok talihsiz bir gerçekliktir. En son, en büyük parçası TC'nin egemenlik sahasına girdiğinde ve diğer parçaları da TC tarafından parçalandığında, adeta son bir lokma olarak nasıl mideye oturtulacağına dair tehlikeli planlamalara tabi tutulmuştur. Önce acımasız katliamlar, daha sonra sert ekonomik yoksunluklar ve asimilasyonla birlikte, kendi deyişleriyle üzerine beton döküp bitirdiklerini söyledikleri bir sırada, bilinen PKK çıkışı bu planlarını boşa çıkarmıştır.

Bu çıkışın çok ilginç ve pek umut vaat etmeyen başlangıcı da oldukça önemlidir. PKK'nin çıkışı, başlangıçta fazla dikkate alınmayan, ama bilinen süreçlerden geçtikten sonra, özellikle bir insan iradesinin yenilmemek için ortaya koyduğu inatçı savaşçılığıyla, birkaç önemli aşamayı kaydedip 1990'lara doğru dayanması, oldukça önemli bir gelişmedir. Çok az umut veren, hatta bir ideolojik grup olarak bile çalışmaması pek ilginç katılım sağlanmayan, daha sonraki politikleşmesini de militanların fazla anlayamadıkları, adeta sürüklenircesine katıldıkları 15 Ağustos Atılımı'yla birlikte savaşımına da pek anlam veremedikleri, ama çok özel bir halk savaşı biçimi olarak katılmaktan da kendilerini alıkoymadıkları bir gerçekliktir. 1990'lara doğru geldiğimizde, artık bu işin ciddiyetinin tümüyle halka yansımaları ve halkın da bu işin içine sürüklenmesi, bir şeylerin gelişebileceğinin kesinleşmesiyle birlikte mücadelenin yepyeni bir aşamaya girmesi ve bu aşamada artık gerilla savaşımının rol oynayabileceğinin netleşmesi, özel savaş rejiminde bilinen o büyük değişikliği, yani 1992 yılı planlamasını ortaya çıkardı.

Biz çok daha büyük bir güvenle, hem iç hem de uluslararası alanın, yine Ortadoğu'nun bütün çelişkilerini yakaladık. Bu çelişkileri, hatta Sovyet sisteminin çözümlenmesiyle birlikte tümüyle değerlendirdik. Sonuçta, en başta mensuplarının pek de inanmadığı, yoksunlaşmış insanların kendi basit dünyalarına bir özele ve umut sandığı, ama gerçeklerini bir türlü yerine getiremediği bu hareket, günümüze kadar getirildi. Halen en çok tartışılan bir hareket olma özelliğini sahiptir. Fakat özellikle ABD'nin anlamakta zorlandığı, Avrupa'nın ve hatta dostlarının da bir türlü doğru kavrayamadıkları, dolayısıyla net politikalar ortaya çıkaramadıkları bir gerçekliktir. “Kürt sorunu vardır, PKK yoktur; PKK vardır, Önderliği yoktur” gibi sahte ayrımlarla herkes kendine göre yontmaya çalıştı. Ama bu hareket bütün ağırlığı ve ciddiyetle, en başta Önderlik gerçekliğiyle kendisini hem bölgesel, hem uluslararası alanda gündemin köşe taşı haline getirmiştir. Kolay kolay sökülmesi de mümkün değildir. Bu, sadece düşmanına karşı değil, dostları için de hatta mensuplarına karşı da öyledir. Bu hareketin içinde ne öyle sandıkları gibi yaşanılır ne de öyle savaşılır. Bu hareketin ciddi bir olay olduğunu ve kapsamlı bir değerlendirilmeyi gerektirdiğini bilmek gerekir.

Partimizin ilk defa böyle kapsamlı bir biçimde ağırlığını hissettirdiği ortaya çıkıyor. PKK, nasıl bir savaşımı çözümülemiştir. Sadece bir

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı, savaşımın nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

Önderlik zafere yaşama ve özgürlüğe ulaşma gerçekliğidir

En başta özel savaşın marjinal planının tutulmaması için son süreçlerde bir devrimci derinliğe ulaşıldı. Özellikle 1990'lar sonrasında hem genilla ordusunun hem de halkın siyasal ordulaşmasının gelişmesiyle ortaya çıkan büyük fırsatlar değerlendirilemezken, bir yandan da eriken iktidar hastalığının ortaya çıkması, yine birçok kişiliğin beklemediği veya hayal bile etmediği gelişmeleri burada görmesi, bu gelişmenin ideolojik esaslarına ve örgütsel yönlerine hiç dikkat etmeden, buna ters bir biçimde

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı, savaşımın nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

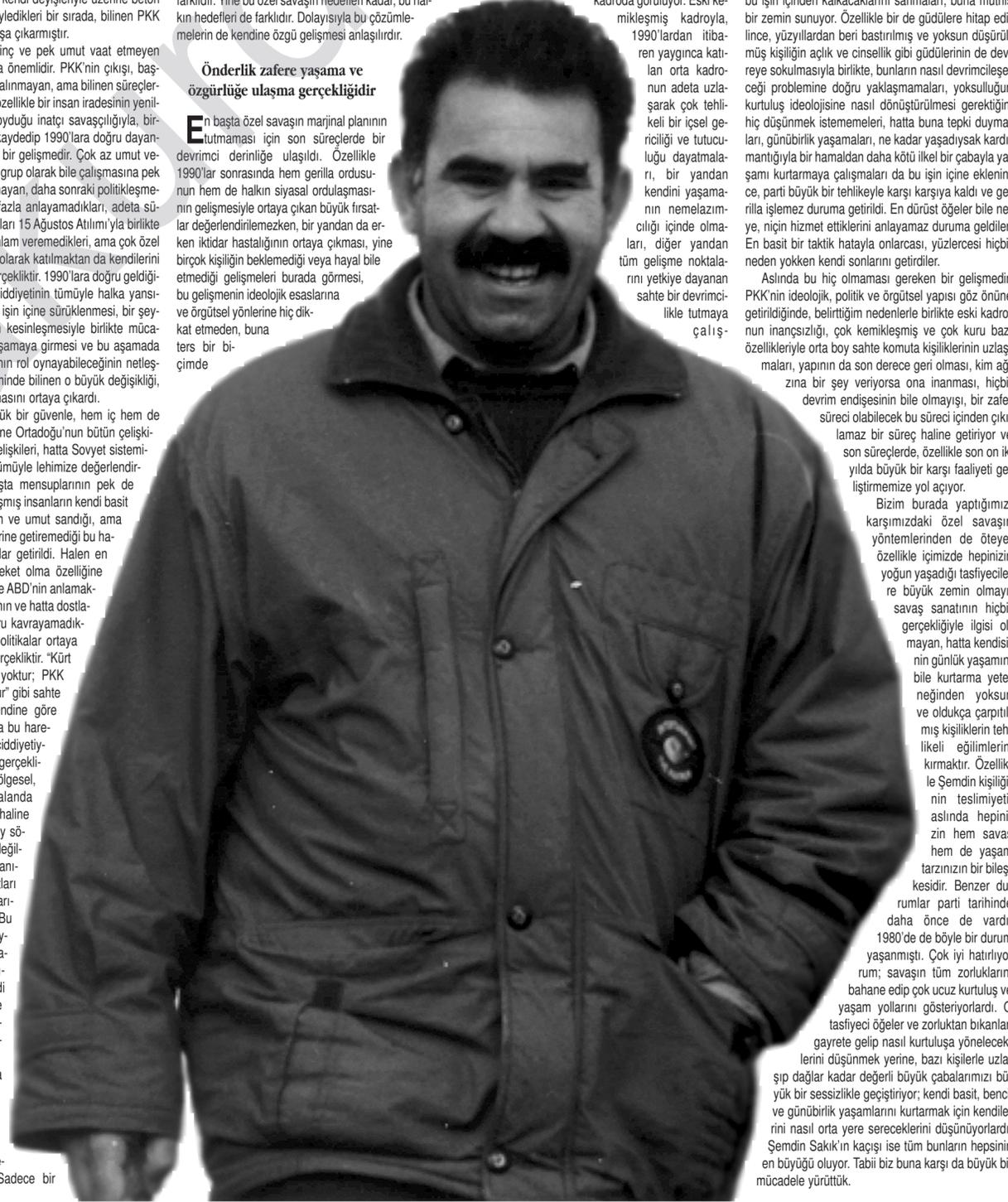
ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

ulusal hareketin nasıl yaratılacağı değil, en önemlisi de savaşımın garantisi olarak sağlanıyor.

Görüldüğü gibi, bu tasfiyeci öğelerin arkasında kocaman bir özel savaş rejimi, ABD ve siyonizm var. Bu güçlerin, halkların onlarca yıldır gelişen kurtuluş savaşlarından çıkardıkları karşı devrim deneyimlerinin hepsini birleştirip Türk özel savaş rejiminin emrine sokmaları, onların da PKK'ye karşı yürüttükleri 15-20 yıllık savaş pratiğini bir kez daha gözden geçirip en son yeni bir konseptte ve plana dönüştürmeleri söz konusudur. Son günlerde basına da yansıyan, "PKK merkezi çözülüyor, PKK'nin hem siyasi, hem askeri komutası Apo'ya başkaldırıyor, şu kişi teslim oldu, şu da yarı yoldadır" gibi değerlendirmeleri küçümsemek gerekiyor. Siz halen kendinizi tanıyamıyorsunuz, ancak onlar sizi çözmüşler. Bunun itiraf edilmesi gerekir. İçinizde tutarlı halk savaşçıları varsa ve bu işe gerçekten inanıyorlarsa, kendilerini bu temelde yeniden yorumlamaları gerekiyor.

Gerilla Kürdistan'da olmazsa olmaz bir yaşam gücüdür

Parti öncülüğünün iki binli yıllara doğru anlam ifade edebilmesi ve başarıya gitmesi için, öncelikle uluslararası çapta ve tüm özel savaş karşılayacak kapsamda militanlaşmayı yaratması, ideolojik boyutu esas olmak üzere, çok örgütlü bir öncülüğü özellikle gerillaya oturtması gerekiyor. Yani parti öncülüğünün en kapsamlı ve sağlam biçimini egemen kılmaya şarttır. Bu her zaman böyleydi. Ama her zamankinden daha fazla bu önümüzdeki süreçte parti öncülüğü sağlama alınmak zorundadır.

İkincisi, gerilla olacaktır. Özgürlük olasılığı gerillasız düşünülemez. Hatta katliam bile gerillasız önlenemez. Gerillanın düşmesi, katliamın zafere ulaşmasıdır, yani Kürtlerin kimlik olarak tarihten silinmesidir. O zaman sadece özgürlük hayali değil, kimlik de elden gidecektir. Dolayısıyla gerillayı olmazsa olmaz kabilinden yaşam gücü olarak değerlendireceğiz. Gerillaya her zaman bu tanımlı biçim. Şimdi gerilla her zamankinden daha fazla gereklidir ve hayattır. Gerilla tüm gelişmelerin motorudur, onsuz hiçbir çalışma sağlıklı gelişemez.

Ama gerilla için de en vazgeçilmez olan parti öncülüğüdür. Gerilla içinde parti kadrosu olmadan, gerilla başa beladır. Hızla marjinalleşir ve kontrolsüzdür. Bunun örnekleri ortadadır. Dolayısıyla hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar parti öncülüğünü gerilla içinde tutmak gerekiyor. Gerilla bu anlamda tamamen ideolojik bir araçtır. Son derece politik olması ve askeri olarak da bire yüzü hedeflemesi gereken bir savaş tarzına ulaşması gerekir. Bir gerilla mangasının bir düşman taburunu hedeflemesi gibi bir özelliği vardır. Gerilla birliklerimizde bir gerilla mangası bir tabur, bir takım gerilla bir alay ve bir gerilla taburu da bir düşman tugaydır. Komutanlığının ve birliklerinin teşkilini askeri açıdan böyle bir hedefe bağlamamız gerekir. Şimdiye kadar olduğu gibi, hiç savaşmadan gerilla birliklerini imhaya yatırmamızın affedilir bir yanı yoktur. Size zor bela verdiğimiz iradeyle, imkanları bugüne kadar haince ve tehlikeli bir biçimde kullandınız. Bu tutumu terk edeceksiniz. Gerillaya adım atmak isteyen, gerilla birliğinin hem bir savaşçısı hem de bir komutanı olmak isteyen—örneğin bir manga komutanı—kesinlikle "ben bir düşman taburunu peşan edeceğim" diyebilirdir. İradesini bu temelde kesinleştirmesi ve önüne de askeri olarak böyle bir hedefi koyması gerekir.

Halkların özgürlük olasılığı gerillasız düşünülemez

Halkın özgürlük olasılığını 2000'li yıllara doğru gerçekleştirmek için, gerilla-

nın gerçek gerilla olarak devreye girmesi gerekir. Katliamın önlenmesi, özgürlüğün elde edilmesi ve 2000'li yılların zafer yılları haline getirilmesi, örgütlenmiş gerillayla ve onun her tür savaş tarzıyla karşılaşılması mümkündür. Kısaca, özel savaşın planını ve uygulamalarını amansız planımız ve amansız gerilla tarzımızla karşılamaya almamız ve bunlara bu temelde yüklenmemiz gerekir. Bu ne bir hayaldir ne de abartmadır. Bu, bir kurtuluş gerçeğidir. Gerisi halktır ve halk da bu devrim için gerektiği kadar ayaktadır. Yani kusur halkta değildir. Bu kadar zorluklara, onu düşmandan daha fazla zora sokmamıza rağmen, bu halkla bir devrim rahatlıkla yapılabilir. Bu halk devrim halkıdır. Hatta yalnız Kürdistan'ın değil, Anadolu'nun ve Ortadoğu'nun devrimine bile en büyük katkıyı yapabilecek düzeydedir. Bunun için halk tartışmasını yaptım. Halkın tartışması için yapılması gereken nedir? Halkın siyasi ordulaşması da çok rahat yapılabilir. Milyonlar zaten en zor savaşa karar vermişler. Senin yapacağın onu örgütlemek, siyasal ve örgütsel faaliyetleri doğru temelde yürütmektir. Bu yönlü halkın siyasi ordulaşması da her zamankinden daha rahat sağlanabilir düzeydedir.

Başarı için gerekli olan diğer bir husus da, yurtdışı kanalları ve diplomasidir. Bunun kanallarını da hiçbir devrim hareketinde görülmemiş biçimde açtık. Düşmanı çevreye kuşatacak bütün alanları, cephe gerisi haline getirdik. Düşmanın ittifakını parçaladık ve birçok güçlü devleti, kendisine karşı bir konuma getirdik. Bu da devrim için sonuna kadar kullanılabilir.

Demek ki bunlar birleştirilirse, bizim planımız da en az düşmanınki kadar iddialıdır. Düşmanın bitirme ve marjinalleştirme planı karşısında, bizim devrimci örgütü geliştirme ve halkın özgürlüğünü kesinleştirme imkanımız hiçbir dönemle kıyaslanmayacak biçimde ortaya çıkmıştır. Hem düşmanın özel savaşının çözümlenmesi hem de bizim devrimci savaşımızın bu ana hatta, parti, gerilla ve halk bağlamında çözümlenmesi, en azından başa baş savaşacağımızı ortaya koymuştur. Bu özel savaş rejiminin bize karşı asla dayanmayacağı açıktır. Dayanmasının tek şartı, partimizin ve gerillamızın içindeki gafletin, marjinalleşmenin, soysuzluğun, ihanetin, teslimiyetin ve her türlü uzlaşmanın kendisi olur. Düşman başarılı bile olsa, bu özellikleriniz sayesinde olur. Aksi halde zaman sorun değildir. Ama en azından bir-iki yıl içinde bu aşamaya denk bir parti kişiliği, gerilla, birlik, komuta anlayışı gelişir. Halkımızda da örgütleyici siyasal bir önderlikle yaklaşır, dostlarımızla ve dünyayla ilişkilerimizi verimli kullanırsak başarı kesindir.

Bunun dışında hedefler konusu gerçekten önemlidir. Genelde her partinin programı, daha da somut olarak stratejisi, hatta temel bir taktik amacı vardır. Bunlar oldukça açıklanmıştır. Partimizin ideolojik politik çizgisinin esasları kadar, ulusal kurtuluş savaşının siyasi, askeri ve sosyal hedefleri, yine gerillanın askeri hedefleri az çok bellidir. Ulusal kurtuluş siyasi hedefi nedir? Ulusal sorunun çözümünü çağımızın ve dünyamızın bugünkü gerçekliğinde uygulama düzeyine kavuşturmak, hak eşitliği temelinde bir siyasal organizmayı çıkarılana en uygun biçimde esas almaktır. Bu da ister mevcut sınırlar dahilinde olsun, ister dışında olsun, bir özgürlük düzeyini dayatmaktır. Biz bunu, bağımsızlık hedefinin pratik biçimleri olarak, bir yerde demokratik yapılanmanın ortaya çıkmasına bağladık. Mühim olan, bunun bir ifadesi olarak özgür siyasal oluşumun—adı federasyon, federe devlet, hatta otonomi olmuş, hiç önemli de-

ğil—bağımsızlığa ve özgürlüğe çok açık olmasıdır. Bunu artık hiçbir güç önleyemez. Yani böyle bir ulusal özgürlük hedefini dünyada emperyalistler de dahil hiç kimse önleyemez. Çünkü bu, çağımızın veya günümüzün en temel gerçeğidir. Hiç kimsenin bununla çelişmeye gücü yoktur.

Diğer önemli nokta da tarz ve tempo sorunudur. Bu hedeflerin hepsine ulaşabilmenin olanakları fazlasıyla ortaya çıkmıştır ve bu güce de sahibiz. Plan ne demektir? Plan, bir güce dayanma ve bir hedefe kavuşmadır. Bizde bu ikisi de vardır. Bütün güçlerin hedefleri ana hatlarıyla işlediğim gibi ortaya konulabilir. Her bakımdan hedef ve güç gerçekçi belirlenir, gerçekçi tarzda birbirine kilitlenir. Burada bir şey daha olmak zorundadır ki bu kilitlenme başarıya gitsin. O da tarz ve tempodur. Bir beş yıla sığdırılacak plan vardır, bir de bir yıla sığdırılacak plan vardır. Bir kaplumbağa yürüyüşü vardır, bir de maraton yürüyüşü vardır. İnsafsız düşmanla hem de amansız bir biçimde çatışıyoruz; hızı, temposu da oldukça şiddetlidir. Dolayısıyla sizin hızınızın, temponun şiddeti de düşmanınkini geride bırakacak düzeyde olmak zorundadır.

Önderlikte bu çok nettir. Biz buna hızlı düşünüp hızlı yapmak, hatta ışık hızında politika yapmak diyoruz. Sizler de ışık hızında gerilla çalışmasını, ışık hızında sınıfsal çalışmayı, ışık hızında diplomasiyi, ışık hızında her tür faaliyeti yürütmelisiniz. Işık hızı ne demektir? Politikanın en seri biçimde, belki de şimdiye kadar denememiş hızla yürütülmesidir; gerillanın şimdiye kadar denememiş bir hızla yürütülmesidir. Nitekim Önderlik tarzımızı çözenler, "bu, biraz da son fizik biliminde hızlı toplumsal değişim ve dönüşümlerin politik dile döklüştür, bunu da Önderlik uyguluyor" diyorlar. Doğrudur. Düşman gerçeği, güncel özel savaş gerçeği, bizi de ışık hızında politika ve askerlik yapmaya itmiştir. Kısaca sadece düşünmek yetmiyor, düşmanı boşa çıkaracak kadar doğru ve hızlı düşünmek de gerekiyor. Sadece yapmak, yürütmek ve savaşmak yetmiyor, düşmanın bütün darbelerini de boşa çıkarmak gerekiyor. Yani o seni hedeflerken, sen hedeflenen yerin çok uzağında olmalısın. Seni bir yerde sanırken, sen başka yerde olmalısın. Bu, bir hız ve tempo sorunudur.

Tarz da gizlidir, çaptır, nicelik ve niteliktir. Yani bu, herhangi bir tarzla, gelin gerilla olarak birleşelim ve yüz kişiyle Toro's'a çıkalım demekle olmuyor. Orada bir mangayla bile iyi gizlenir ve iyi bir nitelikle her tür sonucu alabilirsiniz. Size tempo gereklidir ve fırtına gibi esmelisiniz. Aksi halde vahşice katledilirsiniz. Bunları dayatma olarak değil, bu planlarımızın başarılı olmasının en önemli şartı olduğu için belirtiyorum. Bunlar benim için de geçerlidir. Neden ben bu kadar hızlı düşünüyorum ve hızlı örgütleyorum? Başka türlü ayakta kalamayız da ondan. Neden bu ince tarzı bu kadar uyguluyorum? Çünkü bu ince tarz sizin kişiliklerinize uygulanmazsa ortada adam kalmaz. Bu işin tabiatının ya da zafer çizgisinin özü budur. Demek ki sadece savaşmak yetmiyor, fırtına tarzıyla, aniden vurup çekilme tarzıyla hızlı savaşmak gerekiyor. Günlerce cephe savaşına girmek ve aheste aheste çağa çıkayım, şu köye ineyim gibi yaklaşımlar felaket getirir. Herhangi bir yapma da yetmez. Benim yapma tarzımı görüyorsunuz. İşte bu tarzla PKK gücünü ve hedeflerini birleştirirseniz ve planda uygularsanız, başarı oranı belki de yüzde ondan yüzde doksana çıkar. Zaten gelişmeler de bunu göstermektedir. Sizin bu yönlü tarzınızı ve temponuzu inanılmaz buluyorum.

Tarza ve tempoya fiziki davranışlar da dahildir. Hitap, propaganda dili, hızla örgütlenme vb bunların hepsi tarzı girer. Zaten yapma işi, konuşma ve örgütlemektir. Savaşma işi üslenme, mevzilenme, gizlenme ve aniden vurmaktır. Bunları artık en usta derecede halletmeniz gerekiyor. Size bunun bilimi verildi ve bunu aldığımız kanısındayım. Almadıysanız suç sizindir. Tarz ve tempo konusunda benim bir gün-

“Onurlu, özgür bir yaşam istiyorsanız, size düşen bunun sıradan bir uygulamasıdır. Ölmüşü diyorsanız, zaten ölmüş olanlara mezar yeri bile bulunmaz. Ama ben kolay ölmek istemiyorum. Yaşamı tarihin en öncesine götüreceğim ve geleceğe taşıracak kadar kendimi heyecanlı, coşkulu, arzulu ve bitmez tükenmez bir konumda görüyorum. Yaşama saygı budur, onun için gerekli savaşın hepsini veriyorum.”

lük derslerim bile sizin için yeterlidir. Anlamıyorsanız bu savaşta, bu planda yeriniz yoktur, olsa da sadece zarar verirsiniz. Bir planın hedefleri ne kadar sağlam ve güçlü ne kadar dev boyutlu olursa olsun, onun tarzı düşmanınkini aşacak kadar, yine hızı düşmanı geride bırakacak kadar olmazsa, bu plan başarılı gitmez, başınızı büyük bir belaya sokmuş ve dolayısıyla çok tarihi bir çalışmayı boşa çıkarmış olursunuz.

Önderlik yaşama ve özgürleşmeye ulaşma gerçekliğidir

Genel planlama perspektiflerine en sorumlu düzeyde bir kez daha böyle bakıyorum. Ben herhangi bir çalışmanın sorumluluğunu üstlenmem. Sorumluluğunu üstleneceğim çalışma bu çerçevededir. Bu esasları çok net ortaya koydum. Yalnız bu plan çerçevesi bile, hemen hepinizi en doğruya yakın anlayışa ve uygulama esaslarına götürür. Yıllardır yürüttüğünüz savaşım bu çerçevede dahilinde anlam bulursa, sonuna kadar bu işte kendimi sorumlu görürüm ve başarıya dair hiçbir kuşku olamaz. Yok, eğer şimdiye kadar alışageldiğiniz tarzı uygularsanız, ben ruhen de artık kendimi sorumlu görmem gerektiğini söyleyeceğim. Çünkü bu benimle ilgili bir olay değildir.

Ben bütün olumsuzluklarınıza alet olamam. Gözünüzün yaşına bakmadan hesap sorarım. Çünkü bu tarzla benim ilişkim olmaz. Çalışmalarınızın bütün sorumluluklarını üstlenmem, bu tarzla mümkündür. Kendi tarzınıza beni alet etmeyin. Eğer edersem, o zaman sizi düşmanım yerine koyarım. Hatta dürüstlüğünüz ve çabanız ne olursa olsun, zafer temposuna ve zafer tarzına göre değilse, düşmanı başarıya götüreceği için sizi düşmandan sayarım. Düşmanı başarıya götüren bir pratiğin sahibi, benim için en az düşmanım kadar tehlikelidir. Bunu anlayacaksınız ve bunu kendiniz için de uygulamalısınız. Baktınız ki bir çalışma arkadaşınız sizi geriye ve başarısızlığa götürüyor, o zaman o sizin düşmanınızdır ve onu kabul etmeyin.

Önderlik tanımını şöyle yaptım: Önderlik, sizin zafere veya yaşamaya ve özgürleşmeye ulaşma gerçekliğinizdir. Bu benim bir dayatmam değildir, yaşaması ve özgürleşmesi gereken sizlersiniz. Önderlik bunun bileşkesidir, bunun gerçekleşmiş biçimidir. Bunun için belirttiklerimi bir dayatma olarak görmeyin; amansız, ulaşılması gereken kendiniz olarak görün. Başka türlüyseniz, bu işin içine girmeyin. Başka türlüysüyle birleşmeyin, örgütlemeyin, ordulaşmayın ve savaşmayın. Çünkü felaket olur. Felaket yalnız sizinle sınırlı olmaz. Bir halkın tek umudu olan partisini ve gerillasını da yenilgiye götürür. Sanırım hiçbirimizin buna ne hakkımız var ne de görevimiz böyle anlaşılabilir.

Bu çerçevede, bu büyük hazırlık çalışmalarımızı, tarihi bir çıkışı daha yaptırmak üzere, çalışma alanlarımızın dört bir tarafına dağılıma tabi tutuyoruz. Bu çerçevede zafer çerçevesidir ve partimizin mucizevi yürüyüşlerinin en anlamlı bir aşamasıdır. Büyük değer biçmek, kutsal görmek, büyük bir şans kadar kaçınılmaz bir zafer yürüyüşü olarak algılamak en doğrusudur. Bu temelde ben de görevlerime tamamen müdrikim ve gereklerini yaptığımı inanıyorum. Zorluklar benim için de en az sizin kadar var, fakat bunların altında ezilmeyeceğim. Sonuna kadar yüklenmeyeceğim ve başarı imkanlarını daha da geliştireceğim. Ama her birinizin, her grubunuzun benim alanımdan daha verimli bir alanı vardır ve hedefleri çok daha rahat yakalanabilir hedeflerdir. Çünkü bu

mevzimizi çok uzun süredir kullanıyor ve neredeyse adeta tüketircesine emrinize veriyoruz.

Ama sizin mevzileriniz ve alanlarınız bakirdir. Yani ne kadar işlerseniz, orada o kadar ürün çıkabilir. Yapılacak o kadar görevler var ki, hepsi dağlar kadar başarı getirebilir. Ama neyle? Elbette burada öğrendikleriniz ve özümstediklerinizle. Kesinlikle benim onaylayacağım çalışma böyledir. Bunu hem ideolojik, hem siyasi, hem askeri hem de örgütsel olarak belirtiyorum. Bu temeldeyseniz, sonuna kadar sizinleym. Yani yaşar ve başarılı konumda değilseniz, suç sizindir. Çünkü az eğitilmediniz. Alışkanlıklara, eski kültüre uyarmanız ve düşmanın basit bir taktiğine bile alet olursanız, o zaman ölürsünüz. Kaldı ki bu, parti ve ordu gerçeğimiz açısından da suçtur. Sizin göreviniz buna alet olmak değil, bunu anında yüksek tempoya ve çok ince tarzlarla yok etmektir.

Ölüm doğal bir şeydir. Ama bu, aynı zamanda doğal yaşama dayatılan ölümleri ortadan kaldırdığı için de bir ölümsüzlük yürüyüşüdür. Bizim sorunumuz burada doğal ölümü tartışmak değildir. Bizim sorunumuz, düşmanın dayattığı ölümden daha beter yaşamın üzerindeki tehditlerdir. Onları da böyle aşacağımıza göre, yürüyüşümüz aynı zamanda yaşam ve ölümsüzlük yürüyüşüdür. Bunda ne üzülecek ne de korkulacak bir şey vardır. Kendini bu kadar yaşama ve onun zaferine endekslemiş, bağlamış ve kilitlemiş bir militan, en büyük kuvvettir. Bir insan bu temelde, bu tarz ve tempoya en büyük tekniktir ve atomdan daha etkilidir. Kazayla belki birisi gider, ama yanı başındakiler işi alıp götürür.

Örnek, yine benim kendi çabalarımıdır. Yani ben, "en büyük teknik insandır" sloganını kendimde uyguladım. En büyük ordunun bir insanın kendisini örgütlemesi olduğunu gösterdim. En baş edilmez savaş tarzının kişinin kendini savaşa yatırması olduğunu da göstermişim. Eğer gerçekten onurlu, özgür ve bu anlamda canınızın istediği bir yaşam istiyorsanız, size düşen bunun sıradan bir uygulamasıdır. Zaten çoktan ölmüşü diyorsanız da zaten çoktan ölmüş olanlar bir çukura atılmıştır, onlara bir mezar yeri bile bulunmaz. Ama ben kolay ölmek istemiyorum. Yaşamı tarihin en öncesine götüreceğim ve geleceğe taşıracak kadar kendimi heyecanlı, coşkulu, arzulu ve bitmez tükenmez bir konumda görüyorum. İşte yaşama saygı budur ve onun için gerekli savaşın hepsini veriyorum. Bu da kanıtlanmıştır ve başarı kesindir.

Sizi bu temelde bir sözleşmeye davet ediyorum. Hepinizin, her tür görev içinde, her yerde ve her zaman taviz vermeyeceğiniz tek şey varsa, o da Önderliğin savaş gerçekliğidir. Eğer yaşam için tek doğru seçenek nedir diyorsanız, o da budur. Bunun dışındaki her şey benim ödümü kopartan şeylerdir. Ben asla böyle olan hiç kimseye olamam. Ama böyleyseniz de benden hiçbir farkınız yoktur. Muazzam bir birlik gerçekleştirdi. Siz orada, ben burada olsam da hiç fark etmiyorum. Sadece fizikler ayırdır, ama anlayış, irade ve örgüt bağları tamamdır. Ortak bir beyin, ortak bir irade, ortak örgütsel bağlar her yerde aynı tarzda çalışacağına önder, onların yürüyüşü de bu anlamda Önderlik yürüyüşüdür. Şimdiye kadar kanıtlanmıştır ki bu, başarı yürüyüşüdür. Bu, son derece büyük bir açıklığa kavuşturulmuş, en iyi anlayabileceğiniz düzeye indirgenmiş ve yürekten kabulünüze ve katılımınıza da dönüşmüştür.

“Önderlik, zafere, yaşamaya ve özgürleşmeye ulaşma gerçekliğinizdir. Bu benim bir dayatmam değildir; yaşaması ve özgürleşmesi gereken sizlersiniz. Önderlik bunun bileşkesidir, bunun gerçekleşmiş biçimidir. Bunun için belirttiklerimi bir dayatma olarak görmeyin, amansız ulaşılması gereken kendiniz olarak görün. Başka türlüyseniz, bu işin içine girmeyin. Ordulaşmayın ve savaşmayın. Çünkü felaket olur.”

KKK örgütlenmesinin hedefi iktidar anlayışlarını ortadan kaldırmaktır

Halk tarih içinde hiçbir zaman yetkiyle çalışmamıştır. Halkın sorunu, yetki ve iktidar olmamıştır. Yetki ve iktidar sömürücü güçlerin ilgilendiği bir alandır. Çünkü azınlık olan, toplumun küçük bir kesimini olan sömürücü güçler ancak ellerinde iktidar ve yetki

KKK'nin taban örgütlenmesini esas alan sistemin hedefi, iktidar anlayışlarını ortadan kaldırmaktır. KKK, merkezi, yetkici, iktidarcı değil de halkın tabandan örgütlenmesini esas alan, halkı güç ve irade yaparak iktidarcı anlayışların, yetkici zihniyetlerin ortadan kaldırılmasının pratikleşmesidir. Kadın özgürlük çizgisine verilen değer, kadın özgürlük çizgisinin KKK sisteminin ruhu haline getirilmek istenmesi de yine iktidar zihniyetinin ortadan kaldırıl-

ılmamış konusuna bakmadan, kendi sorumluluğuna düşen bütün görevleri zamanında ve en yetkin biçimde yerine getirmeye çalıştı. Önderlik, Kemal Pirleşmek derken, en fazla da bu kadro duruşunu, bu ideolojik duruşu PKK örgütlenmesine yedirmek için söylemiştir. Tabii ki Kemal Pir fedaice yaşıyordu, büyük bir emekçiydi. Ancak O'nun esas yönü ve kimliği yetkiye, mevkiye yanaşmaması, bu tür şeylere itibar etmemesiyle ilgilidir.

münal demokratik değerler oturtulursa, orada devlet varlığını sürdüremez. Zaten demokrasinin klasik tanımı; devletin, merkezin yetkilerinin azaltılıp, söndürülüp, halkın karar ve güç sahibi edilmesidir. Yetki ve iktidar, halka karşı kullanılan olgulardır. Bazıları üzerinde egemenlik ve otorite kurmanın olgularıdır. Dolayısıyla halk örgütlenmesi eğer sömürüyü, baskıyı, egemenliği ortadan kaldıracaksa, her şeyden önce de iktidar ve yetki olgusunu toplu-

yacağı gibi bir anlayış ortaya çıkarmıştır. Bu tamamen bir yanılgıdır. Sümer rahip devletlerinden bugüne bütün devletlerin, yetkici, iktidarcı güçlerin toplumu hipnotize eder gibi böyle bir zihniyeti verdiğini görmemiz gerekir. Dolayısıyla halk güçleri örgütlenip demokratik konfederal sistemi kurduğunda görülecektir ki devletsiz de yaşanılacaktır, devletsiz de meşru savunma olacaktır, devletsiz de siyasal, sosyal ekonomik, kültürel görevler yerine getirilebilecektir.

KKK sistemiyle yaratılmak istenen toplumsal örgütlenme modeli -II-

olursa toplumda etkili olabilirler. Sömürücü sınıfların yetki ve iktidar olmadan bir yerde kendilerini etkili kılmaları mümkün değildir. Halk ise kendini etkili kılanın yolunu yetki ve iktidarda aramamıştır. Aksine, halk tabana dayalı demokratik temelde örgütlendiği takdirde güç olabilir. Bir halk çocuğunun, halktan bazı kesimlerin -iyi niyetli de olabilir- eline yetki ve iktidarı da verseniz halkı güç yapamaz. Yetki ve güçle özdeş olan, egemen sömürücü sınıfların siyaset yapma ve yönetim tarzını uygulamaya yönelir. Halkı güç ve özne yapacak bir örgütlülük varsa ve bu örgütü gücünü harekete geçirebiliyorsa, kendisini sosyal, siyasal, kültürel yaşamda etkili kılabilir. Çünkü halk bireylerinin tek tek güç olması söz konusu

masıyla ilgilidir. Çünkü iktidarcı zihniyet, kadının toplum dışına itilip erkeğin hakim olmasıyla ortaya çıkmış bir olgudur. Bu bakımdan iktidarın ortaya çıkışındaki gerçekleri bilmek ve bu zemini ortadan kaldırmak çok önemlidir.

Görev ve sorumluluk almak, iktidar olmak ve yetkiyi ele geçirmek anlamına gelmez. Halkçı, özgürlükçü, demokratik görev ve sorumluluk anlayışı, yetki ve iktidarı ele geçirip imkanların üzerinde yaşamak değildir. Aksine, KKK sisteminde görev ve sorumluluk almak, daha fazla çaba göstermek, emek vermek, ama karşılığında ben-

Devletsizlik, yetkisizlik iktidarsızlık halkın güç olmasıdır

Halkın kendi kendini yönetmesi, sosyal, siyasal, kültürel görevler karşısında iş ve rol koordinasyonunu eline alması, bir iktidarı ele geçirmek değildir. İktidarın alternatifini, halkın kendi örgütlenmesine dayanan iş ve rol koordinasyonudur. Zaten tabana dayalı halk örgütlenmesi gerçekleştiğinde, yetki ve iktidar ortadan kalkacaktır. Çünkü bu tür örgütlenmelerde görev ve sorumluluk verilen kişiler görevlerini, sorumluluklarını yerine getirmede ya da iktidarcı, yetkici, mevki bir zihniyete yöneldiğinde halk tarafından derhal görevlerinden alınacaktır. Klasik örgütlenme ve siyaset tarzında birçok kararı merkez ya da il yöneticileri aldığı için, iktidar sahibi oluyorlardı. KKK sisteminde ise esas karar ve uygulama gücü taban ve yereller olacaktır. Çünkü bu tür iktidarcı, yetkici, mevki zihniyetlerin kendini örgütlenme imkanı ortadan kalkacaktır. Öte yandan merkezin ya da il, ilçelerdeki demokratik toplum koordinasyonlarının karar alma yetkileri sınırlı olacaktır. Esas karar, daha geniş platformlarda alınacak, merkez ya da il koordinasyonları sadece demokratik konfederal sistemin demokratik süreçler içinde aldığı kararları pratikleştiren organlar olacaktır.

KKK sisteminde iktidardan, yetkiden uzak durulacak, ancak görev ve sorumluluktan kaçılmayacaktır. Hatta görev ve sorumluluklara daha fazla istekle sarılacaktır. Son zamanlarda kadrolarımız içinde "ben yetki, mevki istemiyorum. Yetkiden, mevkiiden uzak kalmak istiyorum" söylemleri görülmektedir. Yetki istemiyorum adı altında görev ve sorumluluktan kaçma biçiminde çarpık bir anlayış çıkmıştır. Bu tür yaklaşımlar, yetki ve iktidardan uzak durma değil, aksine yetkiciliği, mevki cililiği ve iktidarcılığı ortadan kaldıracak bir mücadeleden, bir örgütlenmeden kendisini uzak tutmaktır. Bunu aslında iktidarcı, mevki, yetkici zihniyetin başka bir yüzü olarak değerlendirmek gerekir. İktidarcı, yetkici, mevki olmanın avantajlarının bulunmadığı bir görev ve sorumluluk anlayışına sahip lenilmemektedir. İktidarcı, yetkici, mevki, devletçi zihniyette olmamak, iktidarcı, yetkici, devletçi mücadelenin ortadan kaldırılması mücadelesinde Kemal Pir gibi sorumluluk almaktır ve görev yürütmektir. Reber Apo Bir Halkı Savunmak adlı eserinde; "halkın onur davasına katılmak, şerefli, gönüllü, iddialı insan ister. Bu yetenekleri yoksa baştan katılmasınlar. Mevkileri tutmasınlar. Mevkiciliğin demokrasi düşmanlığı olduğunu unutmasınlar. Makamsız da durmasınlar. O da iddiasızlıktır" diyerek, görev ve sorumluluk anlayışını ortaya koymuştur.

Demokrasi veya demokratik konfederalizm, devlet dışı demokratik toplum örgütlenmesidir. Devlet, komünal demokratik değerlerle uyumsuz. Eğer bir yerde ko-

mun hem zihniyetinden hem de pratiğinden sömür atacaktır. Ne kadar devlet, ne kadar yetki, ne kadar iktidar o kadar az demokrasi ve halkın güçsüzlüğü demektir. Devletsizlik, yetkisizlik, iktidarsızlık ise halkın güç olmasıdır. Halkın güç olmasıyla bu kavramlar arasında böyle bir denklem vardır. Devlete bakış da Önderliğin Bir Halkı Savunmak manifestosunda açıkça ortaya konmuştur. Devletleri bugünden yarıya hemen ortadan kaldırmanın koşulları yoktur. Tabii ki tarihsel, sosyal, kültürel, ekonomik zemin olarak devlet giderek gereksiz hale gelmiştir. Devletlerin gereksizliği her gün kendini ortaya koymaktadır. Ancak bunun kısa vadede gerçekleşecek bir durum olduğunu söylemek de doğru olmaz. Bu açıdan görmüştür ki devlet yıkma, devlet ortadan kaldırma yaklaşımı devletleri ortadan kaldırmıyor. Devletlerin yerine farklı devletler ortaya koyuyor. Bu açıdan esas olarak devlet dışı örgütlenmeler geliştirilmeli, daha doğrusu halkın demokratik örgütlenmelerini güçlendirmek, ağırlık vermek, devletin yanında halkın kendi örgütlenmesini ve mekanizmalarını oluşturmak siyaset felsefesi ve tarzı olmalıdır.

Devletsiz bir zihniyet ve yaklaşım içinde olduğumuzu söylememiz devletleri hemen kaldıracığımız, devlet gerçeğini hemen inkar edeceğimiz anlamına gelmiyor. Bu değil de devlet karşısında halk örgütlenmelerinin konumu ne olacak, bu ifade edilmek isteniyor. İster Kürt devleti olsun, isterse Kürtler üzerinde egemenlik kuran devletler olsun, bunlar karşısında cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik toplum paradigmasına dayalı mücadele ile halkın kendi örgütlenmesini, kendi örgütlü gücünü ortaya çıkarma, bu yönlü teorik tezlerin esas hedefidir.

Söz konusu inkarcı, sömürgeci devletlerden kopma gibi bir durum ortaya çıktığında bile bu paradigmayı ve demokratik sosyalizm ideolojisini esas alanların kendilerini devlet dışı örgütlenmelere adanmaları, buna ağırlık vermeleri devleti de söndüren, devletsizliğe gidişi sağlayan bir politika içinde olmalarını koştulamaktadır. Güney'de olduğu gibi bir Kürt devleti oluşumu ortaya çıktığında ise bu devletin üstüne oturmak, bu devleti ele geçirmek değil de bu devleti söndürecek, küçültecek, değiştirecek, dönüştürecek örgütlenmenin, mücadelenin verilmesi, esas enerjinin buna harcanması görev ve sorumluluğu taşıyacaktır. Mevcut devletlerden kopma gibi bir durum ortaya çıktığında, yapılacak olan iş ve rol koordinasyonuna dayalı bir sistemin gelişmesini sağlamaktır. Halk güç haline getirilerek mevcut durumu bir devletsizlik durumuna çevirmek, siyaseti, meşru savunmayı, bütün diğer alanları, tüm görev ve sorumlulukları yerine getirme rolünü demokratik konfederalizme dayanan örgütlenmelere, iş ve rol koordinasyonlarına vermek olacaktır.

Devletsiz yaşamaz gibi bir zihniyet, egemen sınıfların toplumlara yedirdiği, kendini meşrulaştırmak için kabul ettirdiği bir zihniyettir. Bu zihniyetin toplumların ve bireylerin yüreğinde, beyininde, kültürel alışkanlıklarında bulunması, devletsiz olunma-

KKK sisteminde yürütme yargı nasıl uygulanacak

Demokratik konfederal sistemde, karar alma, yasa, yönetmelik ve tüzük çıkarma yetkisi tek bir organa ait değildir. Avrupa'da ve çeşitli yerlerde varolan klasik parlamentolar gibi bir yasama gücünden söz edilemez. KKK sisteminde yasama gücü dağılmıştır, dağıtılmıştır. Birçok karar alma sorumluluğu yerel konfederal birimlere, Koma Gellere, meclislere verilmiştir. KKK yasama organının işlevinden söz edildiğinde, bir ke-re bu gerçeği görmek gerekiyor. Bu gerçeği görmeden, klasik parlamentolardaki gibi bir yasama anlayışının olduğunu düşünmek yanlış olur. Yılda bir toplanan KONGRA GEL Genel Kurulu vardır. Halk kongresi, yılda bir toplanarak genel ilkeleri ortaya koyan, yerelerde ve bölgelerdeki meclislerin esas alacağı doğrultuyu gösteren çalışmalar yapar. Belki bu sistem hala tam oturmamıştır. Ancak oturdukları, yerellerin gücünün daha fazla yansıtıldığı, karar alma mekanizmasının tabandan yukarıya doğru geliştiği süreçler yaşanacaktır. KKK sisteminde, cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik paradigmanın gereği olarak esas güç daha fazla yasama elinde olacaktır. Ancak günümüzde, çok sıcak ve sert mücadeleler yaşandığından ister istemez günlük, ani kararlar verme ihtiyacı ortaya çıkacaktır. Bu da yürütmelerin ya da iş ve rol koordinasyonlarının görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerini önemli kılmaktadır. Tabii iş ve rol koordinasyonlarının ya da KONGRA GEL Yürütme Konseyi'nin, yaşama geçireceği önemli ve genel kararlar da tabanın, komünlerin, yerel meclislerin, KKK sisteminin diğer komitelerinin ve bileşenlerinin karara katılmalarını gözetmeleri gerekmektedir. Burada zorunluluklardan değil, sadece objektif siyasal durumun ortaya çıkardığı ihtiyaçlardan söz ediyoruz.

Bugün demokratik olduğunu söyleyen devletlerin çoğunda yürütmenin ağırlığı çok fazladır. Bu aslında iktidarcı, yetkici, mevki, devletçi sistemin güçlü biçimde devam ettirilmesidir. Bunu birçok uygulamada görüyoruz. Örneğin Avrupa Parlamentosu Kürt sorunu konusunda ilkel, tutarlı bir tutum takınırken; yürütmeler ise ilkesiz, daha çok ekonomik ve siyasal çıkarlarla yönlendirilmiş kararlar almaktadırlar. Önderliğimiz Rusya'ya gittiğinde, Rusya'da kalmasının kabul edilmesi doğrultusunda alınan karar, belki de Rus parlamentosunun nadiren bu düzeyde çoğunluk ittifakıyla aldığı bir karar olmuştur. Ne var ki yüzde yüze yakın bir oyla alınan karar yürütme tarafından uygulanmamış, uygulanmadığı gibi Önderliğimizin esaretiyle sonuçlanan komploda yer alınmıştır. Bu açıdan yürütmelerin yetkisinin kısıtlanması, demokratikleşmenin de bir gereğidir. Özellikle tabana dayalı halk örgütlenmelerinin gerçekleştirileceği alanlarda komünlerin, kasaba, şehir ya da bölge meclislerinin sorumluluğunun daha fazla olması gerekir. KKK sistemi oturduğunda, demokratik çalışma imkanlarını bulduğunda böyle bir yaklaşımla yasama yürütme ilişkisini ele alması, paradigmanın, demokratik sosyalist ideolojisinin gereğidir.

Yasama, yürütme ve yargının rolleri ne olacak derken, tümüyle Avrupa'daki örnek-

olamaz. Ya da halkın küçük bir azınlığı örgütlenerek de kendisini güç yapamaz. Geçmişte bu tür yanılgılar vardı. Reel sosyalizm bu tür yanılgılara kapıldı; halkın öncülerinin örgütlenmesi durumunda halkın iktidar olacağı düşünüldü. Bu nedenle tabandan ve halkın örgütlenmelerinden kopuldu. Böylelikle halk güç, özne olamadığı için onlar da giderek halktan koparak egemen sistemin parçası haline geldiler. İktidarcı, yetkici siyaset tarzları ve örgütlenmeleri, egemen sınıfların iktidarcı, yetkici tutumlarının bir benzerini ortaya çıkardı. Başka türlü de olması düşünülemezdi.

PKK bu bilinçle kadrolarının örgütlenmesini iktidarcı, yetkici, memurcu zihniyetten kurtararak, tamamen halkın örgütlenmesine, emeğe dayanan bir yaşam tarzını ve modelini kendisinden başlatarak, tüm topluma yedirme sorumluluğunu üstlenmiştir. Yetkici, mevki, iktidarcı, devletçi tüm anlayışların ve zihniyetlerin sömürücü zihniyet olduğu, sömürücü zihniyetin de demokratik sosyalizmi gerçekleştirecek bir zihniyet olamayacağı açıktır. Eğer demokratik sosyalizm gerçekleştirilecekse, her şeyden önce iktidarcı, yetkici, merkezi devlet sisteminin tüm zihniyet yapısının, kodlarının ve genlerinin siyasal, sosyal yaşamdan ve kültürel değerlerden sökülüp atılması gerekir. Bu zihniyet devrimi gerçekleştirilmeden ortaya konulan KKK sisteminin yaşamsallaşması düşünülemez.

cil hiçbir şey beklememektir. Görev ve sorumluluk sadece ideolojik bir amaç, benimsediği moral değerlerin ve kültürün toplumda yerleşmesine çalışmak için alınır. Önderliğimizin PKK eleştirisinde esas olarak da yetkici, mevki, memurvari çalışma tarzı vardır. Daha sonra belirttiği "PKK'den istifa etmeyi düşünüyorum" sözü de örgüt içinde yaşanan yetkici, mevki, memurvari zihniyetin yarattığı olumsuz sonuçlar nedeniyledir. Önderlik gerçeği ve PKK hareketi her ne kadar reel sosyalizmden etkilenmiş olsa da yetkici, mevki çalışması tarzını, görev ve sorumluluk anlayışını daha baştan reddetmiştir. Bir devlet hedefinden, devlet kurulmasından söz edilse de yetkiye, mevkiye bakışı, devletçi zihniyetten kaynaklanan bakıştan uzak olmuştur. PKK grup aşamasında da partinin kuruluş süreci ve sonrasında da yetkici, mevki anlayışları kabul etmemiştir. Hatta kadrolarda görülen bu tür eğilimleri sürekli mahkum etmiştir. Önderliğin PKK kadrolarına örnek verdiği **Kemal Pir** yoldaşımız, hiçbir zaman yetkiye, mevkiye yanaşmadı, ama yetki ve mevki olanlardan daha fazla görev anlayışı ve sorumluluk duygusuyla hareket ederek mücadeleye hizmet etti, önüne gelen her görevi üstlenmeye çalıştı. Kendisine yetki verilmiş,

rine bakarak bir değerlendirme yapmak ya da yasama, yürütme, yargı anlayışlarını oradaki uygulamaların etkisi altında değerlendirmek yanlış olur. Çünkü KKK sistemi, o sisteme tamamen alternatif bir niteliğe sahiptir. Oralarda yürütmeler, iş ve rol koordinasyonu biçiminde ele alınmamaktadır. Aslında yürütmeler devletin kendisi olmaktadır. Yasama görevi gören kurumlar ise demokratik konfederal örgütlenme sonucu ortaya çıkmadığı, alt yapısında demokratik konfederal örgütlenmeler, halk örgütlenmeleri güçlü olmadığı için, tamamen egemen sınıfların denetiminde, yürütmenin, dolayısıyla devletin etkisini sağlamanın ve yaymanın araçlarıdır. Oralarda meclisler ve yasama esas değildir, esas olan yürütmedir, hatta derin devlet denen güç odakları bilindiğinden daha fazla etkilidir. Bu nedenle hala hükümetler, siyaset sahnesinin önündeki en işlevsel kurumlardır.

Komünal demokratik yaşam hukukunu geliştireceğiz

KKK sisteminde yargıya da doğru ele almak gerekir. Tabii ki bilimsel teknik devrim, bunun ortaya çıkardığı ekonomik ve sosyal yaşam çok karmaşık hale gelmiştir. Komünal demokratik yaşamın yaşandığı toplumlardaki sadelik şimdi yoktur. Ancak yine de komünal demokratik yaşam içinde hukuk nasıl uygulanıyorsa buna bakmak, yargı sistemimizi bu kök hücre temelinde oluşturmak gerekir. Çünkü hiyerarşik, devletçi, iktidarcı toplumda, yargı topluma tamamen yabancılaşmıştır. Hatta yasama ve yürütmeden daha fazla yargıyla toplum arasında bir yabancılaşma ve soğukluk vardır. Komünal demokratik değerlerin yaşandığı toplumlarda ise yargı, teknik bir olgu olmaktan çok, toplumun ürettiği kültür ve ahlak temelinde işleyen, yargılamanın esasını dayandırdığı bir uygulamadır.

Bizde ilk KONGRA GEL Genel Kurulu'nda ve daha sonrasında bu konuda ciddi yanlışlıklar ortaya çıktı. Bizdeki yargılamaya neredeyse burjuvazinin hakim olduğu sistemlerdeki yargılamaya benzetilmeye çalışıldı. Bu, örgüt ilişkilerini zayıflattığı gibi, örgüt içinde bireylerin birbirine karşı sorumluluğunu teknik bir konu haline getirerek, yoldaşlık ilişkilerine, örgüt içi komünal demokratik kültürel değerlere zarar verdi. Küçük bir sorun bile disiplin kurullarına ya da adalet divanına gitmeye başladı. Bu, bizim yaklaşımımız olamaz. Komünal demokratik değerlerin yaşandığı toplumlarda devletin mahkemesine, yargısına, savcısına, polisine gitmek, şikayeti buralara yapmak, çözümleri bu tür yerlerde aramak en fazla ayıplanan konulardır. Bir köyde ya da kasabada çıkan sorun karşısında mahkemeye giden kişi toplumdaki dışlandı. O kişiyle toplum arasında bir yabancılaşma ve soğukluk oluşurdu. Toplum kendi sorunlarının özellikle bilge ve tecrübeli insanlar tarafından çözümlenmesini tercih ederdi. Sorunların bu tür kişiler tarafından çözümlenmesine değer verilirdi. Toplum, ahlakla, ıknayla, özleştirilmeyle, yerleşmiş ahlak ve kültürel değerler temelinde kendi içindeki sorunları çözerdi.

Böyle bir çözüm tarzını, yaklaşımını en fazla da Önderliğimiz uyguladı. Önderliğimiz, örgüt içindeki sorunların çözümünün kültürel, ideolojik düzeyde olmasını esas aldı. Bu da örgüt içi ilişkileri ve yoldaşlığı, yine halk içindeki ilişkileri güçlendirdi. Daha önce halk içindeki sorunlar önemli oranda mahkemeye, savcıya giderdi, hem de halkımız üzerinde egemenlik kurmuş olan sömürgecilerin mahkemesine. Hareketimiz, etkili olduğu yıllardan itibaren sorunları mahkemeler yoluyla değil, halk içindeki doğal önderlerle, adalet düşüncesini en iyi biçimde pratikleştirecek in-

sanlarla çözmeye yöneldi. Bu, doğru bir yöntemdi. Bizim yargı sistemimizde de esas olarak uygulanması gereken yöntem budur.

Ekonomik, sosyal, kültürel yaşamın karmaşılaşması, tabii ki belli uzmanlıkları gerektiriyor. Ancak günümüzde, bu uzmanlık gerektiren konularda, toplumun kendi içinde çözüm bulacak mekanizmaları ortaya çıkarmanın imkanı artmıştır. Tabii ki halka karşı, özgürlüğe, demokrasiye karşı işlenen suçlar için özgürlük mahkemeleri kurulabilir. İdari ve teknik işleyişte çıkan sorunlar için idari mahkemeler olabilir. Ancak sorunları, çok soğuk bir suç ve ceza ilişkisi içinde değerlendirmek yanlıştır. Zaten bu tür pozitif ve formel hukuka karşı yüzlerce itiraz vardır. Ve bu itiraz, geçen yüzyılda daha da artmıştır. Sorunları sadece suç ve ceza ekseninde çözenin doğru olmadığını, esas olarak da nedenlerini ortadan kaldıran, nedenleriyle sonuçları arasındaki bağı iyi ortaya koyan bir hukukun oluşturulması gereği ortaya konulmuştur. Sosyalistler yüz yıldır klasik burjuva hukukuna karşı itirazlarını yükseltmişlerdir. Bu konuda farklı bir hukuk, suç ve ceza anlayışı teorik ve ideolojik olarak ortaya konmuştur. Bu, reel sosyalizm pratiğinde doğru uygulanmamıştır, ancak bizim klasik burjuva hukukuna karşı alternatif bir hukuk oluşturmamız, çözüm yolları bulmamız gerekir. Eğer sistemin mezhebi olmaktan çıkacağımızı iddia ediyorsak, mevcut sistemden çok farklı sosyal, siyasal yaşam kurma iddiasında olduğumuzu vurguluyorsak, hukuk konusunda da kendimize has, halk özgürlük eğilimine denk bir hukuk sistemini ortaya çıkarma ihtiyacı vardır.

Örgüt içinde her şey giderek disiplin kurullarına, adalet divanına havale edilmeye çalışılmaktadır. İster orduda, ister diğer çalışmalarda olsun olumsuz sonuçlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Komutan artık bir sorun çıktığında kişileri ikna etme, eğitim verme, tartışma, konuşma yerine disiplin kurullarına havale ediyor. Bu, Önderliğimizin reddettiği bir yaklaşımdır. Hatta böyle komutanları komutan bile saymamıştır. Bu, komuta görevini, halk özgürlük eğiliminin meşru savunmasında olması gereken hukuku bir kenara bırakıp formel hukukla sorunları çözmeye yönelmektedir. Bu da hangi alanda olursa olsun örgüt birliğini ve gücünü zayıflatan, bireydeki, örgütteki özgürlüğü ve demokratik kültürü geriletken bir rol oynamaktadırlar. Bu tür hukuk anlayışını ve uygulamasını aşarak, komünal demokratik yaşamın hukuk anlayışını, sorunları çözme yöntemine denk gelecek bir hukuk yaklaşımı ve uygulamasını geliştireceğiz. Bu konuda Önderliğimizin ve hareketimizin geçmişte uyguladığı yöntemleri ve çözüm tarzını esas alacağız. Geçmişte belirli olumsuz uygulamalar, eksiklikler olmuştur. Bu tür yetersizlikleri ve yanlışlıkları ortadan kaldırarak, bunlara yol açmayan bir yaklaşımla hem örgüt içinde kendi sistemimizi geliştireceğiz hem de bunun toplumda gelişmesini sağlamaya çalışacağız.

Burjuva hukuku, kendi sistemini korumaya yöneliktir. Bu yönüyle de tutucudur. Toplum değişen ihtiyaçlarına cevap veren, toplum yaşamıyla canlı bir ilişkide olan özelliği yoktur. Bu yönüyle de toplumun ve bireyin hem düşünsel, hem ruhsal hem de ekonomik, sosyal yaşamı ve gelişimi önünde engeldir. İnsanlık tarihinin elde ettiği kazanımları korumada bir değer ifade edebilir, ama toplumun gelişmesi, ilerlemesi açısından muhafazakar bir konumda bulunmaktadır. Biz, hukuku toplum kültürüne, ahlakına yederek insanlığın kazanımlarını daha köklü biçimde kalıcılaştıracak; halkın yaşamının canlı dinamiği içinde muhafazakar olmaktan çok, halkın ihtiyaçlarına cevap veren, halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesini ya da

halkın örgütlenmesini geliştirecek bir konuma getireceğiz. Halkı söz ve karar sahibi yapmak, bu temelde ortaya çıkan kültürü ve ahlaki hukukun temelini oturtmak, bizim hukuk anlayışımızın özü olmalıdır.

Bugün İran'da ve Türkiye'de görüldüğü gibi, sistemin en gerici merkezleri hukuk kurumlardır. Yürütmeden de yasamadan da daha muhafazakar, gerici bir tutuma sahiptirler. Çok biçimsel olduklarından dolayı da halkın duyarlılıklarına, ihtiyaçlarına cevap veren bir özelliğe sahip değildirler. Dolayısıyla çok fazla sözü edildiği gibi Avrupa'daki ve diğer devletlerin hukuk devleti anlayışının halkın özgürlüğünün, demokrasinin önünü açan, sosyal, kültürel ihtiyaçlarının gelişmesine güç veren bir özelliği yoktur. Sadece geçmiş tarihlerde kazanılan bazı hakların korunması ve kullanılmasına anlamında pozitif role sahiptirler. Dolayısıyla bizim hukukumuz, halkın örgütlenmesi, güç yapılması, örgütlenmesini ve gücünü sosyal, kültürel, ekonomik, her alanda ortaya koyması ve bu temelde sorunları yerinde, objektif koşullarından koparmadan çözmesi üzerine kurulmalıdır.

Bizim açımızdan yasama ve yürütmenin dengelenmesi, halkın örgütlenmesi temelinde olmalıdır. Kapitalist burjuva sistemlerinde halkın örgütlenmesi, güç olması söz konusu olmadığı için, yasama ve yürütmenin uygulamalarını denetlemek, yasama, yürütmenin kontrolsüz, hukuk-suz iş yapmasını engellemek için, yargı bağımsızlığı denen kavramı güçlendirerek bu durumu dengelemek istemişlerdir. KKK sisteminde ise, her bakımdan asıl güç halka dayandırıldığından, yasama ve yürütme uygulamalarının denetimi de ağırlıklı olarak halka kaydırılacaktır. Halk örgütlenmesinin geliştirilmesi, olumsuz uygulamalarda halkın ağırlık koymasını sağlayacak bir kurumlaşma ve kültürün yaratılması önemlidir. Bazı mahkemelere ihtiyaç duyulur. Bu, özellikle uzmanlık gerektiren alanlarda yapılabilir. Ama bizim hukuk felsefemizin ve uygulamamızın esasının belirttiğimiz çerçevede olması, demokratik konfederalizmin kuruluş felsefesine en uygun yol olmaktadır.

Kadın demokrasi ve özgürlük ilkelerinin kararlı bir savunucusudur

Önderliğimiz, halkın demokratik örgütlenme sisteminde rolü en fazla kadın

ve gençliğe verdi. Bunun, Önderliğimizin ve PKK'nin özgürlük ve demokratik çizgisiyle yakından bağı vardır. Kadın, mücadele ettiğimiz erkek egemenlikli, iktidarcı, devletçi sistemden en fazla zarar gören, bu sistem karşısında özgürlük ve demokrasiye en fazla ihtiyaç duyan sosyal kesimdir. Kadın özgürlüğünün gerçekleşmesi, egemenlikli sistemin tüm şifrelerinin çözülmesi, iktidarcı, yetkici, devletçi zihniyetin tümünden ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir. Kadın etkin kılınmadan, kadın özgürlüğü gerçekleştirilmeden, iktidarcı, hiyerarşik, devletçi, sömürücü sistemi tümüyle ortadan kaldırmak veya kaldırıldığını varsaymak mümkün değildir.

Özgürlüğü bir yaşamı, demokratik bir sistemi kadın kadar isteyen başka bir toplumsal kesim bulunamaz. Dolayısıyla kadın cinsinde özgürlük ve demokrasi potansiyeli ve enerjisi fazlasıyla vardır. Eğer bu enerji ve potansiyel ortaya çıkarılırsa, egemen sistemlerin ayakta durması söz konusu olamaz. Kadın özgürlük çizgisi ve demokrasi anlayışı topluma yerleştirildiğinde, bu toplumun değer yargıları hiçbir baskıyı, sömürüyü, egemenlikçi anlayışı kabul etmez. Bu açıdan da kadın özgürlük çizgisinin geliştirilmesi, kadının KKK sisteminde etkin olması, özgürlük ve demokrasi ilkelerinin kararlı bir savunuculuğunun ortaya çıkması anlamına gelmektedir. Çeşitli kesimler zaman zaman ilkesiz, oportünist davranabilirler. Kadın, özgürlük ve demokrasi bilincine ulaştığında, erkek egemen sistem karşısında en kararlı duruşa sahip olacağı gibi, mücadele azmi ve coşkusu en fazla olacak toplumsal kesimdir. Kendisinde bunu somutlaştırdığında, her türlü gerici çözecek özelliğe sahip olduğundan, toplumun diğer kesimlerindeki özgürlük, demokrasi potansiyelini açığa çıkarmada katalizör rolünü oynayacaktır.

21. yüzyıl özgürlük ve demokrasi yüzyılı olacak diyorsak, bunun nedeni; kadın cinsinin kendi gerçeğinin farkına varması, özgürlüğün ve demokrasinin kendisi için hava, su kadar vazgeçilmez olduğunu görmesi, bu yönüyle tarihte ilk defa çok güçlü biçimde sahneye çıkmasıyla ilgilidir. Eğer kadın, özgürlük ve demokrasi ihtiyacını bu derece hissetmeseydi, bunun bilinci ve örgütlülüğü konusunda önemli gelişmeler yaratmasaydı, 21. yüzyıl için özgürlük ve demokrasi yüzyılı olacak belirlemesini yapamazdı.

Kürdistan'da kadının uyanışında önemli gelişmeler ortaya çıkmıştır. Kadının özgürlük çizgisi ve mücadele azmi önemli oranda gelişmiştir. Ama hala bu konuda sorunlar vardır. Gelenekler ve varolan sistem kadını hala çeşitli biçimlerde evinin çevresinde, kasabada, şehirde tutmaktadır. Bu açıdan yerelin inisiyatifinin artmasına dayalı demokratik konfederalizm örgütlenmesi esas alınarak geliştirildiğinde, bugünkü merkezi örgütlenme modelinde olmadığı kadar kadın siyaset sahnesine çıkacak, sosyal ve kültürel yaşama katılacaktır. Bu da kadının etkinliğinin geçmiş örgüt modellerinden daha fazla artmasını sağlayacaktır. Bu yolla yerel demokratik konfederal-

ler içinde siyasi, sosyal eğitimini gerçekleştiren kadın, giderek tüm ülke genelindeki siyasete ağırlığını daha fazla koyacaktır. Demokratik konfederalizm örgütlenmesi kadın için yeni imkanları sunduğu gibi, özgürlükçü, demokratik bir sistem olan konfederalizm de ancak kadınların aktif katılımıyla kendisini gerçek ideolojik çizgisine ve yaşam projesine oturtma imkanı bulacaktır.

Hareketimiz, kadının her yerde siyasete etkin katılımı için pozitif ayrımcılık yapmaktadır. Tabana dayalı demokratik konfederal örgütlenmede kadına uygulanan pozitif ayrımcılık tabandan başlayarak uygulanma fırsatı yakalayacak, bu da giderek aktif siyaset yapan kadının sayısını arttıracaktır. Böylelikle demokratik konfederalizmde kadına verdiğimiz öncülük rolü sadece teorik olarak değil, pratik olarak da gerçekleşme imkanını bulacaktır.

Kadın demokratik devrimde önemli bir rol oynamıştır

Kürt kadını serhildanlarda ve gerçekleştiren demokratik devrimde çok önemli bir rol oynamıştır. Kürdistan'da bugün demokrasinin ve özgürlük bilincinin gelişmesinde kadın hareketinin rolü çok önemlidir. Eğer hareketimiz tüm saldırılara rağmen yenilmediyse, ayakta durduysa, bunun sırlarından biri de hareketimizin kadını siyasal mücadelenin önemli bir parçası haline getirmesidir. Kadının yüreğinde ve beyininde özgürlük ve demokrasi ateşini yakmasıdır. Kadın, sadece kendi özgürlüğü ve demokratik yaşam için mücadele etme rolünden öte, toplumun diğer kesimlerinin de özgürlük ve demokrasi mücadelesine sürekli, ısrarlı katılımında itici ve sürükleyici bir rol oynamıştır. Eğer Kürt kadını bu düzeye getirilmeseydi, özgürlük mücadelesinin baskılar karşısında bu düzeyde dayanıklı olması söz konusu olamazdı. Hareketimizin dayanıklılığını artıran temel güç kaynağı, kadının özgürlük mücadelesinde yer almasıdır. Bırakalım diğer boyutlarını, sadece mücadelenin içinde yer alması bile bu sonucu doğurmuştur. Savaşta ve diğer bütün çalışmalarda çok önemli fedakarlıklar gösterdiği gibi, kendisiyle birlikte Kürt toplumunun ve erkeğinin değişmesinde, özgürlük ve demokrasiye bağlanmasında da tarihsel rolünü fazlasıyla oynamıştır.

Demokratik konfederal sistemi, derinleşmiş radikal demokrasi olarak değerlendirdik. Derinleşmiş radikal demokrasiyi gerçekleştirmede birincil görev kadın hareketinin olacaktır. Kadın özgürlüğün ve demokrasinin derinleşmesinin gücüdür. Özgürlük ve demokrasinin derinliklerine, ancak kadın özgürlük çizgisiyle, kadının duruşuyla, kadının mücadelesiyle inilebilir. Kadının katılmadığı bir mücadelede, özgürlük ve demokratikleşmenin düzeyinde kalınır. Önderliğimiz, "kadın özgürlük çalışması alanı en radikal devrimci çalışma alanıdır" dedi. PKK çizgisinin radikalliğinin esas olarak da burada gerçekleştiğini ifade etti. Önderlik, özgürlüğe ve demokrasiye kök-

"Kadın, iktidarcı devletçi sistemden en fazla zarar gören, bu sistem karşısında özgürlük ve demokrasiye en fazla ihtiyaç duyan sosyal kesimdir.

Kadın özgürlüğünün gerçekleşmesi egemenlikli sistemin, iktidarcı, yetkici, devletçi zihniyetin tümünden ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir. Kadın etkin kılınmadan, kadın özgürlüğü gerçekleştirilmeden, iktidarcı, hiyerarşik, devletçi sömürücü sistemi tümüyle ortadan kaldırmak veya kaldırdığını varsaymak mümkün değildir."

lû bakışını kadın çizgisiyle tamamladı ve pratikleştirdi. Dolayısıyla kadın alanı, reformist yaklaşım ya da iyileştirmelerle sorunların çözüleceği bir alan değildir. Kadın sorunu ancak demokrasinin ve özgürlüğün derinleşmesiyle çözülebilir. Çünkü ilk baskı altına alınan, ilk sömürülen, ilk ezilen cinstir. Belki diğer alanlarda iyileşmeler yapılabilir, ama kadın alanında gerçek özgürlük ve demokrasi sistemi ancak radikal düzeyde olabilir. Özgürlük hareketimiz de sistemin mezhebi olmama, yani erkek egemenlikli sistemin türevi olmama iddiasıyla ortaya çıktı. Sistemin mezhebi olmasının esas güvencesi, kadın özgürlük hareketinin geliştirilmesidir.

Özgürlük hareketleri, demokrasi mücadelesi sistemin mezhebi olmuşlarsa, bunun en temel nedenlerinden biri kadın özgürlüğü ve kadın alanında demokratikleşme mücadelesinin yetersiz kalmasıdır. Eğer kadın söz konusu özgürlük, demokrasi mücadelesinde, ulusal kurtuluş mücadelesinde ve reel sosyalizmde etkin özgürlükçü ve demokratik duruşuyla yer alıyorsa, kesinlikle bu mücadelelerin kaderi, sistemlerin mezhebi haline gelmek olmazdı. Dolayısıyla kadın özgürlüğü konusunda ve demokratik yaşama katılımında sadece reformlarla, yumuşatmalarla, liberal bazı yaklaşımlarla yetinmek, daha baştan demokratik konfederalizmin derinleşmiş radikal demokrasi kimliğine uygun hareket etmemek olur. Tüm bu gerçekler, kadın özgürlük çizgisinin ve kadın hareketinin demokratik konfederalizmin yerleşmesinde, pratikleşmesinde, Önderliğimizin ortaya koyduğu komünal demokratik değerler temelinde yaşamsallaşmasında belirleyici öneme sahiptir. Kadın hareketi hem kendi özgün örgütlenmesini geliştirecek, derinleştirilecek hem de radikal ve derin demokrasinin, yani konfederalizmin ruhu olmasıyla da bütün çalışmaların aktif gücü olacaktır.

Diğer çalışma sahalarının, diğer sosyal kesimlerin örgütlenmelerinin demokratik konfederalizmin ruhuna uygun gelişmesi açısından da kadının sorumluluğu önemlidir. Kadın sadece kendi özgün çalışmasıyla yetinemez. Tabii ki özgün örgütlenişini sağlamadan da bu rolünü oynayamaz. Bütün çalışmaların, komünlerin, meclislerin, konfederal örgütlenmelerin içinde etkin bir biçimde yerini alarak, sistemi bütünüyle değiştirmede ve sisteme renge vermede rolünü oynaması gerekir.

Demokratik sosyalizm çizgisinde gençliğin rolü önemlidir

KKK sisteminin, cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik toplum paradigması temelinde, demokratik sosyalizme giden bir çizgide pratikleşmesi açısından gençliğin rolü de çok önemlidir. Gençlik sosyal yapısı itibarıyla sistemle bütünleşmemiş, sistemin iktidarcı, hiyerarşik, devletçi genlerini çok fazla kendisine yedirmemiş bir özelliğe sahiptir. Gençlik doğası gereği ütopya ve hedefleri önüne koyan bir sosyal kesimdir. Demokratik konfederalizm gibi bir örgütlenmeyi, sistemin mezhebi olmaktan çıkma iddiasında olan bir projeyi en fazla benimseyecek kesimlerin başında gençlik gelmektedir. Gençlik, geleceği kazanmak isteyen özellikleriyle köklü değişimlere açık, tutucu özelliği fazla bulunmayan bir kesimdir. Bu nedenle tüm sistemlerden kopmayı ifade eden derinleşmiş radikal demokratik ve özgürlükçü bir sisteme yüzünü çevirebilecek, bu konuda bütün enerjisini ortaya koyabilecek bir güçtür. Gençlik, sınıflı, devletçi sistem tarafından fazla kirlenmediğinden, komünal demokratik yaşam açısından ideal bir konuma sahiptir. Sis-

tem, kirliliğini gençliğin yüreğine ve beyninin derinliklerine yedirecek zamanı ya da bu tür ilişkilere çekme fırsatını bulamamıştır. Bu nedenle arayış içinde olan kirlenmemiş duygularıyla komünal demokratik yaşamın doğasına uygun bir düşünce ve duygu dünyası vardır. Bu nitelikler dikkate alındığında, gençliği örgütlemek, kadının demokratik konfederalizmde yer alması kadar önemlidir. Gençlik, bu sistemin ruhuna, felsefesine, çizgisine uygun pratikleşmesiyle güvence olabilecek bir rol oynayacaktır.

Gençlik her zaman yeni ideolojilere ve yaşam felsefelerine ilgi duymuştur. Eski sistemler, eski rejimler gençliğe her zaman itici gelmiştir. Cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik toplum paradigması da sistemin dışına çıkma iddiasındadır. Dolayısıyla gençliğin yenilik arayışlarına cevap verecek bir projedir. Gençlik bu projenin pratikleşmesine hem yoğun katılımıyla, hem enerjisiyle çok büyük bir güç verecektir. Kürt halkının yüzde yetmişinin genç olduğu, Kürt halkının genç bir halk olduğu düşünüldüğünde, bu projenin gerçekleşmesinde tabii ki gençliğe büyük görev ve sorumluluklar düşecektir. Gençliğin katılmadığı bir mücadele, aslında Kürt halkının katılmadığı bir mücadele olur. PKK'nin ortaya çıkışının da tamamen bir gençlik hareketi olduğu ve Kürdistan'daki köklü değişiklikleri, dönüşümleri, yenilikleri gençlik ruhuyla yaptığı düşünüldüğünde, böyle köklü radikal bir değişim gençliğin sahiplenmesi de başarıyı getirecektir. Nitekim demokratik konfederalizm projesine gençlik büyük bir heyecanla yaklaşmıştır. Önderliğin gençlik çözümlerini ve perspektifleri, gençliğe, geleceğe umutla bakması konusunda büyük bir heyecan vermiştir. Yeter ki önüne yeni hedefler kulsun, iradesini ortaya koyacağı, kendisine öz güven duyacağı bir sistem içine çekilsin, gençlik kendisinden beklenenden daha fazlasını vermeye hazırdır.

Hiyerarşik, devletçi, merkezi siyaset tarzı örgütlenmeler esas olarak da orta ve yaşlı kesimin etkili olduğu örgütlenmelerdir. Bu tür örgüt modellerinde gençlik kendisine çok fazla yer bulamamıştır. Demokratik konfederalizm hem yerelde örgütlendiği için hem de bütün toplumsal kesimlerin örgütlenmelerine rol biçtiği için gençliğin aktif katılımının da önünü açmıştır. Bu açıdan gençlik örgütlerine önem vermek, demokratik konfederalizmi geliştirmede, halkın özgürlük ve demokrasinin güvencesi olan meşru savunma kuvvetleri başta olmak üzere mücadelenin tüm alanlarında büyük rol oynamasını beraberinde getirecektir.

Gençliğin, köyde, mahallede kasabada bu tür örgütlenmelere katılmasının imkanı fazlasıyla vardır. Kürdistan gençliğinin büyük bölümü işsiz olduğu, mevcut sistem içinde geleceğine dair bir umut görmediği için, bu projeye katılma istemini fazlasıyla gösterecektir. Nitekim gösteriyor da. Gençlik, birinci Apoculuk döneminde ortaya konulan yeni ideolojik, teorik ve mücadele felsefesine büyük ilgi duydu ve bunun pratikleşmesi, maddi güç haline gelmesinde rolünü oynadı. İkinci Apocu ideolojik dönemde de rolünü oynasa, birinci Apoculuk döneminde yaratılan başarıları benzer başarıları imzasını atacaktır. Zaten gençliğin katılmadığı bir mücadele ve örgütlenmenin başarı şansı da olamaz.

Demokratik konfederalizm sistemi, bütün toplumsal kesimlere kendini ifade etme imkanı tanımaktadır. Bütün tarih boyunca gençliğin de kendisini ifade etmesinin önüne engeller konulmuştur. Demokratik konfederalizm ise ister etnik, ister dinsel, ister gençlik veya kadın olsun, tüm toplumsal kesimlerin kendilerine ifade etmesine olanak tanımaktadır. Ve bu konuda gençliğe bir öncülük rolü vermiş-

“Demokratik konfederalizm bütün bireylere, toplumsal kesimlere ulaştığında bir anlam ifade eder.

Dolayısıyla demokratik konfederalizmin başarıya ulaşmasında, gençliğin dinamizmi projenin pratikleşmesi açısından olmazsa olmaz kabilindedir. Kadın ve gençliğin katılımı güçlü olursa, demokratik konfederalizm bazı kesimlerin iddia ettiği gibi ütopya olmaktan çıkar, gerçekleştirilebilir bir proje olur.

Zaten gençlik ve gençliğin devrimci ruhu, başkalarının inanmadığına inanmaktır.”

tir. Gençliğin de bu projeye katılımının çok güçlü olacağını şimdiden belirtebiliriz.

Demokratik konfederalizm örgütlenmesi enerjik bir çabayı gerektirir. Mahalleye, sokağa, eve, her yere girip çıkmayı gerektirir. Bu da ancak büyük bir enerji, heyecan, coşku dolu gençlik ruhuyla gerçekleştirilebilir. Demokratik konfederalizm ancak bütün bireyle, bütün toplumsal kesimlere ulaştığında bir anlam ifade eder. Dolayısıyla demokratik konfederalizmin başarıya ulaşmasında, tüm kitlelere gitmesinde gençliğin bu yönünün değerlendirilmesi, projenin pratikleşmesi açısından olmazsa olmaz kabilindedir.

Eğer kadın ve gençliğin katılımı güçlü biçimde sağlanırsa, demokratik konfederalizm bazı kesimlerin iddia ettiği gibi ütopya olmaktan çıkar, gerçekleştirilebilir bir proje olur. Zaten gençlik ve gençliğin devrimci ruhu, başkalarının inanmadığına inanmaktır. Gençlik her zaman başkalarının inanmadığına inanan bir kesim olarak tarihteki rolünü oynamıştır.

Gençlik, kendi özgün demokratik konfederal örgütlenmesini kurmanın yanında, bütün diğer konfederal örgütlenmeler içinde, komünlerde, meclislerde aktif olarak yerini alacaktır. Gençlik, hiçbir kesimin yapamadığı kadar kendi örgütlenmesinde komünal demokratik yaşamı ve değerleri oturtabilir. Böylelikle sadece çalışmasıyla değil, ilişkileriyle, yaşam tarzıyla demokratik konfederalizmin komünal demokratik kültürünü oluşturmada çok önemli bir işlev görebilir. Özcesi, demokratik konfederalizm, kadının özgürlük ruhu, gençliğin dinamizmi ve her türlü yeniliğe açık duruşuyla derinleşmiş radikal demokratik sistem olacaktır. Kadın ve gençlik sadece Kürdistan'da değil, özgürlükçü, demokratik ruhları ve demokratik konfederalizmde aldıkları yerle bu sistemi bütün Ortadoğu halklarına da yayarak, dünyada özgürlükçü, demokratik sistemin ve halk özgürlük eğiliminin her tarafta pratikleşmesi açısından demokratik konfederalizmin motor gücü, sürükleyici gücü olacaklardır.

Kürdistan'da konfederal örgütlenmenin objektif koşulları nelerdir?

KKK sisteminin hedeflediği demokrasinin temel alacağı komünal demokratik yaşamın üretildiği ilk coğrafya Kürdistan'dır. Neolitik toplumu en köklü biçimde Kürdistan coğrafyası yaşamıştır. KKK sisteminin de kök hücre olan Kürdistan coğrafyasında pratikleşmesi imkanı hiçbir ülkede olmayacak kadar fazladır. Yakın zamana kadar, hatta bugün bile, komünal demokratik değerlerin belirli ölçüde varlığını sürdürdüğü bir coğrafya olma özelliğini taşımaktadır. Bu açıdan Kürdistan toplumunu, Ortadoğu ve Kürdistan coğrafyasını demokratikleşme açısından koşulların zayıf olduğu yerler olarak değil, gerçek anlamda halka dayanacak bir demokrasinin koşullarının en fazla olduğu coğrafya olarak görmek gerekmektedir. Kürdistan hem neolitik değerlerin, komünal demokratik yaşamın yaratıldığı coğrafyadır hem de burada 1990'larda gerçekleşen ser-

hildanlarla ortaya çıkmış bir demokratik halk gerçeği vardır. Eğer Kürt halkının gerçekleştirdiği demokratik devrimle, tarih içinde oluşmuş ve bugüne kadar taşınmış komünal demokratik değerler güçlü bir örgütlenmeye buluşturulabilirse; Kürdistan, demokrasinin en güzel yanlarıyla yaşandığı bir ülke olacaktır. Çeşitli kesimlerin, Batı'nın gözüyle bakarak Ortadoğu'da ve Kürdistan'da demokratikleşmenin koşullarının zayıf olduğunu söylemesi çok yanlıştır. Son iki yüz yılda Ortadoğu halklarına ve Kürt halkına dayatılan zihniyet sonucunda bu tür anlayışlar ortaya çıkmıştır. Eğer demokratik devrim yaratılabilirse, neolitik toplumun ve uygarlığın beşiği olan bu topraklar ve toplumlar demokrasinin de beşiği olacaktır. Halklar, Batı'ya değil de gerçek demokrasinin yerleştiği Kürdistan'a ve Ortadoğu'ya bakacaklardır. Kürt halkının bu duruşu, özgürlük, demokrasi bilinci ve gelişen demokratik kültür, böyle olacağı konusunda tüm verileri sunmaktadır.

Önderliğimiz “Bir Halkı Savunmak” kitabında “*etnisite varoluş tarzını, eğer yenilmemişse, yarı demokrasi olarak tanımlayabiliriz. Buna bir de ilkel sıfatını eklemek gerekir. Etnisite, ilkel demokrasidir. İçte komünal değerlere bağlılık, dışarıda tahakkümcü devlete direniş, halk gruplarını demokratik, özgür ve eşit ilişkiler içinde bulunmaya zorlar. İlişkilerin bu karakteri olmadan direnişin anlamı olmaz. Ortadoğu'da demokratikleşme tanımlanırken, büyük bir yanlışlık yapılmaktadır; sanki etnisite demokrasiyeye engelmis gibi. Batı uygarlığındaki birey dayalı demokrasi, tek başına tanımlanamaz. Demokrasiyi yalnızca bireye dayandırmak, devlete dayandırmak kadar önemli yanlışlıklar içerir. Toplumda topluluk ve özgür birey, çoğulcu demokrasinin gereğidir. Birbirine benzeyen birey ve topluluk anlayışı demokrasiler için ne gereklidir ne de güvencedir. Farklılığın korunarak yeni bileşimlere erişilmesi, demokrasilerin ayrıcalığıdır, temel özelliğidir.*

Etnik toplulukları demokrasinin bir ayrıcalığı olarak değerlendirmek, onun gerçek uygulanmasıyla olur. Devlet yönetimi eğer kendi kriterleri temelinde oy avcılığını demokratik yarış olarak bellese, ortaya çıkacak sistem demagogidir. Etnik zenginliği demokrasinin şansı, olanağı olarak görmek önem taşır. Bu, özgür bireyden daha çok demokrasiyeye hizmet edebilir.

Binlerce yıllık bir direniş kültürünü içselleştirmiş halk duruşlarını çağdaş demokratik ölçülerle bütünleştirmek, günlük politikacıların işidir. Yanlış olan, Ortadoğu toplumunun demokrasi potansiyelini engel gibi görmektir” demektedir.

Kürdistan coğrafyası, etnisitenin güçlü biçimde ortaya çıktığı, tarihsel temeli en köklü coğrafyadır. Öte yandan, Ortadoğu'nun çok farklı etnik ve dinsel kültürleri taşıması, bunun Kürdistan'a yansımaları da vardır. Kürdistan, yakın tarihinin kadar hristiyanların, yezidilerin, alevilerin çok yoğun olarak yaşadığı coğrafyadır. Bu kültürler birbirlerinden çok şey alıp vermişlerdir. Böylelikle insanlığın özgürlük, demokrasi, adaletle ilgili değerleri, Kürt toplumunda, Kürt kültüründe önemli yer edinmiştir. Diğer yandan, Kürdistan coğrafyası ve Ortadoğu, etnik ve dinsel toplulukların en fazla yaşadığı bir yerdir.

Büyük imparatorlukların ortaya çıktığı bu coğrafyada halklar zaman zaman federasyon zaman zaman da konfederal bir ilişki içinde olmuşlardır. Tüm bunlar, Ortadoğu'da ve Kürdistan'da demokratik konfederalizmin tarihsel zemininin güçlü olduğunu gösterir. Kürdistan'da aşiretler tarihsel bir konfederal ilişki içinde yaşamışlardır. Belki bugün bozulmuş, devletçi, iktidarcı sistemin kültürüyle birçok özelliğini kaybetmiş, özellikle yakın tarihte işbirlikçi yanları, siyasal ve toplumsal geli-

şimin önündeki engelleyici konumu nedeniyle negatif rol oynamışlardır. Ancak Kürdistan'daki bu aşiret yapısı bile demokratikleşme açısından değerlendirilebilecek özelliklere sahiptir. Feodal dönemde ve daha öncesinde aşiretler arası konfederal ilişkiler olduğu için, farklılıkları tanıma, diğer aşiret ve topluluklarla yan yana yaşama kültürü belli düzeyde vardı. Eğer doğru değerlendirilirse, örgütlenilirse, gerici yanları etkisizleştirilirse, aşiret yapılanmaları –tamamlanmamış olsa da– demokratik devrimi yapmış Kürdistan gerçeği içine oturtulabilir.

Halkın özgürlük ve demokrasi gücünün açığa çıkmasında engel pozisyonunda olan bu yapılar, yine sömürgeci güçlerle işbirliği yapma özellikleri nedeniyle özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişmesinde engelleyici rol oynuyorlardı. Hatta sömürgeciliğin kendisini Kürdistan'da hakim kılmasına zemin oluyorlardı. Ancak Kürdistan'da gerçekleşen demokratik devrim ve mücadelemizin, onların işbirlikçi karakterini önemli oranda aşırması, işbirlikçiliğin zeminini zayıflatması nedeniyle demokratik örgütlenmeler içine çekilebilirler. Tabii ki koruculuk gibi gericileşmiş kurumlar vardır. Demokratik konfederalizm sisteminde bu sorunun mutlaka çözülmesi, ortadan kaldırılması ve bu niteliklerin tasfiye edilmesi gerekmektedir.

Konfederal sistem içinde etnik ve dinsel örgütlenmeler bir zenginliktir

Buğün yezidilerin çoğunluğu göç etmiş olsa da kısmen varlığını ve kültürünü koruması, Asuri toplumunun varlığı, aleviliğin Kürt toplumunun önemli kesiminde bir inanç olarak yaşaması, Arap, Türk ve diğer etnisitede olan kesimlerin bulunması, Kürdistan'da etnik ve dinsel konfederal örgütlenmelerin de zengin bir biçimde ortaya çıkacağını göstermektedir. Bu toplulukların konfederal sistem içinde örgütlenmeleri, demokratik kültürün hem gelişmesine hem zenginleşmesine önemli bir katkı sunacaktır.

Kürt insanının yoğun baskılar altında yürüttüğü bir demokratikleşme mücadelesi var. En zor koşullarda bile örgütlenmesini belirli bir düzeyde korudu. 15 yıldır ayakta olan bir halk gerçeği söz konusu. Bu mücadele içinde Kürt insanı önemli düzeyde örgütlendi. Gençlik, kadın örgütlenmeleri her yerde oluştu. Kültür faaliyetleri kendisini önemli düzeyde örgütledi. Emekçiler, memurlar kendilerini belirli bir örgütlenişle kavuşturdular. 15 yıl süren mücadele, PKK içinde ve meşru savunma güçlerinde örgütlenen profesyonel kadrolar dışında, mücadelemiz birçok alanda doğal önderler ortaya çıkardı. Toplumun tüm kesimleri kendilerini örgütlemeye yöneldiler. Örgütlenmeye yatkınlık ve yaratılan örgütlenmeler, çok yaygın bir örgütlenmenin gerçekleştirilmesi gereken KKK sistemi açısından önemli bir temel teşkil etmektedir. Yalnız Kuzey Kürdistan değil, Güneybatı, Doğu ve Güney Kürdistan da farklı etnik ve dinsel toplulukların bulunduğu zengin bir bileşime sahiptir. Mücadelemizin milliyetçi eğilimleri önemli oranda geriletilmesi, milliyetçi bir siyaset tarzını bırakarak, halkların kardeşliğine dayalı bir politik yaklaşım göstermesi de demokratik konfederalizm için çok önemli bir şanstır.

Özcesi, Kürdistan coğrafyasında demokratik konfederalizmi örgütlenmenin koşulları çok fazla olgunlaşmıştır. Tabii ki devlet sınırları içindeki hükümetlerin de demokratik duyarlılık taşıması ve Kürt halkının konfederal örgütlenmesine saygılı olması gerekir. Bizim bu devletleri tanımamız, onların KKK sistemini tanıması temelinde olacaktır.

“Demokratik konfederalizm örgütlenmesi enerjik bir çabayı gerektirir.

Bunun da büyük bir enerji, heyecan, coşku dolu gençlik ruhuyla gerçekleşmesi söz konusu olabilir.

Demokratik konfederalizm ancak bütün bireylere, toplumsal kesimlere ulaştığında anlam bulacağından, demokratik konfederalizmin başarıya ulaşmasında, tüm kitlelere gitmesinde gençliğin bu yönünün değerlendirilmesi, projenin pratikleşmesi açısından önemlidir.”

Direnişin sembolüydü reşo yoldaş

Adı, soyadı: **Muaz REŞİT**

Kod adı : **Reşo BERDEKALŞO**

Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo, 1982**

Mücadeleye katılım tarihi: **1999**

Kamışlo

Şehadet tarihi ve yeri : **27 Haziran**

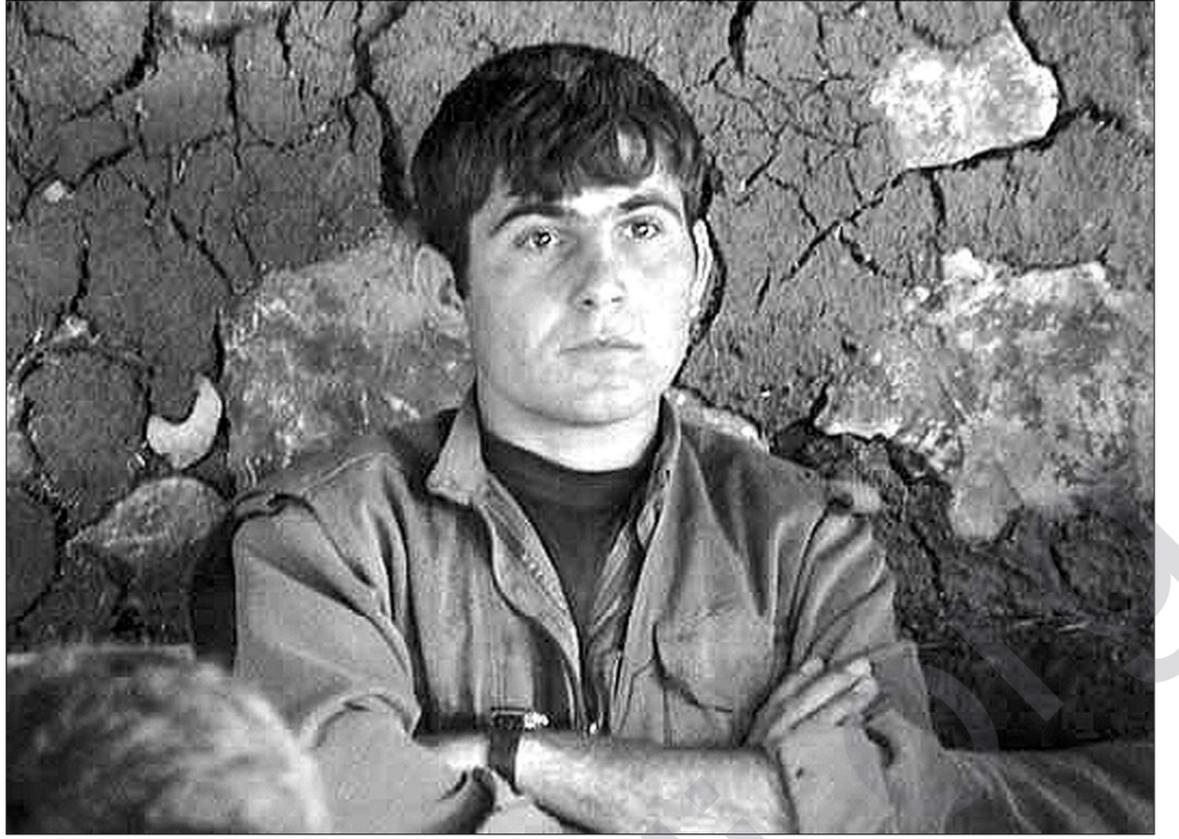
2004, Gabar (operasyonda çıkan çatışma sonucu)

Bir kahramanı yazmak, anlatmak dünyanın en zor işi. Her şeyi defalarca tekrar tekrar yaşamak, özmek... En önemlisi o kahramanlık anını bütün sıradanlıklardan uzak anlamak, hissetmek için önce yoldaş olmayı, yaşamayı bilmek gerekir. Biz ardıllar ve bizim ardıllarımız, kahramanlar zincirine her gün eklenen halkaları anlatmaya devam edeceğiz. Bugün ve daha sonraki bütün zaman dilimlerinde kahramanlar zincirinin bir halkasını

oluşturan gerilla Reşo'yu, kahramanca savaşçılığıyla şehadetini, Gabar'a sevdasını ve yoldaşı Agit'i anacağız.

Kahramanlık olgusu farklı yorumlara konu olduğu gibi, algılanmakta da değişiklik gösterir. Kimileri için tarihsel bir olgu; zamanı geçmiş, klasik, hatta mitolojik bir kavram. Kimileri için ise zaman aşımına uğramış, biçim değiştirmiş, farklı adlandırmaları gerektiren bir miras... Bizce de kahramanlık sürekli ve akışkan, hiç sönmeyen bir volkan, zamanın umarsızlığına karşı dimdik ayakta duran bir kavram. Bu bir kanıksama değil, gözlenen bir husus ve yaşanan gerçekliğin ta kendisidir. Tarihsel gerçekliğin yanındaki güncelliği bundandır ve bizler dağ başlarında bunun tanıklarımız.

Tarihler 27 Haziran 2004 tarihini gösterirken, güneşin bütün doğayı kucakladığı o ilk saatlerde böyle bir kahramanlığın adresi Gabar'dı. Gabar, kahramanların mesken eyledikleri, sevdalandıkları, emekle, alın teriyle yaşam bulmuş güzel mekan adı.

Reşo yoldaş, 1999'da Önderliğin esaretinden sonra birçok Kürt genci gibi yüzünü dağlara çevirir. Yüreğindeki acıya karşılık verebilecekleri tek yerin dağlar olduğunu bilirler kendilerinden öncekiler gibi.

1989 yılında Nusaybin kırsalında şehit düşen hemşehrili yiğit insan Reşo yoldaşın adını alır. Reşo gibi olma sözünü daha dağlara gelmeden verir. O'nun gibi yiğit, O'nun gibi kahraman olacaktı kendisi de. Zaten özelemleri ve kişilik özellikleri de benzerdi.

Büyük Reşo arkadaşı hiç görmemişti belki, ama O'nun kahramanlık hikayelerinin anlatımıyla büyümüştü. Önderlik sevgisi, Önderliğin esaretiyle içinde gittikçe büyüyen intikam duyguları ve Reşo yoldaşa olan bağlılığı O'nu bir an bile tereddüt etmeden

mücadele saflarına getirmişti. Yeni geldiğinde bile adın ne diye sordüğümüzde, gururla başını kaldırır, "Reşo" derdi gözlerinin içi gülerek. Farklı bir zaman diliminde yeni bir Reşo doğmuştu.

Yaşamda içtenliği ve samimiyetiyle bütün arkadaşların sevgisini erkenden kazandı. Dışarıdan ciddi ve sert görünüşü gözlerindeki ve yüzündeki gizli tebessümü saklayamıyordu. Oldukça emeğe bağlı ve fedakardı. 23 yaşında bir genç olmasına rağmen, epey olgunlaşmıştı. "Bu topraklarda yaşamla erken tanışır insanlar" sözünün doğrulaticılarından birisiydi Reşo arkadaşı.

En belirgin özelliklerinden birisi de cesareti ve bununla bağlantılı savaşçı kişiliğiydi. Evet, Reşo yoldaş öfkeliydi. Ancak O, bu öfkelerini nerede ve neye karşı kullanacağını iyi bilen biriydi. En kutsal saydığı değerlerle oynamaya cüret edenlere karşı öfkeliydi. Önderliğinin ve halkının özgürlük düşmanlarına karşı bu öfkeyle mücadele etmeyi birinci görevi sayardı. Sözünün ve pratiğinin birliğiyle etrafındakileri de güçlü bir mücadeleye davet ediyordu.

Birçok sohbetinde en temel çelişki olarak gördüğü teslimiyet ve kahramanlık çelişmesine değinirdi. Teslimiyet deyince bile öfkesi bir sele dönüşürdü. Onun için teslimiyet anlaşılması zor ve kabul edilemez bir olguydu. Gerçekten ruhsal yapısı bu kavrama yabancıydı. Direnişteki kararlılığı ve netliği, sözünün ve pratiğinin bir oluşu bütün davranışlarına ve üslubuna yansiyordu. Reşo heval deyince akla ilk gelen direnişti. Çünkü O, yaşamının temelini direnişi oturtmuştu.

27 Haziran sabahı başlayan kapsamlı operasyonla hareketlendik, tepeleri tuttuk, mevzilendik. Çatışmalar başladı. Birçok çatışmada olduğu gibi o hengamede yine kopuşlar olmuştu. Kopanlardan birisi de Reşo hevaldi. Henüz durumu, ne olup bittiğini bilmeyen birçok arkadaş bile "kesin yaralı bir arkadaş kurtarmak için şehit düşmüştü" tahmininde bulunuyordu.

Tüm arkadaşlarda endişeli bir bekleyiş. Kopan tüm arkadaşlar tek tek gelmeye başlıyordu. Reşo arkadaş yoktu gelenlerin içinde. Acaba yarala mı sorusu dönüp duruyordu kafamızın içinde.

Ve silah sesleri gelmeye başladı yine çemberin içinden. Sonra koyu bir sessizlik. Ardından yine belli aralıklarla yoğun silah sesleri... Sonradan öğreniyoruz, yaralıydı, düşmanın çemberinde kalmıştı, ama hiçbir koşul O'nu direnişten vazgeçirememişti. Zaten Reşo deyince akla gelen şeyin direniş olması bu nedenleydi. Yaralı haliyle bile üç kez düşmanla temasa girdi. Bu temaslar kendi isteğiyle gelişti, düşmanın inisiyatifinde gelişen temaslar değildi.

Bu saldırı ruhunu O'nun gibi büyük bir yüreği taşıyanlar anlayabilirler. Bu saldırı ruhunu anlamak da yaşamakla özdeşdir. Apocu militan gerçeğinin özü burada yat-

maktadır. Reşo arkadaşın şehadet gerçeği özün temsili ve en onurlu halkasıdır.

Reşo arkadaşın gerçekliği, 5 yıl sonra sürece meşru savunma çizgisi temelinde müdahale eden modern gerillanın yenilmezliğinin ifadesidir.

Düşmanın Önderliğimize, halkımıza ve gerillaya yönelik imha konseptlerini daha da geliştireceğini biliyoruz. Bu konseptlere cevap verebilecek militanlardan biri olan Reşo şehit düştü belki, ama binlerce yoldaşı O'nun direnişi ruhunu yaşatmaya devam edecektir.

Gabar... Bir çoğumuz Gabar'ı Agit arkadaşta atfen dizilen şiirlerde ve yakılan ezgilerde duyduk, tanıdık belki. Gabar bizim için hasret, yaşanması gereken kutsal bir mekan, hayallerimize giren masmavi bir derya gibidir. Gabar, Agit, gerilla, hep aynı anlama gelen bir gerçektir bizim için. Nedenini Gabar'ı gördükçe daha iyi anlıyoruz. Toprağı, ormanı, kayalıkları, suyu özenle ve titizlikle yaratılmış gibi. Birçok yer gezdik, birçok yer gördük, ama hiçbir yerde bu kadar çok insan emeğinin izine rastlamadık. Neolitikten beri yaratılan ve insan emeğiyle güzelleştirilen alanların başında geliyordu.

Gerilla için Gabar, direniş ve özgür yaşam yeridir. "Nihayet Gabar'a ulaştık" sözü Gabar'a ayak basan her arkadaşın dilinden dökülen ilk cümledir. Gabar Agit, Agit gerilla, gerilla direnişti. Ve bu topraklara ayak basan herkesin ilk hissettiği gerçek bu oluyordu.

Reşo da bu geleneğin en güçlü halklarından birinin adıydı. Reşo yoldaşın yaşamdaki ve düşman karşısındaki kararlı duruşu, silahının namlusundan çıkan kurşunlar düşmana da bu gerçeği kavratıyordu.

Agitleri, Erdalları, Reşoları ve yüzlerce şehidi bağrına basan, bir ana kucağı gibi gerillayı karşılayan Gabar şimdi de nice kahramanları doğurmaya gebe, başı dik mağrur edasıyla geleceği karşılamaya hazırdır.

*Adına bakmayın siz
sarıya çalardı rengi
asıyıldı, ama içten
23'ünde gencecikti
o ne bakış
o ne gülüş
yüreğini deldi geçti
teslimiyet mi?
o da ne?
inanın O bunu hiç
bilmedi
Reşo yaşayacaktır
çünkü O bir gerilladır*

*Mücadele arkadaşları adına
Gabar'daki silah arkadaşları*

Özgürlüğe sevdalı yürek

Adı, soyadı: **Nursan DEMİR**

Kod adı: **Nujin**

Doğum yeri ve tarihi: **Zeli köyü**

Gercüş, 1974

Mücadeleye katılım tarihi: **1992**

Şehadet tarihi ve yeri: **1996, Muş**

kırsalı

Sömürge toplumlarda baskı, zor gündeme geldikçe ezilenlerin mücadelesi de o denli artar ve çözüm olarak devrimci mücadele kendisini dayatır. Ezilen toplumlarda özgürlük tutkusu ve başkaldırısı da o denli büyük ve güçlü olur. Sömürge toplumlarda kadın, toplumun diğer fertlerinden çok daha düşürülmüştür. İnkâr edilmiş, değer verilmemiş, oynanmış, hatta alım satım malzemesi haline getirilerek köleliğin katmerlisi yaşatılmıştır. En üst düzeyde bir düşürülme ve insanlıktan çıkarılma durumu vardır. Bütün bunlara rağmen kadın hiçbir zaman başkaldırmamış, alternatif bir tavırla örgütlenmeye gitmemiştir. Yine yaşam koşullarını değiştirmek için en ufak bir dayatmada bulunmamış, kölece bir duruş sergilemiştir. Dünyada bazı kadın hareketleri ve önderleri olmuşsa da bunlar gerçek anlamda bir örgütlülüğe kavuşmamıştır. Kürdistan koşullarında da kadın köle olmaktan öteye gitmemiştir.

Önder Apo'nun böyle bir toplumun derinliklerinden çıkması, karanlıktaki insanlara özgürlük meşalesini tutarak yolu aydınlatması tarihi bir gelişmedir. Aynı özgürlük meşalesini binyılların köleliğine itilmiş, düşürülmüş kadına da uzatarak, onu yücelterek dipsiz bir kuyunun karanlığından kurtuluşu doğru götürmüştür. Böylece belki de bugüne kadar sadece erkek işi olarak görülen orduda da kadın yerini almaya başlamıştır. Önder Apo pek çok kez "kadın orduda yerini almalı, kurtuluşu PKK'de görmezse, asla özgürlüğüne kavuşamaz" demektedir. Bu, aslında bütün Kürt kadınlarına özgürlüğün bir çağrısıydı. Binlerce kadın da bu çağrıya kulak verip, yüreklerinde küllenmiş özgürlük sevdasını tekrar hissetmeye, PKK saflarına akın etmeye başladılar. Çünkü bütün toplumlarda olduğu gibi Kürt toplumunda da özgürlüğe en çok susamış olanlar kadınlardır.

Özgürlüğe susamış olan kadınlardan

birisi de Nujin hevaldi. O'nun bu özlemiydi ismini "Nujin" yani "yeni yaşam" yaptıran.

Nujin heval, 1974 yılında, Gercüş'ün Zeli köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Daha küçük yaşta emekle yaşamın ilişkisini öğrenir. Ve emek sarfedildikçe yaşamın kazanılabileceğini görür.

Köylerinde tek sınıflı bir de okulları vardı. Okul çağı geldiğinde bütün yaşlılarıyla birlikte 4'er 5'er oturdular okul sıralarına. Okul okuduğu 5 yıl erkenden gelip geçti. Kadına yaklaşımda geri feodal yaklaşımlar kadının okumasına izin vermiyordu. O da bu geri anlayıştan nasibini alanlardandı. Ailesi bir de yoksuldu, isteseydi de belki okutamazdı. Ailenin ekonomik durumuna katkıda bulunması, bunun için de çalışması gerekiyordu.

Tarlada çalışmak, sürüyü otlatmak, su taşımak, sabahtan akşama kadar koşturmak... O bütün bunları seviyordu, çünkü O, yaşama delice sevdalıydı.

Nujin hevalin çocukluk dönemi, 12 Eylül'ün ağır baskı ortamında geçer. Nujin hevalin ailesi de, köyleri de yurtseverdir. Topraklarına bağlı insanlardır. Bir de köyleri coğrafik olarak oldukça stratejik bir yerdedir. Bu nedenle de Apocular hiç eksik olmaz köylerinden. Tabii o dönemlerde devrimcilere bir de talabe denirdi. Köy de bu talabelere kucağını açmış ve onları bağrına basmıştı.

Nujin heval bu çok sevdiği talabelerin düşüncelerini çok küçük yaşta tanıdı, benimsemişti. Talabelerin hal hareket davranışları, konuşmaları, yaşama ilişkileri ne kadar da farklıydı. Küçük yaşına rağmen Nujin bile bu farkı görebiliyordu. Ve onların bu yaklaşımları her geçen gün Nujin hevali ve çevresini biraz daha etkiliyordu. Çünkü onlar umuttular, çünkü onlar yeni bir yaşamın habercisiydiler.

Özgürlük ateşi daha o küçük yaşta yüreğini yakmaya başlamıştı Nujin hevalin. Özgürlük dillerden düşmeyen belki de tek kelimeydi. İçinde kocaman bir dünyayı barındıran bir kelime...

Nujin hevalin yaşı henüz küçük olduğu için belki mücadeleye anlam veremiyordu, ama mutlaka bir gün bu çok sevdiği Apoculardan birisi olacaktı.

"Hareketin ülke dışına geri çekilme kararı üzerine, Apocu arkadaşlar bölgeden gidince yaşamımızda tıfıl bir boşluk baş gösterdi. Öyle alışmıştık ki, gittiklerini bildiğimiz halde yollarını gözlemekten hiç vazgeçmedik,

her an gelecekle diye bekledik uzun zaman boyunca. Onları çok özliyordum" diyordu o süreci anlatırken.

Arkadaşların geri çekilmesiyle birlikte düşmanın baskıları daha da artar. Baskılar artık dayanılmaz düzeye gelir. Nujin hevalin tek teselli kaynağı Apoculara ölümüne bağlı olan amcasıdır. Amcası da 1983 yılında yurtdışına çıkınca yalnız kalır. Amcası gittikten sonra ailesi de baskılardan dolayı Batman merkeze göç eder. Özgürlüğün, özgürlüğüne delice sevdalı olmanın bedellerinden birisiydi kendi topraklarından göç zorlanmak...

Nujin heval de diğer aile fertleri gibi şehir yaşamına alışamaz. Her şey öyle karışık, öyle gürültülü gelir ki O'na. Köyün o h u z u r

veren havasını, sade yaşamını özler durmadan. Köyünde özgürlüğü daha çok duyumsuyordu, köyüne geri dönmeyi öyle çok ister ki, imkansız istemek gibi gelir O'na bu isteği. Yaşam koşulları daha zordu burada. Ailesinin maddi durumu pek iyi olmadığı

için yine tarlalarda çalışmaya başlar. Geçinebilmeleri için hepsinin çalışması gerekmektedir yeni yaşam mekanlarında.

Bu arada Nujin hevalin yurtdışına çıkan amcası, yurtdışında partiyle ilişki kurup mücadeleye saflarını yerini alır. Avrupa'dan Mahsum Korkmaz Akademisi'ne doğru yola çıkar. Orada ideolojik, politik, askeri eğitimini tamamladıktan sonra bir grup arkadaşıyla birlikte daha donanımlı olarak ülke sahasına yönelirler. Belli bir süre sonra Nujin hevalin amcası düşmana esir düşer.

Bu arada Nujin de büyümüşdür. Mücadeleyi tanımış, olup bitenleri anlamaya başlamıştır. 1989 yılından sonra zindana, amcasını ziyarete gitmeye başlar. Tabii zindanda diğer özgürlük tutsaklarını da tanır, onlarla da görüşmeye başlar. Zindanlarda verilen bedellerle oralar da birer mücadele okulu haline gelmişti. Nujin arkadaş da bu okuldan nasibini alanlardan olur. Her gelişinde özgürlük tutsakları O'na mücadeleyi, parti tarihini, Önderliği, şehit arkadaşları anlatırlar. Onlar anlattıkça Nujin hevalin daha çok anlamaya başlar. Bu kez yüreğine gerilla ateşi düşer. Her fırsatta zindandaki arkadaşlara, "gerillaya gideceğim, mutlaka sizleri kurtaracağız" der. Zindandaki arkadaşlar öğrenmeye hevesli bu genç, yaşam dolu

insanı çok severler. Bir yıl boyunca zindana gidip gelmesi devam eder.

1990 yılının sonlarında amcası ve 80 arkadaş başka zindanlara sürgün edililer. Maddi imkansızlıklardan dolayı Nujin hevalin onları ziyarete gitmesi de imkansızlaşır. Belki gidemez onları ziyarete, ama sürekli mektuplaşmaya başlarlar. Nujin heval gerillaya katılma zamanının gelip geçtiğini hissediyordu. Gitmeliydi, ama nasıl gidecekti, bu O'nun için büyük bir sorudur. Kimlerle ilişki kuracak, nasıl gidecek, kafasını kurcalayan temel sorudur bu. Bir cevaplayabilse bu, bir yolunu bulabilse... Bütün zamanını bu sorunun cevabını bulmak için harcar. Çevresiyle bazı ilişkiler içine girer ve nihayet 1992 yılında komiteyle ilişkiye geçerek, partiye fiili olarak katılır. Nujin heval bir süre Beşeri kırsalında çalışmalara katılır. Oradan Amed eyaletine gider. Siyasi, askeri eğitim için Ape Musa alanındaki eğitim kam-

pına geçer. Partiyeye, Önderliğe, şehitlere olan derin bağlılığı ve inancıyla bütün gücüyle kendini eğitime katar. Eğitimini başarıyla tamamlar. Aldığı eğitim kişiliğindeki fedakarlık, alçakgönüllülük, dürüstlüğüyle birleşir. Bütün bu güzel özelliklerin somutlaştığı bir militan olur Nujin heval. Söz ve eylemin bileşkesidir Nujin heval. Arkadaşları içerisinde ve görev yaptığı alanlarda pratiğiyle sevilip sayılan bir insandır.

Nujin heval büyük bir kararlılık, özgürlük inancı ve cesaretle düşmanın karşısında da durdu. Birçok eylemde, çatışmada üstün başarı gösterdi. Nujin heval görevlerinin bilincinde, parti ilkelerinden ve yaşam tarzından asla taviz vermedi.

Nujin heval Muş kırsalındaki çalışmalara katılır. 25 Mart 1996 tarihinde Muş alanında çalışma yürüten gerilla gruplarıyla bir toplantı yapılacaktır. Bölgedeki bütün arkadaşlar toplantı noktasına giderler. Toplantı başlar, tabii ihanet yine yüzünü gösterir. İhbar yapılmıştır. Sayısız düşman gücü toplantı yerine yığınak yapar. 2 gün boyunca aralıksız çatışma devam eder. Arkadaşların kurtulması için bazı arkadaşların kendini feda etmesi gerekmektedir. Nujin heval 10 yoldaşıyla birlikte sayısız düşman gücüne karşı çıkarılır. Diğer arkadaşlarını kurtarmaya başarılıdır. Son mermilerine kadar kahramanca çıkarılır. "Biji Serok Apo, biji PKK, ERNK, ARGK" sloganları eşliğinde ölümü kahramanca göğüsleyerek şehadete ulaşır.

Biz de Onların ardılları olarak bıraktıkları bayrağı zafere kadar hep taşıyacağız. Anıları mücadelimizde önderdir.

Mücadele arkadaşları

*şüir dolu sözlerinde değil
ter damlası gözlerinde bul beni
uzak uzak bakışlarında
sessiz sessiz dalışlarında
türkü türkü yanırlarında bul
bir gölün suskunluğuna
bir selin coşkuluğuna sor
sor da bul beni
gör beni
yıllar yaşları kucaklar
yaşlar yaşamı çizgiler insanda
oysa yirmü yaş bizde bir damla gözyaşı
bir ayrılıktır başlı başına
aç toprakların kuşları
karanlıklara vururken kanatlarını
aşkı ve umudu doldurup torbalara
türkü söyler gibi düştük yollara
o en coşkulu en çocukluk çağlarımızda
merhaba dedik yaşama
merhaba ey gizlice kanayan yara
gözlerine bakarak söylüyorum*

*öykümü gözlerinden dinliyorum
bakma sessizce dalışlarıma
bir dilsiz kavgadır yüreğim
soluğum uzun bana
uğruna bir bakış alır beni benden
bir kuşun kanadı taşır sevdayı
nergis duruşlu çocuksu başın
dimdik yürümüşse alanlarda
ağıtlara inat direniş şarkıları
düşmemişse bir türlü dudaklarından
sorma güzelim sorma adımı
geç öğretmişler bana
toprak uğruna aç topraklar biz değil miyiz
güzellik uğruna çirkin savaşlar veren
biz değil miyiz
namlular gölgesinde aşklar
ölümler denizinde dostluklar kuran
biz değil miyiz
demek ki ölüm korkutmuyor artık
demek ki gelecek yakın
ba bugün ba yarın
varacak olan biz değil miyiz*

İN KAR VE İMHA POLİTİKALARIYLA SONUÇ ALMAK ARTIK MÜMKÜN DEĞİL

baştarafı 24'te

Bu dönemde halkımız en çok da bizlere, kendisine kadroyum diyen, şu veya bu düzeyde Kürt özgürlük hareketinin faaliyetleri içinde bulunan kimselere mesaj vermiştir. Özellikle halk gerçekliğinden uzak yaşayan, onun içinde yaşadığı ruh halini, sıkıntılarını, acılarını hissetmeyen, iki de bir negatif yorumlarla ortamı gevşeten, safları esneten kadro tipine; karamsar, halka güven kaybı yaşayan kadroya mesaj vermiştir. Özellikle kendisine kadroyum diyen bütün arkadaş yapısının, halkımızın bu duruşundan ve verdiği mesajlardan sonuç çıkarması gerekiyor.

Grupçu ve bireyci tavırlar aşılmalı

Aslında hareketimiz yaşadığı toparlanmaya dayanarak 2004'ten bu yana, her alanda bir gelişmeyi ve ilerlemeyi sağladı. Ama özellikle Türkiye'deki kadro kesimi bir türlü buna ayak uyduramadı. Döneme ve gereklerine ilişkin sürekli karamsar bir tablo çizdi. Halkımız buna Gemlik yürüyüşünde, Şemdinli, Yüksekova serhildanlarında, yine son haftada geliştirdiği eylemlerle kararlılığını ortaya koyarak gereken cevabı verdi. Biz diyoruz ki, bundan gereken sonuç çıkarılmalı, yaşanan yılgınlık ve karamsarlık, halktan ve pratikten uzaklık terk edilmelidir. Önderliğin, halkın ve hareketin ortaya koyduğu kararlı duruşa herkes katılım göstermeli ve katkı yapmalıdır. Bunun yerine, bir hastalık gibi bulaşmış olan iç sorunları sürekli deşme ve derinleştirme bir marifet değildir. Hareketin ve kadroların gücünü iç politikalarla boğuntuya getirme, enerjisini iç çekişmelerde tüketme, kesinlikle özgürlük mücadelesine hizmet etmeyen bir tutumdur.

İster doğruyu savunsun, ister yanlış savunsun, bu o kadar da önemli değildir. Açıklık ve eleştiri her zaman olmalıdır, biz sonuna kadar bunun arkasında oluru. Eleştiri bizi geliştiren, yetersizlikleri gideren temel demokratik silahımızdır. Bunu kronikleşen bir karşılaşmaya dönüştürmek ise, amacını aşmak ve sorunları çözme değil, tıkatan geri bir duruma düşmektir. Sürekli olarak okun ucunu içe yönelten, iç politikalarla yapımızı yıpratmak isteyen kişiler, çevreler artık bunu terk etmelidirler.

Bunu bazı değerler ve doğruları savunma adına yapıyor olsalar da artık inandırıcı olmayacaklarını görmelidirler. Bugün değerlerimizin gerektirdiği, halkımızın istediği, enerjinin iç sorunlarda tüketilmesi değil, özgürlük mücadelesinin geliştirilmesinde kullanılmalıdır. Bütün bunlara rağmen iç çekişmelerin habire gündemde tutulması, bu-

nun gruplaşmalara dönüştürülmesi devrimcilik, Apoculuk ve demokrasi anlayışıyla bağdaşmaz. Bütün uyarı ve çabalara rağmen bunu sürdüren kişilerin mücadeleyi ve halkı düşünmediği, kendi bireysel ve grupsal çıkarları peşinde olduğu anlaşılmalıdır. Bundan vazgeçilmelidir.

Halkımızın büyük zorluklar ortamında sergilediği fedakarlık tutumu görülmeli ve kadro, bunun karşılığını iyi bir örgütleyicilikle, fedakarlık ve cesaretle öncülük yaparak vermelidir. Bunu yapmayı çeşitli yerlerde kulislerle onu bunu teşhir eden, onu bunu yıpratın, kendi doğrularını ileri süren hiç kimse doğru bir noktada olduğunu iddia edemez. Bunu artık görmek, halkın büyük anlam içeren mesajları karşısında yanlış tutumlara ilişkin özelleştire temelinde doğru cevap olmak gerekiyor.

Bütün bunlara rağmen kendisinde ısrar edenlerin, grupçu tutumunu terk etmeyenlerin rantçılıkla suçlanacaklarını ve buna karşı halkımızın daha ciddi tutum alacağını da herkes bilmelidir. Halkımızın Şırnak'ta, Batman'da ve tüm ülkede ortaya koyduğu tutumu görmeyip, halen çekişmelerde güç tüketmenin hiçbir izahı olamaz.

Yüzlerce, hatta daha fazla kadronun, çalışanın bulunduğu Diyarbakır'da eylemsel sürecin sönük geçmesinin izahı nedir? Çünkü orada, gücü daha çok içe dönük yönlendirme ve uğraştırma vardır. İç sorunlarla boğuntuya getirme vardır. Sorunları çözmez, daha da derinleştirme tutumlarıyla sürekli özgürlük mücadelesinin gündemine girmeye çalışarak, bu dönemde yapılabilecek en büyük kötülüktür.

Bu dönemde devrimci bir kadronun alınması gereken tutumu, Amed'in bağrından çıkmış değerli yoldaşımız **Serdar Arı**, gerçekleştirdiği eylemiyle ortaya koymuştur. Önderliğe ve halka bir kadronun nasıl cevap olması gerektiği konusunda Serdar yoldaşın çizgisi esas alınması gereken bir çizgiyken, O'nun yoldaşı olduğunu söyleyenlerin hareketin enerjisini iç sorunlarda tüketme siyasetine sessiz kalması asla düşünülemez. Bu konuda başta kendimiz olmak üzere hepimizin şehit Serdar çizgisine karşı sorumluluklarımız vardır ve bunun gereğini yerine getirmek zorunda olduğumuzu bir kez daha vurgulamak istiyoruz. Demokratik kurumlarda çalışan bütün kadro ve aktivistlerin, dönem görevleri karşısında Şehit Serdar çizgisinde, daha duyarlı davranmaları gerekir. İç sorunları hareketimizin çözümleyici üslubuyla çözerek, kendilerini yeni dönemin görevlerine daha güçlü hazırlamalıdır. Grupçu, dar, sektör, bireyci tutumlara karşı tavrı aralarak, daha katılımcı, demokratik, kolektif bir anlayış ve mücadele tarzıyla görevlerini sahiplenmelidirler.

"Şemdinli olayının senaryolaştırılarak suçlularının salıverilmesi, sadece Şemdinli halkına değil, tüm Kürt halkına yapılmış büyük bir hakarettir. Her türlü hukuksuzluğun ve haksızlığın olduğu açık bir gerçektir. Biz bu hakkı adliye koridorlarında değil, mücadele meydanlarında kazanacağımızı çok iyi biliyoruz. Kürdistan'da en ufak bir gösteri için insanlar aylarca içerde tutulurken, kazara bile olsa bir insanımızı öldüren bir devlet görevlisine iki aylık bir tutuklama bile çok görülmektedir."

Türkiye geçmişi ile yüzleşilmelidir

Son dönemlerde M. Ali Ağca'nın serbest bırakılmasıyla ilgili tartışmalar da, "derin devlet, kontrgerilla, özel harp dairesi" çokça gündeme geldi. Dünyada birçok devletin aştığı bu tür örgütlenmeler neden halen Türkiye'de yaşıyor? Bu soruya doğru cevap vermeli ve Türkiye gerçekliğini doğru anlamalıyız.

Türkiye, 20. yüzyılın başlarında şekillenen sistemin ve anlayışın ağırlığıyla 21. yüzyıla girmek istediğinden hem zorlanmakta hem de birçok konuda çağın gerçekleriyle çelişen bir pozisyonda durmaktadır. Sıkıntı, 20. yüzyılın değer yargılarını koruyarak 21. yüzyıla girmek istemesinden kaynaklanıyor. Avrupa başta olmak üzere dünyadaki birçok ülke, son 20 yılda çok büyük bir hesaplaşmayla 21. yüzyıla giriş yaptılar.

Örneğin Avrupa ülkeleri, 1980'lerde ve 1990'larda kendi içlerindeki gizli örgütlenmelerle uğraştılar, gladyo vb devlet içi gizli örgütlenmeleri açığa çıkardılar. Bunun hesaplaşmalarını yaptılar, ama Türkiye bunları yapmadı. Bu bakımdan Türkiye adeta 20. yüzyılın başlarında oluşan anlayış ve kurumlara kalmak istedi, orada çakılıp kaldı. Bunun için bugün Ağca olayı herkesin tuhafına gitmektedir. Şemdinli olayını, Susurluk olayını tüm toplum tartışıyor, ama çözemiyor. Anlam da verilemiyor. Çünkü Türkiye geçmişi ile yüzleşmemiştir. 20. yüzyıl başlarında şekillenen şey neydi komplolardı, iç tasfiyelerdi, Hitler dönemi, Stalin dönemi. Bütün bu dönemlerin ülkeler üzerinde yarattığı etkiler vardı. İki dünya savaşının yaşandığı bir süreçti. Deyim yerindeyse, insanlığın birbirini kirdiği, birbirini adeta yemeye çalıştığı bir süreçti. Şiddetin insanlık tarihinde en fazla kullanıldığı bir dönemdi.

Şimdi bu dönem geride kaldı, her devlet ve toplum geçmişi ile yüzleşerek, hesaplaşarak, o dönemin olumsuzluklarını arkada bırakarak, daha şeffaf, daha açılımcı bir biçimde yeni yeni yüzyıla giriş yapmaktadır. Türkiye bunu yapmıyor. Esasen Türkiye, Teşkilat-ı Mahsusa'dan başlayarak günümüze kadar süregelen devlet içinde devlet gibi hareket eden gizli örgütlenmiş birimleri,

bu infaz birimlerinin dayandığı sistemi deşifre etmedi, gereken yargılamadan geçirek ortadan kaldırmadı. Türkiye, derin devlet denilen, çağla bütünleşmeyen ve gizli bir biçimde örgütlenerek, devletin "vatandaşımıdır" dediği kişilere karşı şiddet kullanan hukuk dışı örgütlenmeleri tümünden feshederse, bu tür tartışmalardan kurtulabilir. Yoksa hiç kimse Ağca niye korunuyor hususunu izah edemez.

Hiç kimse Susurluk davası neden böyle geçirildi, izah edemez. En son Şemdinli'de suçüstü yakalanma olmuştur ve devletin savcısı, milletvekili birlikte olay yerinde keşif yaparken, devletin güvenlik güçleri tarafından silahla taranmışlardır. Ölüm, yaralanmaya sebebiyet verilmiştir. Büyük bir gerginlik yaratılmıştır. Şimdi ne deniliyor, "bir uzman çavuş eşi ile olay yerinden geçen paniğe kapılmış ve taranmış." Bu, gerçeklerle alay etmektir. Kim buna inanır. Kaldı ki oradaki savcının, milletvekilinin konuşmaları vardır. Yirmi bin nüfusluk bir kazadır Şemdinli. Herkesin gözü önünde cereyan eden bir olaydır. Devletin oradaki yetkilileri tarafından o keşif engellenmek istenmiştir ve organize bir biçimde, talimatla olay yerindeki savcı, milletvekili ve halk taranmıştır. Bu konuda işlenen suç sabit olmasına rağmen, uzman çavuşun ailesi de işin içine katılarak, filmleri aratmayacak cinsten bir duygusal atmosfer yaratılarak bir senaryo çizilmiştir. Bu kadar pişkinlik az görülür bir durumdur.

Herkesin gözü önünde yaşanan bir olayın bu biçimde senaryolaştırılarak suçluların salıverilmesi, sadece Şemdinli halkına değil, tüm Kürt halkına karşı yapılmış büyük bir hakarettir. Her türlü hukuksuzluğun ve haksızlığın olduğu açık bir gerçektir. Biz bu hakkı adliye koridorlarında değil, mücadele meydanlarında kazanacağımızı çok iyi biliyoruz. Kürdistan'da en ufak bir gösteri veya başka bir olay için insanlar aylarca içerde tutulurken, kazara bile olsa bir insanımızı öldüren bir devlet görevlisine iki aylık bir tutuklama bile çok görülmektedir. Tüm Kürt halkı bunu belleğinin derinliklerine not etmek zorundadır.

Ağca olayı başlı başına bir olaydır. Abdi İpekçi'nin öldürülmesine şu veya bu biçimde karışmış olan ve bu tür davalarda yargılanan bütün kişilere devlet korumacı yaklaşmıştır. Ağca'dır, Kırıcı'dır, Çakıcı'dır, Çatlı'dır. En son Bucak'tır. Bu kadar insanı katletmiştir. Devlet içinde devlet gibi hareket etmiştir. Ama çanta içinde çanta göstererek yakayı sıyracağını düşünüyor adam. Devletin içinde etkili bir gücün Ağca'yı korumaya çalıştığı daha başından beri bellidir. Bir İpekçi olayı, bir Papa olayı sıradan olaylar değildir. Hiç kimsenin kaçamayacağı bir cezaevinden kaçınmıştır. Papa'nın vurulması planı uluslararası düzeyde bir plandır. Şimdi bunlar açıklanmadan, bunlara izah getirilmeden, bu tür yasadışı, yeraltı örgütlenmelerinden kendini kurtarmadan, bu anlamda geçmişle hesaplaşmadan devlet bu tür durumlardan kurtulamaz. Kurtulamadığı müddetçe de Türkiye'deki her demokrat ve aydının, yine Kürt halkının yaşamı her zaman tehdit altında olacaktır. Bugün, Şemdinli'de olay yapan görevli memur, yarın bunu Diyarbakır'da da başka yerde de yapabilir.

Seferi Yılmaz'ı Şemdinli'de vurmak isteyen anlayış devletin bünyesinden sökülüp atılmadıkça, onun örgütlenmesi dağıtıl-

madıkça, yarın bu örgütlenmeler başka yerde de aynı talimatı verebilir, ellerinde bir sürü kadro vardır. Bunlar 20. yüzyılın başında geliştirilen karanlık ve kirlili örgütlenmelerdir. Kontrgerilladır. Şimdi bunu Özel Harp Dairesi mi yapıyor, başkası mı yapıyor, her kim yapıyorsa yapıyor, ama bunun varlığı bir gerçek. Genelkurmay başkanı diyor ki, "Özel Harp Dairesi'ne bağlı kontrgerilla gibi bir şey yok." Ama var. Özel Harp Dairesi'ne bağlı olmayabilir, ama bir kuruma bağlı böyle bir örgütlenme var. Devlet içinde var, korunuyor. Türkiye'nin bu konuda köklü bir reforma ihtiyacı olduğu çok açık. Bu da derin devletin başındaki kişilerin insafa gelmesiyle olabilecek bir şey değil. Türk ve Kürt halkının özgürlük ve demokrasi güçlerinin yürüteceği mücadele ile, demokratik cumhuriyet ekseninde yeniden bir yapılanma ve reformun gelişmesiyle olabilecek bir durum.

Bize göre, hem Kürdistan özgürlük hareketi güçleri hem de Türkiye demokrasi güçleri bu aşamada bu hedefe kilitlenerek, Türkiye'nin alınanda bir leke gibi duran bu tür örgütlenmeleri açığa çıkarıp sökülüp atmalıdır. Bu, her yurtseverin ve demokratın, yine her çağdaş insanın görevi durumundadır.

AKP artık Türkiye'yi taşıyamıyor

Türkiye'de bir süredir erken seçim tartışmaları yoğunlaştı. Mevcut hükümet parlamentoda büyük bir çoğunluğu temsil etmesine rağmen, dayandığı siyasi anlayış ve mantalitesi gereği Türkiye'nin sorunlarını köklü bir biçimde çözemiyor. Teğet geçmek istiyor. Böyle olunca da her ne kadar bazı açılardan gelişme olsa da özünde sorunlar giderek ağırlaşıyor. Günümüzde Türkiye'nin sorunları yüzeye vurmuş durumdadır. Kürt sorunu, demokrasi sorunu, derin devlet sorunu, hakeza bir türban sorunu böyledir. Yani gerçek anlamda bir değişim dönüşüm ve demokratikleşmeyi dayatan, bu eksende yüzeye vuran sorunlar vardır. Şimdi bu sorunları çözemeyen bir hükümet daha fazla hükümetlik edemez. Sistemin içinde bu kadar denge gücü varken, köklü ve kapsamlı bir çözüm ve kendini aşma geliştirilmeden sistemin orasına burasına konarak hükümet olunamaz. AKP hükümeti, Türkiye'nin temel sorunlarında köklü bir değişim -kuşkusuz biraz cesaret ve dirayet istiyor- köklü bir yenilik yapmadan cumhurbaşkanını seçerek, bilmem çeşitli kurumlarda kadrolaşmaya giderek sonuç alamaz.

Türkiye'deki demokrasi güçlerine dayanarak, demokratikleşmede tutarlılık temelinde halkla bütünleşerek gerçek bir değişim dönüşümü geliştirmeye cesaret edileseydi, alıp götürülebilirdi. Ama bunu yapmadı. Belki de gücü yetmedi, belki de cesaret edemedi. Fakat yapmadı. Dolayısıyla Türkiye'nin bu biçimde daha fazla ileriye dönük yürüyemeyeceği gerçeği açığa çıkmaktadır. Yani AKP bu biçimiyle artık Türkiye'yi taşıyamıyor. Bunun için, cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde bir erken seçime artık ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin biriken ve yüzeye vuran sorunlarını çözmeye, böyle ara yerde duran değil, yönünü daha iyi tayin eden bir sürece girme ihtiyacından dolayı erken seçimin gündeme geleceğini söylemek mümkündür.

"Namluları, arazinin içlerine uzanıyor"

On beş kişilik bir grup olarak Serhat eyaletinde faaliyetlerde bulunmak amacıyla Tendürek'ten Ağrı dağına doğru yola koyulduk.

Serhat, kollarını alabildiğine açan görkemli, geniş coğrafya. Bir yanında Karadeniz, Erzurum, diğer yanında Kafkaslar...

Ağrı ve Tendürek alanları coğrafyanın en sarp kesimini oluşturur. Yok denilecek kadar az bir ormanlık alana sahiptir. Çeşme, Şenkaya, Artvin tarafları sık ormanlık kesimi oluştururken, Tendürek dağının uzantısı olan Eledağ tarafları insana huzur veren geniş yaylalardan oluşuyordu. En yakın iki bölge olan Ağrı ve Tendürek alanları geniş bir ova ile birbirinden ayrılıyordu. Diğer bölgelerle bağlantı da bu ova nedeniyle kopuktu. Ağrı dağı duvaklı bir gelin gibi duran ormanın ortasında. Gökyüzüne doğru başı dumanlı, sarp, gri kayalı gövdesiyle ihtişamlı yükselir.

Yıl 1997ydi. Güney sahasından Serhat eyaletine doğru yola çıktık. Düşmanın eyalette halka karşı geliştirdiği baskı ve sindirmenin dozajını bildiğimizden, iki gruba ayrıldık eyalete girişle birlikte. Afat arkadaş, bir grupla İğdir tarafına, biz de Eyüp arkadaşın grubu olarak Doğubeyazıt tarafına geçtik.

Ağrı dağının bir tarafı İğdir'a, diğer ta-

şehit düştüğünü anlatmaya başladı; "çatışmada Rençber arkadaşın babası da yer alıyordu. Arkadaşlar durmadan takviye güçlerle desteklenen düşman güçlerine karşı büyük bir direnişle karşılık verdiler. Çatışmada düşmanla iç içeydik. Rençber arkadaş ağır yaralı ele geçti." Bir sessizlik kapladı çevreyi. Afat arkadaş kaldığı yerden devam etti; "düşman O'nu çözüp teslim almak için çetelerle birlikte hastaneye götürüyor. Çetelerin içinde babası da varmış, fakat çok genç yaşta gerillaya katılan Rençber arkadaş büyüdüğünden hastaneye kadar tanıyamıyor yanındakinin oğlu olduğunu. Hastaneye vardıklarında Rençber arkadaş tanımasına rağmen sahip çıkmıyor babası. Şehadete erdiğinde de sahiplenmiyor. Halk Rençber arkadaşın sahip çıkıp, görkemli bir törenle gömüyor." Afat arkadaş, şehir merkezinden alınan bilgilerden bunları öğrendiklerini, ayrıca yaralı arkadaşların ilaca ihtiyaçları olduğunu söylüyordu.

Düşman yaralılarımızın olduğunu biliyordu. Düşmanın şehir merkezlerinde bulunan sayılı eczaneyi denetime aldığını, yaralanmalarda kullanılabilecek türden ilaç ve malzemelerin düşmana bildirilmesinin zorunlu olduğunu, eczanelerin de bunu yaptığını biliyorduk, ama yine de ilaçları ne pahasına olursa olsun temin edip arkadaşlara yetiştirmeliydik.

Eyüp, Rodi arkadaş ve ben Doğube-

zaltına alındığını belirtti. Temin etmesini istediğimiz ilaçları getiremeyeceğini belirtince, gece yarısı tekrar yola koyularak, sabaha doğru Hanibaba'nın yakınlarına ulaştık. Çevreyi iyice kontrol ettik. Eyüp arkadaş 1994'te de buraya geldiği için iyi tanıyordu bu çevreyi ve köyü. Akşama kadar uygun bir yerde üslendik. Çevreyi iyice kontrol ettikten sonra akşama doğru, Eyüp arkadaşın daha önce ilişki kurduğu bir köylünün evine çok dikkatli ve kimse görünmeyeceği bir şekilde ilerledik.

35-40 yaşlarındaki dinç, saçları şakaklarında kırılmış yurtsever bizi şaşkınlıkla karşıladı. Eyüp arkadaş köyün durumunu ve düşmanın köye gelip gelmediğini sordu. Köylü, birkaç gündür düşmanın yoğun olarak köyde ve çevrede gördüğünü, köylüleri sıkıştırdığını, akşamları köyün çevresinde pusu attığını, bu nedenle köyün gerilla için fazla güvenli olmadığını söyledi. Bize bir iki saat ötede bulunan başka bir köyün ismini veren yurtsever, orada beklememizi, kendisinin de oraya geleceğini, bunun daha iyi olacağını belirtti.

Düşmanın alanda yoğun olarak operasyonlar geliştirdiğini biliyorduk. Eyüp arkadaş da köylüyü iyi tanıdığından dolayı evine girmeden, belirttiği yere doğru hareket ettik.

İkinci gün akşama doğru yurtseverin belirttiği köydeki eve gittik. Kendisi de gel-

Bir sonraki gün, listedeki ilaçların tümü olmasa da bir kısmını getirdi. Epey zaman kaybettiğimizden hemen yola çıktık. Hangi noktada olduklarını bilmediğimizden, Afat arkadaşla cihaz bağlantısı kurmamız gerekiyordu. İki gün sonra bağlantı kurarak, Demirkapı taraflarında olduğunu öğrendik. Yolumuz fazla uzun değildi. Arkadaşlara kavuşmanın heyecanıyla beklemeden harekete geçtik.

Birkaç aydır arkadaşlardan ayrılmamıza rağmen yanlarına vardığımızda, yıllardır birbirini görmemiş, yıllardır bağrında hasret büyümüş insanlar gibi coşkuyla sarıldık birbirimize. Yaralı arkadaşları daha emniyetli bir yere götürmüşlerdi. Bir grup arkadaş biz oraya ulaşır ulaşmaz ilaçları alıp, hızla onlara doğru hareket etti.

Gruplar birleştiğinde, Cuma, Baver ve Rubar arkadaşlar yaralıları daha sağlam ve güvenli bir yere götürmek amacıyla yol kontrolü ve keşif için ayrıldılar. Alandaki üslenme ve hazırlık çalışmalarını tamamlamamıştık henüz. Kış mevsimi kapıya gelip dayanmıştı. Zaten kış erken başlar, geç bitirdi Serhat'ta. Kış üslenmemizi ve eğitim çalışmalarımızı sınırın ötesinde gerçekleştirmemiz bir zorunluluktur. Gücün az olması, düşmanın yoğun operasyonları, lojistik ihtiyaçlarını temin etmedeki zorluklar vb etkenler alanda üslenmemizi engelliyordu. Baharla birlikte

atte bir, karakollar arası panzerler devriye geziyordu. Karakollar tam sınırda yer alıyorlardı. Bunun dışında, karakola uzak olan yerlerde ise pusular atılmıştı. İki karakol arasında çok dikkatli ve tedbirli bir şekilde geçmeye çalışmamıza rağmen, bir pusu birimi tarafından fark edildik. Silahlar patlamaya, izli mermiler her tarafa üzerimize yağmaya başladı. Gecenin karanlığı pusu ile birleşince, arkadaşların kopmasına neden oldu.

Eyüp arkadaş farklı bir yöne, Cuma, İsa, İbrahim arkadaşlar farklı bir yöne gitmişlerdi. Ben orta bir yerde kalmıştım. Arkadaşları aradım, birlikte olduğumuz Bahoz arkadaş da ayrı bir yöne gitmişti. Afat arkadaşla ulaşabildim. Sonra grupla birlikte küçük bir vadiden hızla Küçük Ağrı'ya doğru hareket ettik. Yaralı ve şehidimiz yoktu. Ama böyle bir yerde düşmana görünmek çok riskliydi. Sınırı geçememiştik. Kendimize güvenli bir yer bulmaya çalışıyorduk. Yarın her şey olabiliyordu ve biz buna hazırlıklı olmalıydık. Vadinin bittiği yerde Cuma, İsa ve İbrahim arkadaşları gördük. Onları da yanımıza alarak ilerlerken, karakolların etrafında ve arazinin muhtelif yerlerine konumlandırılmış lazer ve termal kameralı tanklar, dağa çıkışımızı görüntülemiş, top atışlarına başlamışlardı. Hemen orada uygun bir yer bulduk. Termal ve lazerin işlevsiz olabileceğini düşündüğümüz sabah vaktini

Yiğitlerin dergahı Ağrı

rafı Doğubeyazıt'a bakıyordu. İğdir tarafı kuraktı. Aslında Ağrı dağının arazisinde hemen hemen su yoktu, çok nadir bazı yerlerde pınarlar vardı. Genelde araziye yaygın olarak yapılan sarnıçlar vardı. Düşman arazide su olmadığını bildiğinden, gerillanın alana girişini engellemek amacıyla bu sarnıçlara, pınarlara sabun ya da zehirli maddeler atarak kullanılmayacak hale getiriyordu. Ya da tümünden taş ve toprakla dolduruyordu.

Alandaki üslenme çalışmalarını yürütmek amacıyla halkla ilişkilenecek başlı başına bir eylem niteliği taşıyordu. Öyle ki kontrol edilmiş, ajanlaşmış ya da düşmanın baskı ve işkencelerinden dolayı korkarak işbirlikçi olmuş unsurların ihbarları nedeniyle girdiğimiz köylerden çıktıkta sonra sık sık pusuyla karşılaşılıyor ve çatışmalara giriyorduk. Sayımızın azlığından ve esas amacımızın üslenme çalışması olmasından dolayı olabildiğince gizli hareket ediyor, tedbirli olmaya çalışıyor, çatışma ve benzeri durumlara girmemeye dikkat ediyorduk. Birkaç ay çalışmalarımız bu çerçevede yürüdü. Bir süre sonra bölge komutanımız olan Afat arkadaşla bağlantı kurduk. Afat arkadaş İğdir tarafındaki gelişmeleri aktardıktan sonra, bizden de gelişmeler hakkında bilgi aldı. Sonra düşmanın yoğun operasyonlarından söz ederek, kısa bir süre önce buldukları bir noktada düşmanla çatışmaya girdiklerini, iki arkadaşın hafif yaralı olduğunu, Rençber arkadaşın ise şehit düştüğünü belirtti. Beklemediğimiz bir haberdirdi. Sürekli çatışmaların ortasında olunmasına rağmen, bir yoldaşın şehadeti beklenmeyen haberdirdi sürekli. Bu haberle yüreğimizde ince bir sızı başladı. Dayanılması güç bir durumdu Rençber arkadaşın şehadeti.

Rençber arkadaş gözlerini açtığı bu topraklarda gözlerini kapatmıştı. İğdir'in Alakızı köyündendi. Cesareti, fedakarlığı, yoldaşlığıyla arkadaşlar arasında sevili sayılan bir arkadaşımızdı. Köyleri korucu, babası da korucu başıydı. O karışık duygular içerisinde henüz biz, Afat arkadaş şifreyle Rençber arkadaşın nasıl

yazıt'ın kuzeyine düşen, İshak Paşa Sarayı'nın da bulunduğu Hanibaba tarafına gidecektik. Araziyi tanıyorduk. Geniş ovayı çok dikkatli geçmemiz gerekiyordu. Hızla harekete geçtik. Ova düşman tarafından çok sıkı denetim altında tutuluyordu. Çünkü bu ova dağlara geçiş yeriydi. Dolayısıyla stratejik yerlere pusu atıyor ya da yükseltilerde tank pusuları kurarak geçiş yerlerini termal kameralarla takip ediyordu. Gideceğimiz nokta, bulunduğumuz yerden bir günlük mesafedeydi. Ovayı geçip, Hanibaba yakınlarında, daha önceden tanıdığım bir köye gittik. Yurtsever bir köylüden düşmana ilişkin bilgiler aldık. O da düşmanın eczane, hastane vb yerlerdeki sıkı denetiminden bahsetti. İlaçların reçetesiz verilmemesini ve alanların da gö-

miş, bizi bekliyordu. Eyüp arkadaşla birlikte evdeki köylülerle genel gelişmeler üzerine konuştuk. Bir süre sonra, bizi bekleyen köylüye yalnız ve uygun bir şekilde yaralı arkadaşlarımızın olduğunu, en kısa zamanda gerekli ilaçların temin edilmesi gerektiğini söyledik. Yurtsever, maddi imkanları ve sosyal etkinliği ile çevrede tanınan ve sevilen bir insandı. Her koşul altında bir yolunu bulup ilaçları temin edebileceğini biliyorduk. Biz ihtiyaçlarımızı belirttikten sonra, köylü, eczane ve hastanelerin düşmanın sıkı denetiminde olduğunu, yaralılarımızın olabileceğini hesaplayarak son süreçte sıkı denetim uyguladıklarını söyledi. Ama ne olursa olsun verilen listedeki ilaçları bulup getireceğini belirtti. Kendisine listeyi ve gerekli parayı verdik.

daha donanımlı bir şekilde yeniden Serhat'ta olacaktık.

Birkaç gün sonra giden keşifçilerimiz geri döndü. Yaralılarımızın iyi oldukları ve yerlerine sağlam ulaştıkları bilgisi yüreğimizi ferahlattı. Gidiş hazırlıklarına başladığımızda, keşifçilerimizi önden gönderdik. Mevcut cephaneye ve eşyalarımızın bir kısmını sakladık. Olası herhangi bir durum karşısında buluşma noktalarımızı belirleyip yola koyulduk.

Geceğimiz yol hattı düşman tarafından sıkı kontrol altında tutuluyordu ve karakolların olduğu bir yol güzergahıydı. Tabii bu güzergahın dışındaki yerlerin riski de daha az değildi. Keşifçilerimiz geldikten sonra harekete geçtik. Sınırdaki kontrol oldukça yoğundu. Durmaksızın yarım sa-

bekleyecektik. Sabahın ilk ışıklarıyla, kaskatı kesilmiş vücutlarımızla, mesafeli bir şekilde hareket etmeye başladık. Tanklar yeniden yerimizi öğrenmiş, topraklarla çevreyi toz dumana katıyorlardı. Bu atışlar sırasında Cuma, Navdar ve İbrahim arkadaşlar bizden koptular. Artık dokuz arkadaş kalmıştık. Atışlar o kadar yoğundu ki, hareket etmek bir yana, başımızı yerden kaldıramıyorduk.

Uygun bir anda üzerinde olduğumuz patikadan sürüne sürüne ilerlemeye başladık. Günlerin yorgunluğu üzerimizde ağırlığını hissettiriyordu artık. Bir yandan kafamızın üstünden vınlıyarak geçen şarapnel parçaları, diğer yandan toz, toprak, taş yağmuru altında genzimizi yakan barut kokusu oldukça zorlayıcı olmaya başlamıştı. Önümüzdeki tepeye bir an önce ulaşmamız gerekiyordu. Çünkü bu tank atışları, düşmanın piyade gücünün üzerimize rahatça gelmesine ve hızla toparlanmasına zaman sağlıyordu. Ancak biz hızlı hareket edemiyorduk. Başımızı dahi kaldıramadan iki üç saat boyunca sürünerek yol almak zorunda kaldık. Hepimizin dirseklerinden ve dizlerinden kan akıyordu. Biz ulaşmadan düşman gideceğimiz tepeyi tutmuştu. Her tarafımız uyuşmuş, ayağa kalkamayacak hale gelmiştik. Tank atışları hafiflemişti. Çünkü piyadeyle aramızda fazla bir mesafe kalmamıştı. Atışlar kesilince, hızla Küçük Ağrı'ya doğru koşmaya başladık. Oraya düşmandan önce yetmeliydik. Buranın kayalık, volkanik bir arazi yapısı vardı, tek bir ağaç dahi yok gibiydi. Tüm gücümüzü sarf ederek, Tujik karakoluna inen sırtın üst kısmına kendimizi ulaştırdık. Düşmanın kara birliği aramızdan geliyordu. Hiç zaman kaybetmeden daha yukarılara tırmandık.

Cephanemizi alanda bıraktığımızdan, her arkadaşta iki şarjör ve bir silahtan başka bir şey yoktu. Herhangi bir temas durumunda, bu cephanemizi en iyi şekilde kullanmalıydık, onun için de sağlam bir yere ulaşmalıydık. Ağrının zirvesine yakın, sarp kayalıklı bir yerde mevzilendik. Düşman üs-

tümüzden dolaşarak gelmeyi denedi. Ancak çok sarp ve uçurumlarla dolu bir yer olduğu için üstümüzü tutamadı. Bulunduğumuz yerden düşmanı dürbüne bile gerek kalmadan çıplak gözle görebiliyoruz, cihazla da hareket tarzını takip ediyorduk.

Operasyonu yürüten komutan durumlarını soruyordu cihazda. Etrafımızda bu-

lunan gücün sorumlusu ona "üstlerine gidemiyoruz" diye cevap verince; koordine, operasyon gücüne hemen oradan ayrılmalarını, tanklarla bulunduğumuz yeri döveceklerini söyledi. Biz de bu kısa andan faydalanarak gizli ve hızlı bir şekilde arka taraftaki daha emniyetli kayalıklara geçtik. Yerimizi hiç fark ettirmeden değiştirmiştik.

Güneşin son ışıkları Ağrı'nın heybetli doruklarına vuruyordu. Yeni yerimizde her taraf karla kaplıydı.

Tüm tankların namlusu bize doğru çevrilmişti, fakat hareketimizi göremediklerinden atışa başlamıyorlardı. Hava gittikçe soğuyor, buz gibi esen rüzgar her yanımızı kesiyordu. O gece sabaha kadar hem tanklardan hem de gittikçe korkunçlaşan soğuktan korunmak için uğraşırken, ne açlığımız, ne bitkinliğimiz aklımıza geldi. Yarının ne getireceğini bilmiyorduk, ama o anda mücadele ettiğimiz en büyük düşmanımız dondurucu soğuktu.

Sabah, Davut arkadaşın sesiyle kendime gelebildim. Heyecanla çevreme bakındım, her taraf yoğun sisle kaplıydı. Hemen toparlandık. Heyecan, sevinç, korku, bütün duyguları iç içe yaşıyorduk. Hızla hareket ettik. Ne kimse bizi ne de biz kimseyi görebilirdik. Yönümüzü belirleyerek ilerledik.

Buluşma noktaları olarak tespit ettiğimiz noktalara doğru hareket ettik. Birinci nokta düşmanın denetim alanına girebileceğinden ikinci noktaya gittik. Önden keşifçilerimizi kontrol amaçlı gönderdik. Noktada kimse yoktu, ama hemen altındaki küçük mangadan sesler geliyordu. İyice anlamak için mevzilendik ve bekledik. Sonra uygun bir şekilde yaklaşarak aramızdaki parolayı söyledik, arkadaşlardı. Hemen ardından iki gruba ayrıldık. Hem güvenlik açısından hem de daha hızlı hareket etme bakımından ayrı yönlerden sınırı geçmeye çalışacaktık. Bizim güzergahımız oavadan geçiyor, iki sınır karakolunun arasından devam ediyordu. Ova kısmı 1-1,5 saattir. Oraya ulaştığımızda, tanklar mevzilenmişti. Stratejik yerlere dönük namluları, arazinin içlerine uzanıyordu.

Karanlığın çökmesiyle beraber hızla harekete geçtik. Kısa olan mesafeyi dikkatli bir şekilde iki saatte geçtik. Bir süre sonra daha önceden tanıdığımız bir köye vardık. Amacımız, gideceğimiz yol hattına ilişkin bilgi almak ve bazı zorunlu ihtiyaçlarımızı temin edip çıkmaktı. Yükseklerle doğru çıktığımızdan yerdeki karda izlerimiz çıkmıştı. Usulca tanıdığımız bir eve doğru ilerledik. Tahta kapıyı çaldık. Bir süre sonra, perdesi açılan demir parmaklıklı pencereden bir kadın sesi kim olduğumuzu sorunca kendimizi tanıttık. Kadının korku ve heyecandan sesi titriyordu. Kocasının düşman tarafından götürüldüğünü, hemen gitmemizi söylüyordu. Gece nin geç saatleri olduğundan köyün ışıkları sönmüştü. Kimse bizi fark edemezdi. İhtiyaçlarımızı ve bilgileri bölük pörçük de olsa aldıktan sonra, hemen köyden çıktık. Sabaha doğru vardığımız yaylalık arazi, sınırla aramızda bir hat olarak duruyordu. Kardaki izlerimizden ve yaylanın tenhalığından dolayı hiç zaman kaybetmeden buralardan gitmek zorundaydık. Yoksa çıkacak herhangi bir çatışmada durumu iyi olmazdı.

Arkadaşları bir yerde bırakarak, yol hattımızı kontrol etmek amacıyla Afat arkadaşla birlikte sürüne sürüne yönümüzü keşfetmeye çalıştık. Karakollar ve devriyelerin dışında birkaç köy de bu alanda bulunuyordu. Bu köylerin bir çoğu, düşmanla açık gizli ilişki halindeydiler. Biz bu kaygılar içerisinde çok gizli hareket etmeye çalışırken, bu köylerin çobanları görüntülerimizi aldılar. Hemen yerimizi değiştirerek, ters yönde ufak bir vadiye girdik. Akşama kadar zaman bir işkence halini almıştı. Kimse uyumadı, dört gözle çevremizi kontrol ediyor, ha şimdi, ha biraz sonra düşman gelecek ve

biz çatışmaya gireceğiz diye bekliyorduk. Ama kimse gelmedi.

Karanlık basınca sınırın öte yüzüne geçecektik. Karanlıkla birlikte hareket ettik. Karlı ve yaylalık arazide iki saat sürüne sürüne geçeceğimiz yerin çok yakınına geldik. İyice keşfettiğimizde, geçeceğimiz yerde düşmanın konumlandığını fark ettik. Ne geri dönebilirdik ne de bekleyebilirdik. Kısa bir tartışma ardından sonra varolan bombalarımızı elimize aldık, silahlarımızın ağızındaki mermileri kontrol ettik. Düşmanın altından sınırı geçecektik. Ondan sonra ne olacak umrumuzda bile değildi.

Çift çift mesafeli bir şekilde ilerledik, geri dönüş her halükarda ölümdü, öyleyse herhangi bir temas durumunda gerekli cevabı verecektik. Şimdiye kadar olabildiğince çatışmalardan uzak kalmıştık. Ama ne doğa koşulları ne de geldiğimiz yer artık buna izin vermiyordu. Çok duyarlı ve dikkatli ilerliyorduk. Ancak bir şey de olacaksa, bunu biz kendi inisiyatifimizle yapacak, düşmana fırsat vermeyecektik.

Yolu geçtik. Önümüze çıkan küçük bir kulübeyi de kontrol ettik, boş çıktı. O kadar sessiz ve dikkatli hareket ediyorduk ki, düşman sezmemiş, sınırı geçmişti.

Cuma arkadaşın grubunun düşmanın pususuna takıldığını sonradan öğrenecektik. Birkaç gün sonra ayrılan grubumuz bulunduğumuz randevu yerine sağ salım ulaştı. Coşku ve sevincimizi Rençber arkadaşın yokluğu gölgeliyordu. Tüm yoldaşlarla kucaklaşırken, Ağrı dağıının heybetli, dumanlı tepesine bakarak, "daha güçlü bir şekilde Rençber arkadaşın ve tüm şehitlerimizin bayrağını dalgalandırmaya geleceğiz, baharda oradayız. Bekle bizi yiğitlerin dergahı Ağrı" diyorlarduk içten içte.

*korlanmış öfkelerdeyim
kan kırmızı sabablar şafağında
özgürlüğün ellerinde
yürekerinde kilitliydi bağluluklar
ve durgundu gün
benüz gamsız ve bilgisizler uyanmamış
bir düşman uyanık bir de onlar
göğüs göğüse çarpışma savaşındalar
onlar
çarpışarak can verenler
ölenler yokoldu
onlar yaşadı
işte ölümsüzlüğün hikayesi
onlar
toprakta yürek verdi
anlatabilsem bir çürün mısralarında
gizlenmiş duyguları açığa çıkararak
bir damla suya karışmış yaşamın akışında
gecenin karanlığında ateşler içinde
küle dönmüş bilinmezliklerde
anlatabilsem Abmet Arif'in Diyarbekir'inde
onları sana*

HPG OLARAK ÖNDERLİĞE YAKLAŞIM SAVAŞ VE BARIŞ GEREKÇEMİZDİR

Baştarafı 2'de

1 Haziran hamlesi hedeflediği sonuçlara ulaşmıştır

1 Haziran hamlesi ve sonrasındaki gelişmelerle Kürt sorunu tekrardan iç ve dış kamuoyunun temel gündemlerinden biri olmuş, bu durum hareketimizi siyaset yapma noktasında etkili kılmıştır.

Örgütün yeniden yapılanmasındaki atılım, HPG'nin aktif savunma pozisyonundaki direnişi ve halk eylemliliğindeki gelişme, Türk devleti ve hükümetini siyasal anlamda sıkıştırmış ve zorlamıştır. Bir kesim Türk aydınların girişimi, Erdoğan'ın bunlarla görüşmesi, ardından Amed'e gitmesi, orada yaptığı açıklamalarda "Kürt sorunu vardır" demesi -söz düzeyinde de olsa-, 1 Haziran hamlesi ile başlattığımız sürecin etkisi ile ortaya çıkmış ve devletin seksen yıllık geleneksel inkar ve imha politikasının çöktüğünün itirafı olmuştur.

Türk başbakanının açıklamalarına karşılık içeriden ve dışarıdan gelen taleplere "eylemsizlik kararı" ile yanıt vermemiz, bizim açımızdan siyasal anlamda olumlu bir kazanım olmuştur. Erdoğan'ın sözünün arkasında durmaması, bu konuda hiçbir pratik adım atılmaması, ordunun, eylemsizlik kararımızı topyekun savaşı başlatma hazırlığına dönüştürmesi, buna devletin tüm kurumlarını katması ve AKP hükümetini teslim alarak bu duruma ortak etmesi, bütün hepsinin taktik bir yaklaşım olduğunu açık bir şekilde ortaya çıkarmıştır. Türkiye'nin iç ve dış siyasetinde halen ordunun en etkili siyasi güç olduğu görülmektedir. AKP hükümeti, Kürt sorunu konusunda fazla bir siyasi otoriteye sahip değildir. İpler ordunun elindedir. AKP hükümeti her ne kadar ordu ile çelişkili de olsa, AB'ye girerek, orduyu hareketimizle çatıştırarak bizi ve orduyu zayıflatma politikası yürütse de, 23

Ağustos'taki MGK Toplantısı'nda orduya teslim olmuş, hareketimize karşı geliştirilen topyekun imha savaşına ortak olmuştur.

Eylemsizlik kararıyla, iç ve dış kamuoyunda devletin bizi savaş yanlısı, kendisiniyse çözüm yanlısı gösterme oyununun önü alınmış, devletin tüm kurumları ile birlikte savaş ve şiddette ısrar ettiği ortaya çıkarılmış, devletin terörist ve saldırgan gerçeği gözler önüne serilmiştir. 1990'lı yıllarda Türk devleti topyekun savaş konsepti temelinde tüm kuruluşları ile birlikte tek cephede hareketimize karşı saldırıya geçmiş, bu konuda milli mutabakatı tam sağlamıştı. Fakat günümüzde bir topyekun savaş konsepti yürürlükte olsa da bu konseptin zemini eskisi gibi güçlü değildir. Türk devlet yönetimi içerisinde çelişkiler yoğunudur. Dış destek noktasında da eski durumunu korumamaktadır. ABD, AB, yine KDP ve YNK'den aldığı destek eskkiye oranla zayıftır. Türk devlet yönetimi sadece PKK ile yürüttüğü savaşta ittifak oluşturabilmektedir. Mücadelemizin yarattığı ortamın etkisiyle, uyguladığı devlet terörünün üzerini 1990'lı yıllardaki gibi kapatamaz. Şemdinli olaylarında açığa çıktığı gibi, Türk devletinin uyguladığı devlet terörü deşifre edilmiş, iç ve dış kamuoyundan gizlenememiştir.

Bizim açımızdan ise direnişimizin haklılığı ve siyasal meşruluğu ortaya konulmuştur. 1 Haziran hamlesinin zemini güçlü kılınmış, halkın Önderlik ve hareketimiz etrafında kenetlenmesi sağlanmış, bazı kesimlerde varolan kaygı ve tereddütler giderilmiş, devletin ulusal demokratik güçleri bölme ve parçalama çabaları boşa çıkarılmış, halkımız daha güçlü bir direnişin verilmesi gerektiğine inanç getirmiştir. Batman ve Gemlik yürüyüşüyle, Şemdinli, Gever ve Hakkari'deki halkımızın kararlı bir direniş sergilemesi, her taraftan bu direnişe halkımızın destek vermesi kaynağını buradan almaktadır.

En önemli nokta da "Önder Apo ve PKK'ye hayır, Kürt sorununa evet" politikası doğrultusunda Önder Apo'yu ve hareketimizin yönetimini etkisizleştirme, gerillayı marjinalleştirme ve halkı ezip sindirme hedefini başaramamasıdır. Aslında "Önder Apo'ya hayır, PKK'ye evet" söyleminden "Önder Apo ve PKK'ye hayır" söylemine gelmesi, hareket olarak geldiğimiz güçlü düzeyin ifadesidir. Bu, PKK mücadelesinin ulaştığı aşamayı ve Önderlik çizgisinde verilen mücadelelen kapsamını göstermektedir. Türk devleti ve ABD, günümüzde bazı legal kurumlara, yine çeşitli çevrelere ve bireylere "Apo, PKK ve HPG'den uzak durun" diyerek tehditler savurmakta, rüşvetler dağıtmaktadır.

Yedi yıl boyunca, en zor ve tahammülsüz koşullarda, barışçıl bir sürecin gelişmesi için her türlü olumlu çaba ve tavır gösteren Önderliğimizdir. Buna rağmen, 1 Haziran kanunu ile Önderliğimizin tecridi aşan düzeyde imha sürecine tabi tutulması, halkımıza, hareketimize ve gerillaya karşı geliştirilen yaklaşımı ifade etmektedir. Bunun ABD ve AB ile bağlantısı vardır. Önderliğimizin psikolojik ve fiziki olarak imha edilmesi demek, halkımızı ezmek, PKK ve HPG'yi imha etmektir. Önderliğimizin durumu, HPG açısından varolma ve yok olma durumudur. HPG olarak Önderliğe yaklaşım, savaş ve barış gerekçemizdir. Önderliğimizin özgürlüğünü içermeyen hiçbir çözüm biçimini kabul etmeyeceğiz. Eğer bir muhatap varsa o da Önder Apo'dur. Bir çözüm olacaksa, bu ancak Önderlikle olur. Aksi bir yaklaşımı kabul etmek çözümsüzlüktür, dolayısıyla imhaya yatmadır.

3 Ekim'den sonra tamamen yeni bir sürece girilmiştir. Eskisi gibi, geleneksel inkar imha siyasetinin de sürece yayılması imkanı kalmamıştır. Zaten inkar politikası iflas etmiş, çözüm yönteminin tartışıldığı bir sürece girilmiştir.

Kürt sorununda çözüm yöntemlerinin tartışıldığı bu süreçte, uluslararası yeni bir konseptin yürürlükte olduğu bir gerçektir. Etkili bir mücadele ile parçalanıp bozulmazsa, bize karşı stratejik bir ittifaka dönüşmesi ve yeni bir saldırı dalgasını getirmesi olasıdır. Türk devletinin uluslararası konseptte dayanarak Önderliğimiz, halkımız ve hareketimize karşı topyekun savaşı başlatması, bizim de orta yoğunluklu bir direnişle cevap vermemizi kaçınılmaz kılmaktadır. Bu da ancak, 20 Ağustos öncesini aşan düzeyde bir direnişi geliştirmekle, fedai savaş tarzı ile orta yoğunlukta bir direniş düzeyini yakalamakla mümkündür.

Hem çözümün tartışıldığı hem de yeni bir saldırı planının olduğu bu süreç, bize yeni bir direnişi dayatmaktadır. 2006 yılı halkımız ve hareketimiz açısından adeta bir kader yılı, çözümün netleşeceği bir yıl olacaktır. Hareket ve HPG olarak kendimizi buna hazırlarken, direnişi bir üst aşamaya sıçratarak Önderliğe sahip çıkabilir, görevimizi yerine getirebilir, Kürt sorununda Önderliği muhatap kılabilir ve çözümü hayata geçirebiliriz. Bunu da PKK'ileşerek, PKK'nin ideolojik, örgütsel ve askeri çizgisini güçlendirerek ve militan ölçüleri esas alarak zaferi kazanma temelinde yapabiliriz.

2006 yılında halkımıza ve Kürdistan gençliğine de tarihi görevler düşmektedir. Kader yılını karar yılına dönüştürmede halkımızın demokrasiyi radikalleştirme temelinde Avrupa'da, Kürdistan'da ve dünyanın her tarafında görkemli serhildanlara kalkarak Önderliğe sahiplenmesi, diriliş ruhu ile halk olmanın varlık onuruna sahip çıkması anlamına gelmektedir. Halkımızın 2006 yılında 2005 yılını aşacak düzeyde yeni bir serhildan dalgasını geliştireceğine inancımız büyüktür. Bu amaçla halkımızı en temel hakkı olan meşru direnişe geçmeye çağırıyoruz.

Yine yurtsever Kürdistan gençliği, "PKK

ile başladık, PKK ile başarıyoruz" şiarıyla, özgürlüğün dinamizmiyle öncülük misyonuna denk düşecek bir aktiviteye girmesi gerekmektedir. Gençliğin özgürlük dinamizmini harekete geçirilebileceği en kutsal mekan, özgür Kürdistan dağlarıdır. Gençliği, HPG saflarına katılmaya, birer özgürlük neferi olarak Kürdistan halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesini korumaya ve geliştirmeye çağırıyoruz. Yeni zaferler yaratma ve özgürleşmede doruklaşma, HPG saflarına katılarak **Şehit Beritan** ve **Kemal Pir** ruhuyla direnişi bir üst aşamaya yükseltmekle mümkündür. Bunlar gençliğin temel görevleridir.

Sonuç olarak HPG adına şunları belirtebiliriz: Bir hamle sürecini tamamlarken, halkımıza sesimizi duyurarak çözüm yolunda önemli bir aşama katetmiş bulunuyoruz. Bu aşamaya gelene kadar onlarca değerli yoldaşımızı şehit verdiğimiz bilinmektedir. HPG açısından, içinden geçtiğimiz böyle bir süreçte, 2005 yılında, aktif meşru savunma savaşında şehit verdiğimiz **Şehit Sabri Gulo**, Önder Apo ve O'nun fedai çizgisinde kararlı ve emsalsiz bir direniş sergilemiş, **Şehit Serxwebun**, en son nefesinde bile "yoldaşlar siz gidin, kendinizi kurtarın" diyerek yoldaşlık çizgisinin gerektirdiği en güçlü bağlılığı ortaya koymuş ve son mermisine kadar direnişi doruklaştırmıştır. **Şehit Nucan** arkadaş Beritanlaşma ve Zilanlaşma çizgisinde yeni bir direniş ve özgürleşme düzeyinin nasıl yaratılması gerektiğini hepimize göstermiştir.

Büyük atılım ve mücadele ruhuyla her koşul altında mücadele ederek Önderliğimize sahip çıkacağımızı, 2006 yılını halkımız için bir özgürlük yılına dönüştüreceğimizi ve şehitlerimizin şahsında somutlaşan bu direniş ve kahramanlık gerçeğine ve onların anılarına bağlı kalacağımızın sözünü bir kez daha yeniliyoruz.

GÜNDEMİMİZ ÖNDERLİĞİN ÖZGÜRLÜĞÜDÜR

baştarafı 8'de

Diğer tartışılan bir konu da 4 milyon Kürt toplumunun iradesini temsil etmediği yönünde yapılan tartışmalardır. Bu hedef bütün Kürdistan için belirtilen hedef değildir. Kürdistan'ın dört parçası ve diğer alanlar için belirlenen hedef çok daha fazladır. Tabii Kuzey Kürdistan için bu hedef az görülebilir. Ama şu unutulmamalıdır ki, halen bir savaş ortamında yaşıyoruz, oturmuş, yasal, savaşırsız bir demokratik ortamda değil. Dolayısıyla böyle bir ortamda yaşıyoruz gibi referandum yürütemiyoruz. O nedenle dört milyon olağanüstü şartlarda Kürt toplumunun iradesini temsil edebilme gücüne güvenmek gerekir. Kaldı ki bu, asgari bir hedeftir. Bu hedefin üstüne de çıkılabilir. Bu tartışmayı yapan arkadaşlardan da bu beklenmelidir.

Farklı bir yaklaşım da hala referandumun başlatılmasını, başlatılmış metnini vb eleştirerek kendini referandumdan uzak tutma yaklaşımıdır. Bu tutumları hayretle karşılıyoruz. Arkadaşların belirttiğiyle öz değişecek midir? Şekilde, kağıt üzerinde hiçbir şey yazmıyor da olabilir. Önderliğin, hareketin hiçbir imkanı da olmayabilir. Bir şekilde, Önderlikten yana mısınız değil misiniz, gösterin diyebilirdi. Yani öz önemlidir. Şekle ilişkin tartışmalar da yeterince yapılmış, aşılımış ve eyleme geçilmiştir. Hatta şu an eylemin ortasında bulunuyoruz. Bütün bunlara rağmen bu tartış-

maların devam ettirilmesi, bunların katılsızlık gerekçesi yapılması ne anlama gelmektedir? Dışımızdaki güçlerin başarısızlığımızı beklemesi anlaşılırdır. Ama biz niye kendi kendimize başarısızlık tartışmaları yapıyoruz.

Bazıları da "biz katılacağız, ama sorumluluğu ağırdır, hareketin üstlenmesi de yetmez, Önderlik sorumluluğu üstlensin" anlamında, "ille de imza atacak, Önderliğe sorulsun" diyorlar. Sanki Önderlik daha önce söyleyeceğini söylememiş, sanki Önderlik ve hareket ayrı ayrı şeylermiş gibi. Kürt halkının en büyük risklerini, her zaman bu Önderlik ve hareket almıştır. Bir çalışmaya katılarken bazen bireysel durumlarımızı arka plana itmeyiz gerekebilir. Bunu yapıp farklı dayatıcılıklara gitmek, doğru değildir. Toplumcu siyasetçilerin ve belediyecilerin görevi, toplumla devletin karşı karşıya geldiği dönemlerde halkın safında yer almaktır. Bunun risklerini göğüsleyebilmektir. Bu tür dönemler sınav niteliğindedir ve her zaman toplumların belleğinde yer eder. Toplum haliyle bu tür dönemlerde seçilmişlerini yanında görmek ister. Böyle davranan bir seçilmiş toplumun kalbini kazanacağı gibi, zor siyasal süreçlerde halkını da yanında görebilerek zorlukları aşabilecektir.

Bu aşamadan sonra, bu tür yaklaşımlar, gerekçelendirmeler, katılsızlıklar hiçbir bahaneyle kabul edilmeyecektir. Hareketimiz ve halkımız bu tartışmaları geri bulacak ve tükettiğini be-

lirtecektir. Bu aşamaya kadar çalışma üzerinde yapılan tartışmalar iyi niyetli ve geliştirici olabilirdi. Ama bu aşamadan sonra geriye çekicidir, boşa çıkarıcıdır. Çalışmayı zayıf bırakacaktır. Bu noktadan sonra ölçü, kimin ne yaptığı, ne kadar katıldığı, Önderlik saflarında yer tutup tutmadığıdır. Bu öyle bir eylemdir ki, tekrarı yoktur. O nedenle gösterilecek en büyük büyüklük, bir yerine, bir şekline katılmadığın halde eylemin başarısı için büyük çalışma gösterilebilir. Kaldı ki, belirtilen birçok gerekçe kendini aşırı merkeze koymaktan kaynaklanmaktadır. Bütün bu gerekçeler katılsızlığın bahanelendirilmesi olmaktan öteye gitmemektedir. Kısacası eylem içinde eylemi tartışmanın yeterliliğini her yönüyle aşmalıyız. Referandumu başarıya götürmek dışında başka bir yolumuz yoktur. Bir toplum ve onun bireyleri tarihte çok ender olarak bu tür sınavlarla karşı karşıya kalırlar.

Referandumun sonuçlarını değerlendirdiğimizde, geçen süreye oranla çok yetersiz bir sayıda olduğumuz ortaya çıkmaktadır. Bu durum, yetersiz yaklaşımlardan kaynaklandığı kadar, topyekun bir katılımın sergilenmemesinden de kaynaklanmaktadır. Her kurumumuz gereken özeni halen yeterince göstermemektedir. Çalışma, tüm kadrolarımızın temel gündemi haline gelmemiştir. İlgili komiteler bile birkaç işi bir arada yaparak bu çalışmayı yürütmektedir. Tüm bu durumlar değerlendirildiğinde, önümüzdeki süreçte referandumun tek

gündem haline getirilmesinin şart olduğu rahatlıkla görülecektir. Tüm çalışmalarımız, bir eylem seferberliği içerisinde zamanını referandum gündemine ayırmalıdır. En önemli işimiz bu olmalıdır. Gereken kadro takviyeleri, iç planlamalar buna göre yapılmalıdır. Komiteler, sadece bu işle uğraşan arkadaşlardan olmak kaydıyla genişletilebilir. Komitelerde olan arkadaşlar farklı işlerle uğraşmamalıdır. Yine hiçbir kurumumuzun veya kadromuzun katılsızlığı kabul edilmeyecek, hatta bir daha bu konu tartışma gündemine bile alınmayacaktır. Kurum ve kadronun katılım ve yaptığı iş pratiğine bakılacaktır. Siyasal çalışmalarımız, yerel yönetimlerimiz, basın ve büro başta olmak üzere birçok çalışmamız daha aktif katılmalıdır. Zaten belirleyici konumda olan çalışmalarımızın halen sürece katılmamış olmaları büyük bir eksiklik ve eleştiri konusudur. Kadın, gençlik, emekçiler, kültür gibi çalışmalarımızın da katılım düzeyi yetersiz, hatta sürükleyici pozisyonda olabileceklerken, sıradan bir katılım düzeyinde kalmaktadırlar. Bundan sonra güçlü bir katılımı göstermek gerekecektir. Mahalle çalışmalarında yer alacak komisyonlara her kurumdan arkadaş katılmalıdır. Ayrıca çalışmanın başlamadığı yerlerde atamaların yapıp hızla başlaması sağlanmalıdır. Hepimiz, çalışmayı gereken yüksek duyarlılıkla yüklenmeliyiz.

Çalışma yürütülürken yönelimler olabilir. Bu nedenle dikkat edilmesi gere-

ken hususlar var. Yedek komitelerin oluşturulması, onların güvenliğinin alınması hesaplanabilmelidir. Ayrıca genel bir yönelim de olabilir. Biz bu çalışmayı yaparken, bunu da göze alarak başlamıştık. Bu durum, karşı tarafın olayı artık siyasi boyutuyla ele aldığını gösterir ki, bizim de bu durum karşısında yapacağımız tek şey, olayı siyasi boyuta dökmü mücadeleyi devam ettirmektir. Bu nedenle yönelimler geri çekilme bahanesi yapılmamalıdır. Zaten olağan şartlarda yürüttüğümüz bir referandum değil, mücadele gerekçemiz olan bir referandumdur.

Sonuç olarak, çalışmanın ortasına doğru belli bir aktiviteyi sağladığımız belirtilebilir. Önemli olan bunu derinleştirip başarıya götürebilmektir. Daha güçlü görüş birliği sağlan, sağlıklı planlama ve düzenlemelere gidersek başarıyı yakalarız. Başarının tek şartı katılım ve başkalarını katmak için çalışmaktır. Unutmamak gerekir ki, böylesine tarihi ve toplumsal bir dönemde Önderlik etrafında saf tutmanın hiçbir gerekçesi olmayacağı gibi, hepimiz açısından telafi edilmeyecek sonuçları da olabilecektir. Fakat Önderlik etrafında tüm dünyaya gösterilmiş başarılı bir siyasal, toplumsal duruş Kürt sorununun çözümünü getirebileceği gibi, Önderliğimizin özgürlüğünü de sağlayabilecektir. Tekrardan belirtelim ki, çalışmalarımızın tek başarı ölçütü Önderlik karşısındaki duruştu. Bu da referandum katılım ve referandum sonucunda elde edeceğimiz başarıyla netleşecektir.

KONFEDERAL KÜLTÜR

baştarafı 9'da

20 yüzyılda sanatçıların tavrı sosyalizmden yanaydı. Bu yanlış da değildi. Reel sosyalizm ideolojik alanda yanlışlar ve yetersizlikler taşıyınca, kültür faaliyetleri de bundan olumsuz etkilendi. Reel sosyalizm tıkanınca, en başta da kültür adamlarında yeni arayışlar başladı. Reel sosyalizmin yanlışlıklarından yola çıkarak, kültür sanat çalışması ideolojiden ayrı olacak, toplumsal projelerle ilgisi olmayacak, organik ilişki içinde bulunmayacak demek, büyük bir yanlışlıktır. Kültür sanatın esas rolü olan, toplumsallığın ve yeni yaşam projelerinin öncülük rolünü bir kenara bırakmak olur. Yanlış pratiklerden dolayı bazı doğruları göz ardı edemeyiz. Böyle bir yaklaşım içinde olursak, reel sosyalizm pratiği yanlış, o zaman sosyalizmden vazgeçelim gibi bir sonuca gideriz. Bunun da doğru olacağı açıktır.

Yeni ütopiyalar köklü özeleştiriler temelinde gelişir

Kültür ve sanat faaliyetleri yapanlar, komünal demokratik değerlerin yerleştirilmesinin militanı olacaklardır. Militan derken, bu değerleri düşüncede ve duyguda en fazla yaşayan ve bunu bütün ürünlerine yansıtanlardan söz ediyoruz. Eğer komünal demokratik sistem insanlık açısından özgürlük ve demokrasiyi en iyi biçimde yaşamayı ifade ediyorsa, kültür faaliyetlerinin böyle bir duruşta olması doğrudur.

Geçmişte en fazla da aydınlar ve sanatçılar sosyalizmin militanlığını yaptılar. Rusya'da sosyalist denilince akla ilk gelen şu örgüt ya da şu lider olmamıştır. Belki Lenin, Stalin, Troçki gibi bazı isimler öne çıkmıştır. Ama bunun dışında sosyalist denince en çok yazarlar, müzisyenler, sanatçılar akla gelirdi. En radikal sosyalistler bunlar bilinirdi. Türkiye'de de sosyalizm denilince akla Orhan Kemal, Nazım Hikmet ve diğer aydınlar gelirdi. Yanlışlık, onların sosyalizme o kadar yakın olmalarında değildi. Yanlışlık, etkilendikleri sosyalizmin sistemini kuran paradigmadaydı. Bu iddialar peşinde koşmasalardı daha çok gelişirdi, üretirdi demek, doğru değildir. Çünkü o günün ütopyası sosyalizmdi. Ütopyasız ve gelecek hayalleri olmayanlar ne sanat ne de kültür yapabilirler. Sanatçılar, tıkanma karşısında yeni ütopiyalar üretmeye yönelerek reel sosyalizmi aşabilirlerdi. Ama bunu yapamadılar. Reel sosyalizmin yanlışlıklarını aşamadılar, yeni ütopiyalar üretmediler biçiminde eleştirilebilirler. Yeni ütopiyalar köklü özeleştiriler temelinde gelişir.

Önderliğimiz yeni sosyalizm anlayışını geliştirerek kültür sanat çalışmaları için büyük imkan açmıştır. Nasıl ki gelişen demokratik devrimle Kürt kültür sanatında gelişmenin imkanları fazlasıyla ortaya çıktıysa, komünal demokratik değerlere dayalı yeni yaşam anlayışımız da kültür sanat faaliyetlerinin gelişmesi açısından büyük fırsatlar sunmaktadır. Demokratik devrimimizin ortaya çıkardığı tüm değerleri bundan sonra da işleyeceğiz. Bunların yanında, komünal demokratik değerler dediğimiz

bu yeni yaşam biçimini, demokratik konfederalizmin yeni zihniyeti ve ruhunu, ulusal demokratik duruşunu, psikolojisini işlememiz lazım. Şimdi biraz ulusal değerleri işliyoruz, karşı güçleri eleştiriyoruz, reddediyoruz, onlar zaten devam edecek. Ama komünal demokratik değerler ölçüsünde durumumuzu irdelememiz gerekiyor.

Eskiden komünal duruşa daha yakındık. Ayrıca komünal yaşam, bu hareketin yeni icat ettiği bir şey değildir. Eskiden beri hareketimiz bunu esas almaya çalıştı. Ama reel sosyalizmin yetersizlikleri nedeniyle, bundan etkilenecek bizde de yanlış pratikler ortaya çıktı. Bu harekette eskiden beri komünal yaşam tarzı eksikliğiyle, yetersizliğiyle vardı. Komünal demokratik yaşamı, hareketin kadroları kendilerinde somutlaştırmaya çalışıyordu. İlk evlerde, kalınan yerlerde komünal yaşam hakimdi. Komünal yaşamla demokratik duruş elden geldiğince yürütülmeye çalışılıyordu. Çok teorik değil, ama komünal demokratik bir ilişki, yaşam biçimi vardı. Şimdi bunu daha da derinleştirmemiz, kültürel faaliyetlerimizin bunları öne çıkarması lazım.

Toplumda da komünal demokratik yaşamın yerleşmesi için çalışmalar yürütülecektir. Örgütçülerin temel görevi bunu yaşamsallaştırmaktır. Eğer kültürçüler rollerini oynarlarsa, örgütçüler bu işi daha kolay gerçekleştirebilirler.

Demokratik konfederalizmin önemli bir amacı da komşunun komşusuyla yabancılaştığı toplumsal gerçeği düzelterip, komünal demokratik yaşamı hakim kılmaktır. Dolayısıyla kültürçülerin de toplumdaki dayanışmayı güçlendirecek,

birlikte yaşamayı, birlikte örgütlemeyi, bir araya gelip iş yapmayı geliştirecek bir kültürü üretmesi lazım. Kürtlerin buna fazlasıyla ihtiyacı var. Özgürlük ve demokrasi sorunu çok acil olduğu için, dayanışmaya, ortak yaşamaya, örgütlenmeye, ortak iş yapmaya çok ihtiyaçları var. Komün diyoruz. Komün nasıl kurulacak? Komün ancak, dayanışma kültürüne sahip, yanındakini seven, yanındakine iş yapmayı bilen insanlardan oluşabilir. Özgür yurttaş çalışması var. Bir köyde, bir mahallede, bir kasabada ortak bir iş için halkın çaba göstermesi var. Bu durumda kültürçüler hemen araya gidip o işi teşvik eden, onların bir araya gelip ortak iş yapmalarını geliştirip, aynı zamanda onlara ürünlerini sunan bir yaklaşım içerisinde olmalıdırlar. Yarattığı eserlerle, değerlerle veya yapılan bu tür işlere gösterdiği ilgiyle teşvik etmesi lazım. Tüm toplumsal kesimlerin tabandan ve yaygın örgütlenmesini teşvik etmeli. Bu yönüde kültürel değerlerin geliştirilmesi lazım. Taban örgütlenmesi, yerelde örgütlenme diyoruz, ilgi gösterilmesi lazım. Televizyona, radyoya çıkıp halka seslenme, CD çıkarma bundan sonra olabilir. Ancak tabandan gelişecek yeni bir sistem, yeni bir yaşam biçimi yaratacağsak, bu çalışmayla iç içe olan kültür yaklaşımımızla olmalıdır. Hatta kültür faaliyetlerimizin esasını, taban ile iç içe olan çalışmalar oluşturmamız lazım. Popülerliğin içine gömülmesi ve kendini kaybetmiş kişilerin mahallelere kadar giderek kültür çalışmasını yürütmesini bekleyemeyiz. Onlar müziklerini, tiyatrolarını bir mahallede sergileyemezler. Onlar için bir mahalle

küçüktür. Bir mahalle bir konser veremeye değmez. Bunlar yanlıştır.

Dayanışma kültürünün yanında sorumluluk bilinci de kültürel değerlerle artırılmalı. Doğal toplumda olduğu gibi, komünal demokratik değerlerin güncelleştirileceği günümüzde de bu sorumluluk duygusunun geliştirilmesi gerekir. Çıkara dayalı duruşlar yerine, toplumun tüm yaşamına karşı güçlü biçimde sorumluluk duyan birey duruşu ortaya çıkarılmalıdır. Özgür, iradeli, kendine güvenen, yaratıcı birey kendini toplumun organik hücreleri gibi görmelidir. Kapitalist toplumun etkilediği birey "bana ne toplumdun" diyor. Bu, birey olmak, irade kazanmak toplumun organik bir hücresi olmak değildir. Bizim iradeli bireyimiz, kendi kimliğini etkin kılarak topluma karşı sorumluluk duyacak özgür yurttaş ifadesinde kendini bulabilir. Bu, bütün sosyal ve siyasal süreçler karşısında sorumluluk taşıyan insandır. Şimdi ise ne çevresine, ne siyasal, sosyal yaşama ne de ekonomik yaşama sorumluluk duyan insanlar yığını ortadadır. Halbuki insan birbiriyle organik ilişki içinde olan canlı bir topluluktur, bir yığın, bir nicelik değildir. Bir niteliktir. Günümüz sisteminde ise insan sadece bir niceliktir.

Yeni kültürel değerlerimizin önemli bir çalışması ve işleyeceği konulardan biri de özgür yurttaş bilinci ya da komün üyesi bilinci olmalıdır. Bunlar olacak ki bu zihniyet değişimi bütünlüklü hale gelsin. Arkadaşların bundan sonra hem eğitimlerde hem de kültür faaliyetlerinde böyle bir doğrultuyu esas almaları gerekiyor. Böyle olursa o doğru bir kültür politikasında söz edebiliriz.

İNKAR VE İMHA POLİTİKALARIYLA SONUÇ ALMAK ARTIK MÜMKÜN DEĞİL

KKK YÜRÜTME KONSEYİ BAŞKANI MURAT KARAYILAN DEĞERLENDİRİYOR

Önderliğimizin İmralı'da tek kişilik bir hücrede ağır bir tecrit ve izolasyon sistemi içinde tutulmasının, üstelik hücre içinde hücre cezasına çarptırılmasının evrensel hukukta hiçbir yeri yoktur. Hukuksal hiçbir yanı yoktur. Türkiye Cumhuriyeti hukukuna da uygun değildir. Hukukçuların da belirttiği gibi, hücre içinde hücre cezasının bu koşullarda hukuki bir yanı olamaz. Zaten tek kişilik bir hücrededir, dolayısıyla böyle bir yaptırıma tabi tutulmasının hukuki bir boyutu olamaz. İmralı sistemi gibi, verilen bu ceza da hukuksal değil, siyasal içerikli bir uygulamadır. Kürt özgürlük hareketine karşı politik bir tutum olduğu, çok açık ortadadır.

Görüşmede avukatlarıyla yaptığı konuşmanın içeriğinden hareketle bu cezanın verildiği söylenmektedir. Sözüm ona Türkiye'de düşünce özgürlüğü, herkesin düşüncesini ifade etme ve konuşma hakkı vardır. Nerede düşünce özgürlüğü? Bir kişi dört duvar arasında kendi avukatlarıyla yaptığı konuşmadan dolayı cezaya çarptırılıyorsa düşünce özgürlüğü nerede kalıyor? Bir de Önder Apo, politik bir kişiliktir. Kendisini aşmış, bir kişi olmaktan çıkmış; bir halkın sesi, yüreği, beyni olmayı başarmış bir kişiliktir. Sıradan bir üslubu kullanması, sıradan konuşmalar yapması beklenemez. Kullandığı her kelime elbetteki ideolojik, politik içerikte olacaktır. Bu yaptırımla aslında şu denilmek istenilmektedir; 'hiç konuşmayacaksınız.' Her konuşması politik içerikli olduğuna ve politik içerikli her konuşmasına da ceza verileceğine göre, 'hiç konuşma' denilmektedir. Zaten aynı amaçla

"Ocak ayında, ordunun Dersim eyaletindeki gerilla güçlerine kapsamlı bir imha hareketini başlatmış olması, yine kamuoyunun bütün hassasiyetine rağmen Şemdinli olayında açık açık halkı tarayarak bir kişinin şahadetine ve beş kişinin de yaralanmasına yol açan uzman çavuşun tahliye edilmesi, Türk devletine egemen olan zihniyetin, Önderliğimiz, halkımız ve hareketimiz için nasıl yeni bir imha savaşını başlatmış olduğunu göstermektedir."

ailesine de "Kürtçe konuşmayacaksınız" denilmiştir.

Tabii burada vermek istedikleri bir mesaj var. Diyorlar ki, "sizin hiçbir şeye hakkınız yoktur. Siz kendinize ait olmayacaksınız, kendinize ilişkin düşünce sahibi olmayacaksınız, söz söylemeyeceksiniz, bir önderiniz olmayacak, tek hakkınız vardır, köle olmak. Kendi aslınızı inkar edip, Türk olma hakkınız vardır. Başka hiçbir hakkınız yoktur." Bu mesaj, Önderlik şahsında hareketimize ve halkımıza verilmek istenmektedir. "Kendinize ait olmayacaksınız, iradi bir güç olmayacaksınız, tek hakkınız var; kendinizi inkar edecek, Türk olup, sistemimize dahil olacaksınız.

Kendinize Kürt deseniz de yine Türksünüz."

Çokça ifade ettikleri anayasamızın 66. maddesindeki "Türkiye'de yaşayan herkes Türk'tür" ırkçı ve dayatmacı anlayışın bu biçimde ifadedir.

mesidir. "Kendinize ne dersiniz deyin, sonuçta Türk olmak zorundasınız" mesajı verilerek istenilmektedir.

Tecrit devletin acizliğidir

Bu tutum Önderliğimizin gücü karşısında bir küçüklüktür, basitlik, devletin acizliğidir. Devletin esir aldığı, tek kişilik hücreye koyduğu bir kimseden bu kadar korkması, herkesi düşündürcek bir olaydır. Bütün siyaset adamlarının, sosyologların, bilim adamlarının üzerinde dikkatle durması gereken bir durumdur. Bir devlet, bir kişiyi o kadar kapılar ardına koymasına, büyük tedbirlerle orada tutmasına, dünyayla tüm ilişkilerini koparmasına rağmen, kaç ayda bir avukatlarıyla yaptığı görüşmede söyleyeceği sözlerden korkuyorsa, bu herkes için düşündürücü olmalıdır.

Tabii devletin korkusunun bazı nedenleri var. Birincisi, Önder Apo'nun gücünü, Kürdistan halkı üzerindeki etkisini biliyor. Bu etkinin önüne geçmek için, onun hareketle ve halka ilişkisini tümenden koparmak istiyorlar. Zaten bunun için birkaç ayda bir görüşüyorlar. Sınırlı görüşmesinde söylediği sözlerden de ceza veriyorlar. Böylece avukatları ve ailesiyle görüşmeleri engellemiş oluyorlar. Bütün bu senaryonun esas amacı, Önderliğin sesinin, sözlerinin halka ulaştırılmamasıdır.

Bunun ikinci yönü ise devletin burada göstermiş olduğu zayıflıktır. Çünkü devlet Kürt'ü köleleştirme politikasında ısrar etmektedir. Çünkü devlet Kürdistan gerçeğinin üstünü örtmek istemektedir. Çünkü Önderlik bunu ifşa ediyor. Devletin zaafına parmak basıyor. Kardeşliği, doğru çözüm yöntemini izah ediyor. Kürt-Türk halklarının kardeşliğinin nasıl olabileceğini, gerçekçi bir biçimde ortaya koyuyor.

İşte imhacı inkarcı zihniyet bunlardan korkmaktadır. Gerçeklerden korkmaktadır. Gerçeklerin Türk ve Kürt halklarına ulaşmasından korkmaktadır. Türk devleti korkak bir devlettir. Eğer öyle olmasaydı, orada söylenen sözlerden dolayı böyle cezalara gitmezdi. Kendine güvenen, kendine inanan bir devlet bunu yapmaz. Eğer bir devlet bunu yapıyorsa, bu bir korkaklıktır, kendine güvenisizliktir.

Sözlerden bu kadar ürken bir devlet bir şeyleri gizliyor, bir suçlu örtbas etmeye çalışıyor demektir. Gerçeklerin üstünü örtmek bir politika uyguladıkları, Kürdistan'a böyle bir politikayla egemen oldukları için korkmakta, ürkmekte

ve bu türden hukuk dışı uygulamalara başvurmaktalardır.

Elli günlük bir aradan sonra avukatların Önderlikle görüşmesine izin verilmiştir. Henüz durumu hakkında bize yansıyan herhangi bir şey olmamakla birlikte, durumun iyi olmadığını hissediyoruz ve biliyoruz. Özellikle Önderliğimizin bir baskı ve tehdit altında tutulduğu, psikolojik bir işkenceyle yaşamının da tehdit altına alındığı ve bu yolla Önderliğimize ve halkımıza karşı kapsamlı bir psikolojik imha savaşının planlandığı anlaşılmaktadır. Henüz yeni duyduğumuz iki haberi de bununla bağlantılı ele alırsak, durumun fotoğrafı daha iyi açığa çıkmaktadır.

Ordunun, kışın en sert geçtiği ocak ayında meşru savunma çizgisinde mücadele yürüten Dersim eyaletindeki gerilla güçlerine kapsamlı bir imha hareketini başlatmış olması, yine kamuoyunun bütün hassasiyetine rağmen, Şemdinli olayında açık açık halkı tarayarak bir kişinin şahadetine, beş kişinin de yaralanmasına yol açan uzman çavuşun tahliye edilmesi, Türk devletine egemen olan zihniyetin Önderliğimiz, halkımız ve hareketimiz için nasıl yeni bir imha savaşını başlatmış olduğunu göstermektedir.

Egemen devlet anlayışı, halkımızın hassasiyetlerini ve iradesini hiçbir biçimde ciddiye almadığı gibi, insanlarımızı insan yerine koymama gibi çağ dışı köleci bir mantığı pratikleştirmektedir. Öldürülen ve yaralananlar bir tavuk da olsa, yine de canlı olmaktan kaynaklı hakları olmayacak mıdır? Herkesin gözü önünde işlenmiş bir cinayetle bir Kürt'ün öldürülmüş olması, iki aylık bir tutuklamaya bile değmeyecek kadar önemsiz ve basit görülüyor. Biz Kürtler, bu aşağılanmayı ve dayatılan iradesizleşmeyi asla ve asla kabul etmeyeceğiz.

Böyle bir devletle Kürt halkının ne işi olabilir

Tarihin bu döneminde, Önderliğimize, halkımıza ve gerillamıza dayatılan imha ve köleleştirmeye karşı her onurlu ve şerefli Kürt'ün düşünceye tek bir şey vardır; "ya ölüm ya özgürlük" şiarıyla şereflice direnmek. Başka bir yol bırakılmamıştır. Zaman zaman sorunun çözümüne ilişkin ümit vaat eden bazı sözler sarf eden başbakan bile, Şemdinli halkının tanıklığının kabul edilemeyeceğini söylemiştir. Salt bu sözle halkımıza nasıl yaklaştığını gösterirken, Şemdinli halkı şahsında, devlet memurları tarafından Kürt halkından insanların katledilmesinin suç sayılmayacağı da üstü örtülü bir biçimde ifade edilmiştir. Böyle bir devletle Kürt halkının ne işi olabilir? Demokratik cumhuriyet ekseninde birlik teorisini geliştiren Önderliğimize imhayı dayatan bu devlet, Kürt halkıyla birlik istemediğini, tersine, onu devşirerek köleleştirmek istediğini açıkça ortaya koymaktadır.

Halk olarak bizim, Türk devletinin bu aşamada koyduğu politikaları iyi tanıyamız, bu politikalara karşı hem yönümüzü doğru tayin etme hem de gereken cevabı vermek üzere kendi aramızda gerekli birlik ve örgütlenmeyi, yine kararlı mücadele du-

rusunu mutlaka ve mutlaka sağlamamız gerektiği çok açık bir biçimde ortadadır. Kürt halkı, tarihin hiçbir döneminde bu kadar açık bir biçimde gururuyla oynama ve rencide edici bir durumla karşılaşmadığı gibi, yine tarihin hiçbir döneminde bu kadar başarı ve zafer çizgisine yaklaşmamıştır. Bugün, her zamankinden daha fazla başarı olanaklarının bulunduğu bu ortamda kudurganlaşan Türk devleti, en aşığılık yöntemlerle Önderliğimize ve halkımıza karşı kirlı bir savaş dayatmaktadır. Bunun karşısında, halkımızın Önderlik çizgisinde güçlü birliği ve PKK öncülüğünde kenetlenmesiyle sonuç almak, her zamankinden daha fazla olanak dahilindedir.

Türk devletinin İmralı ve Şemdinli'deki uygulamaları, halkımıza karşı açık bir saldırı, hakaret ve hiçe saymadır. Türk devletinin, halkımızın özgürlük hareketini bastırma bir kez daha şiddet yöntemini esas alacağı anlaşılmaktadır. Biz bir kez daha Türk devletinin sorumlu mercilerini bundan vazgeçmeye, özellikle de halkımızın psikolojisiyle oynama biçimindeki mertliğe sığınmayan, insan olmanın sınırlarını zorlayan yöntemleri kullanmaktan vazgeçmeye çağırıyoruz. Önderliğimize karşı bir devletin ciddiyeti ve büyüklüğüne yakışmayan yöntemlerle sonuç almaya çalışan fırsatçı politikaların hiç kimseye yararı olmayacağını, bunun Türkiye'yi istenmeyen, karanlık bir sürece doğru götürceğini görmelerini istiyoruz. Aksi takdirde Kürt halkı ve onun Özgürlük hareketi de daha farklı politikalarla ve mücadele yöntemleriyle cevap vermek zorunda kalacaktır. Türkiye'deki demokrasi ve barıştan yana olan tüm çevreleri, Türk devletinin yürüttüğü bu politikaya sessiz kalmamaya, halkların dayanışması temelinde bu tehlikeli gidişata dur demeye çağırıyoruz.

Devletin Önderliğimize dönük bu haksız ve hakarete varan uygulamalarının Önderlik şahsında halkımıza, halkımızın özgürlük mücadelesine dönük bir saldırı olduğunu, bunun bir kıskırma ve provokasyon olduğunu ifade ettik. Bu temelde, hareketimiz ve duyarlı Kürt demokratik kurumları, halkımıza bu uygulamalara karşı sessiz kalmaması yönünde çağırılar yaptı. Halkımız hemen hemen Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında göstermiş olduğu refleks ve protesto eylemleriyle Önderliğine sahip çıkma kararlılığında olduğunu göstermiştir.

Halkımızın yapılan çağrılara uyarak Kürdistan'ın çeşitli yerlerinde ortaya koyduğu eylemsel duruş, ilgili tüm çevrelere gereken cevabı vermiştir. Halkımızın göstermiş olduğu bu yüksek duyarlılık selamlanması gereken bir tutumdur. Halkımız her koşul altında Önderliğine sahip çıkacağını, çıkmakta olduğunu göstermiştir ve daha da göstermelidir. Geliştirmekte olduğu örgütsel tutumunu çeşitli biçimlerde sürdürmelidir.

Bu konuda, özellikle "Önderliğe Sahiplenme Kampanyası" çerçevesinde geliştirmekte olduğu referanduma en yüksek düzeyde katılımını gerçekleştirerek ve çeşitli eylem biçimleriyle Önderliğine sahiplenecek 2006 yılına giriş güçlü bir biçimde yapılmalıdır. Çünkü 2006 yılının önemli gelişmelere gebe bir yıl olacağı şimdiden bellidir ve halkımızın 2006'ya bu biçimde yoğun ve etkili eylemlerle giriş yapması birçok açıdan önemlidir. Tabii halkımız, Önderliğine sahip çıkma eylemleriyle ilgili tüm güçlere gereken mesajları verdiği gibi, esas olarak bizlere de önemli mesajlar vermektedir. Önemli olan, bunları doğru anlamak ve gereklerini yerine getirmektir.

devamı 20'de